

РАЗНА ДЪЛА

ІЕВТЕ ПОШОВИѢА

СВЕЗБА ДРУГИ

ОСМАНИДА

Р19Ср II 825 / 2. 1

Р19Ср II 825/2.1

РАЗНА ДЪЛА

ІЕВТЕ ПОПОВИЋА:

СВЕЗКА ДРУГА.

Verschiedene Werke Euphtym. Popovits.

У Б У Д И М У,

Словима Краљ. Университ. Пешчанског.

4 8 2 7.

S. M. Popovits

PASCHA 1874

LEBTE HONORATA

Man. Op. 614934

CHESSA 1874

1874

1874

1874

1874

1874

ПѢНѢ е дана й сшо.

1. **В**Ѣнница е средня у себи
Тей направе шей лѢпости,
Да шко е унью вѢк се неби
Нагледао од милосши.
2. Богато е наресена
ПокрѢваю са свѢх спрана,
Свила злапом испунѢна
На разлике слике шкана.
3. И сварносшим свак се чуди,
Небо е од згар земля около,
СшѢзи, ТрублѢ, конѢ, люди,
Силна оружя бѣенѢ около.
4. Туй бо изнова славна згода
Добиписе ланске сложи,
Коя Турцим прѢкор пода,
А Поляцим часш узмножи.
5. Царсе гледа плахо дѢше,
Гди се диго цариграда,
На погубе распе и шцете,
ПольскѢх поля и ливада.

6. Ш' нѣм се пази оружана
 Множ неизгледна на све крае,
 Губи име полѣ и спрана,
 Шпо око види све войска е.
7. Али опеша гласовиши
 Полячкисе Краль обяви,
 За Кралѣвство обраниши
 Гди проѣ цару войску справи:
8. Свуд се пазе барзи улаци
 Харло обѣкаш сваку спрану,
 Да уред скочу сви юнаци
 Круне обѣне на обрану.
9. Леѣш глеша заповѣди
 По пространой Кралѣвини:
 Пуш Варшова да свак слѣди
 Под оружѣм и барзини.
10. Видиш он час на глас ови,
 Гди се земля сва подиже
 Гди одевуд варве Вишезови;
 Гди се оружѣм све ужиже.
11. Гди иноспране Круне и Кнези,
 С' ким поляци дружсва имаю,
 С' Воеводам и с' Вишези,
 На нѣх помоѣ и они усшаю.
12. Гди се многа Войска избира
 Варху поля свѣм широка,
 И гди се Орлов спѣг проспира
 Проѣ мѣсецу од испока.

13. Ну поклицар све остави
 А узе пазип к' оной спрани,
 Гди с' оружѣм спое у справи
 Турци се удриш и Карспяни
14. Велике се Войске деје
 Варху равна кажу поля
 Край простране Богданіе
 И границе од Подоля.
15. И поли су по начину
 Изапкане сей даржане,
 Да шко их гледа за испину,
 Цѣни да су збиљне и праве.
16. Од Края гдѣ поля сд раши
 Пруш и Неспер гледаш слѣдиш,
 И ако хоћ оку вѣроваши
 Ромон 1) чуеш, шѣк им видиш.
17. С' едне спране шуй пазисе
 И без свархе и без мѣре
 Турска страшна войска гди се
 Яхно мѣсец на лук спере.
18. С' друге Войска од Поляка.
 Свѣм се каже лѣпа киша,
 Од храбрецѣх сва юнака
 По избору складно свиша.

1) мрмлянѣ *Murmele susuro*. 2) майстор.

19. И полико сличне слике
Ткалац 2) хиши све му пода.
Да не само свак прилике
Позна од Вишез и Войвода.
20. Ну се у свему ши билѣзи
Од испине јоши гледаю,
Да би реко шрепше спѣзи,
Буче людсва, конѣ играю.
21. Пачек се око допле вара,
И познаня свачѣя губе,
Да гди бубанѣ сваки удара,
Чуеш, и гди шрублѣ шрубе.
22. И с' сварсноштим шѣх направа,
Вас запанѣн паша оспае,
У истину се упознава,
И мни у войсци опеш дае.
23. Снебивасе да полико
Руке умарле хиширо везу,
Тим е овако он покликко
Зборовскоме свѣплом кнезу.
24. Тко би славни воевода
Толи умѣпан 1) међу Вамѣ
Да бесѣду и дух пода
Овѣм маршѣм приликама.
25. Оружя ова шко основа
И ланскога боя силе,
Ах! Есу ли чуда ова
Люцке руке учиниле?

1) способан.

26. Епо пазећ войску нашу,
 Ке е многа величина,
 Сваког у нъой познам Пашу
 И Турчина по Турчина.
27. Још кад би ми могло биши
 Познаш и оне срећне пуке,
 Ким е цару одолиши
 Од јуначке ишло руке.
28. Тер би чуо од свѣх име
 Ко свих видѣх боеваши
 Не бих мога у сей вриме.
 Драже спвари я слишаши;
29. На ово дворно упрашанѣ
 Од царева поклисара
 Кнез ки дѣлим свуд славан е
 У ови начин одговара:
30. Добровольно швой милоспи
 Я ћу казаш Паша избрани,
 Народе оне с' кѣх крѣпоспи
 Кралѣспво се наше обрани.
31. Ну вишези шко су ови
 Разабраш е мучно имена,
 Гди сва у скупу Войска спои,
 Таборима обграћена.
32. Тѣм погледе гди из шабора
 Ван изишла, свасе открива,
 Опворенѣх варх проспора
 Чекаш Цара супрошва.

33. Тай час Паша царски обрати
Тихи поглед спавна образа,
Польску войску разгледаши
Гди му славни кнез указа.
34. Сунчано се свѣшло око
Лѣшѣх вишез не нагледа,
Сви на чеше у широко
Слѣде у начини бойна реда.
35. Ну поклицар чудом новим
Снебивасе пазећ пака
Прид оваким Вишезовим
За Войводу пуешиняка.
36. Загуњасіо 1) и зараспо
Овай у косах вас се види
Постарано лице и шмаспо, 2)
Каже од коже сухор блѣди.
37. Обѣ му су ноге босе
Даржи у руках карсп распеша,
А конопом опасосе
По ошром руху од коспрети. 3)
38. Очи с' нѣга час не смеће,
Запанѣни али Паша,
И не може сарцу веће,
Одолѣш да не упраша.

1) задрого, сунов постао. 2) шавно. 3) ко-
спреш fürer Kutte, ciliccio.

39. Зборовскоме вели шиме ,
Тко е ови Господине ?
Ки иде Парви прида свиме.
А порушен 1) на све шне.
40. У човѣку похарану
И сапрену оволико ,
Ку све уфаш могли обрану
Гди на бѣнѣ се иде прико.
41. Посмѣхну се шѣм рѣчима
Кнез и овако одговори :
Небоисе ко праву има
Вѣру у Богу Вишиѣм гори.
42. Од Колѣна племениша
Господичиѣ едан е оно ,
Ки погарди славу од свиша ,
А обра биѣе свим приклоно.
43. Блаж на име он се зове ,
Из испока до запада ,
Од свешинѣ глас иѣгове
По народих лѣши сада.
44. На свак час бо кроз велико
Дѣлованѣ од чудеса
Каже свѣшпу он колико
Драг е Кралю од Небеса.

1) богато обучен.

45. По пуштинах нег дочиме
Исукарста нага слѣди;
Међу царом и нашиме
Кралѣом згоде он привиди.
46. Тѣм носећи карсп у руци,
С' кралѣвићем на бой дое, 1)
И гди оружѣм ови пуци
Он молишвам воевое.
47. Ну бесѣда моя ова
Сасма дуга да не излази,
Од Полячкѣх вишезова,
Слиша имена, слике пази.
48. Гледа онѣга, ки сред шпиша
У веригах даржи лава,
А од зелена перя свиша
На глави му спом дубрава.
49. И одећа му е сва зелена
С' ком оклопа згар покрива,
И конь зелен ока огнѣна
Рек би под њим муња е сива.
50. Подовиальски кнез оноѣ.
Води три чеше издалече,
Из найдалѣх, даржу кое
Вал Нѣмскога, мора обшѣче.
51. Они оклопа ки облаче,
За войводом тер найпріе,
Носу копя, пашу маче,
Коньници су од прусіе.

1) доѣзди.

52. Пази опеша дружбу огнѣну,
 Ка за нѣме гре сміоно,
 С' пушком дузѣм на рамену,
 Поморанци све су оно.
53. Наком нѣх су шварде чеше,
 Ливонскіѣх из проспора,
 С' пушкам и они рек би леше,
 Ях огнѣни шрѣс вар гора.
54. Али гледай пак войници
 Липванскога кнеза слѣде,
 Сви на конѣх Копяници
 Под оружѣм бѣлим сѣде.
55. Главу имаю дел Спѣпана
 Великога Канцалѣра,
 Яше юнак коня врана,
 Вран шѣпши и врана има пера.
56. Войводу опеш пази онога,
 Ки игра коня свим велика,
 Старосши е Полошкога
 Сѣневиѣа оно слика.
57. Модрим перѣм Вишез мили,
 Ведро е чело накишю,
 И у позлапной модрой свили
 На угарску вас се одіо.
58. За нѣме се діо с' копѣм,
 Діо с' луком Вишез сдружа,
 Редогосш е под оклопѣм
 И смоленско нѣх оружа.

59. Войничара видѣти још е,
 Ким су оружја испаша и снага,
 Подолиспѣх и поношѣ,
 И ближнѣх шлю русага 1)
60. Гледа онога, ки у десници
 Вишѣм копѣм рек би пресе,
 На злаћаной угарспици
 Жушо перѣ проспиресе.
61. Злашне му су и одеће
 Злашне коню све направе,
 Ки се под њим ускок меће,
 С' перѣм жушим на вар главе.
62. Войвода оно славна имена,
 Саможски е Бан храбрени,
 Ки Ташара разби огнѣна,
 И у плѣну плѣни заплѣни.
63. Он са собом при разлике
 Випезова варше води,
 Гледай ке су њих прилике
 С' кѣм ли оружѣм свака ходи.
64. Самонци су оно варли,
 Ким варх главе леше крила,
 И конѣ им с' крилим харли,
 А оружѣ, лук и сприла.
65. Вучѣм кожам су одасвуди,
 Себе и конѣ све прикрили,
 Тер од коня и од люди
 Вукови се учинили.

1) предѣл, Cegend, provincia.

66. Са бойницѣм пласим оним,
Волински се ово спаю,
Бришке саблѣ под луковим
И копяче 1) сви имаю.
67. А у кошулях ковски 2) пуци
Од гвоздене пак су жице
Харбе и шпиге носе у руци,
А на пасу сѣкирице.
68. Нуп онога ком кацага
Снѣжанѣм се перѣм киши,
А и конѣ под нѣм бѣлаи од снѣга,
Рек би, сад ће полешипи.
69. Ах Миклауш оноли е,
Бан Замувски, пріузе Паша,
Я га познам, од најпріе,
На оружя удри наша.
70. И овди коня снѣжаного,
Огнѣн юнак пали очима,
Тер та е у нѣм сила многа,
Да му и од слике спрах се има.
71. Одговори кнез храбрени,
Оно е оно, шпиги му паси,
На кому е плам огнѣни,
Гди из снѣжане горе излази.
72. Под клобуцим камеловцим
Краичници са нѣм яшу,
Бѣло Руси с' Подоловцим
Пушке носе, саблѣ нашу.

1) кеплѣ 2) немирни.

73. Али у небу разведрену
 Прѣ би зброїо ситне звѣзде,
 Нег Войводе по имену.
 Ки за овѣм опеш ѣзде.
74. Ер нїе у Польской земљи шога,
 Мѣсна мала ни велика,
 Кой войводу нейма свога,
 И особна племеника.
75. И сви ер хоће шой закони
 Од Кралѣвспва за обрану,
 Кад воюе Краль и они
 Трѣби на бой да успану.
76. Тим чешами кои слиде,
 Свѣшлѣ слике Ткалац пода,
 Сви бо у нѣих, ки се виде
 Племиѣи су и господа.
77. У богапой оной одеѣи,
 Московска се чеша реси,
 Корде 1) опасу и низ плѣи
 Висе огнѣни Самокреси. 2)
78. Калпаке им ресе риси,
 Модре одеѣе, сребро околи,
 А низ лѣво раме виси
 Рис под лѣву руку доли.
79. Опеш Лежкѣх Вишезова,
 Младосп лѣпом ѣзди ѣздом,
 Из мѣста у ком с' гнѣзда орлова
 Лех Град парви сазва гнѣздом.

1) оружѣ, нож велики. 2) пушка.

80. Ш' нѣма у поред од Поляка,
Гледай другу дружбу младу,
Одкли спари Крак од Крака
Пода име свому граду.
81. У поводу при едека,
Сваки уза се Вишез даржи,
А конь под нѣим жѣлян шѣка
Рек би, скаче, пуха и аржи.
82. Са угарспицам заруѣним
Трепши перѣ шаровишо.
Виси каплаи под раменим
Свој у руци копѣ вишо.
83. Корда о бедри, шшиш о плѣћу
Два на седлу само пала,
Згар оклоѣ и за одећу
Доспегнице 1) свѣоне 2) оздала. 3)
84. Доспа свѣшли Господине,
Ке се чудо мени открива,
Кличе Паша од испине
Кралѣвиѣа видим жива.
85. Сред Господе по избору
Он на коню ѣзди бѣлу;
Добит носи у позору,
Срећу у руци, славу у челу.
86. Кнез приузе; овое слика,
Ки се у сунцу име удѣля,
Испочнога добитника
Сѣвернога бранищеля.

1) чараца *Strumpfe*, calza. 2) свилече. 3)
одоздо.

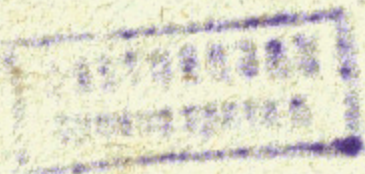
87. Ах погледай у прилици,
 Кому узмножност с'я велика,
 Мач на пасу, а у десници
 Од господства спой шибика.
88. Оклопя се злашна озгора
 Под примизѣм плашпом 1) ресе,
 Сунчанѣм их зраком зора
 Тако сяю свих и на весе. 2)
89. Шшипника му два су окело
 Носи едан баш злаѣни,
 Други шрепшећ перѣ охоло,
 Кацигу и шшип с' нѣом перени.
90. Дванаест коня, дванаест Вила
 Бойном се игром прид нѣм диче,
 Пшица, муња, вихар, сприла
 Барзине им не пришиче.
91. Спарца онога узань гледа,
 Загашеной 3) у хальни,
 Спаван образ, брада сѣда
 Пошпована свѣм га чини.
92. Ово Карло Хошѣвић е,
 Воевода Славни од Вилне,
 Кому пода Краль и вѣће
 Над свом Войском часпи обилне.

1) од порвире япунче, *ber purpurer Mantel*, *mantello di porpora*. 2) на све- 3) плавешной, шавной,

93. А! нѣгова слика у шканю 1)
Спекла изварноспш полику е,
Да би реко, пазећ на ню,
И сад мисли, и свѣшуе.
94. Пази уз нѣга започницу,
Ка прешиче дѣлом славу,
Коревскога Вѣреницу
Недобитну Крунославу.
95. Нѣ конь златни слику прима
Од сунчаних коня с' Неби,
Покли вилау свѣшлю има
Сунце од Сунца он па себи.
96. Добро познам Паша вели
Я бойницу славну свуда,
Очи есу ме видѣли
Веће пуша не без чуда.
97. Ну оно ли свѣшли кнеже
Милоспи е Ваше слика,
Ка на любов сву пришеже
Сарца охолих прошивника.
98. Перѣ румено и румена
Варху оружя згар направа,
И зрак лица разведрена
Свакому се познаш дава.
99. Слика е оно од еднога
Кнез с' посмѣхом милим вели,
Пріяшеля драга швога,
Ки те служиш у свем жели,

1) направи.

100. Да они остали шко су веће
 Пріузе Паша, ки уз вас ходе,
 Одговори кнез, највеће
 Од Кралѣвсшва Воеводе.
101. Челяд свѣшла и крѣпосна,
 У слободи ка борави,
 Друге узде шер непозна,
 Нег ку себи сама спави.
102. Гледай ко се сви поносе
 Одѣвени прибогашо,
 Тер вар силе посвем носе,
 Драги ками, бисер, злапо.
103. Бѣлим перѣм главу кипе,
 Под кавадим слашке дарже
 Пашу са блѣ племенише,
 Яшу конѣ вѣпра барже.
104. Али управ сад к' оному
 Ти Вишезу очи сварни,
 Ки спои скопѣм и у бѣлому
 Оружю се вас сребрани.
105. Сребарна му и перя су
 На кацизи, ки му вице;
 Сребарни му мач на пасу
 И конѣ под њим сребарнисе.
106. Алшамскога кнеза обличѣ
 Онди сме изашкано,
 Гди запада, гди испиче
 Нѣгово име свуд е славно.

107. У заспави од Юначке
 Войске он яше найпосліе,
 Нѣмске землѣ и Турачке
 Са нѣмим избор храбрени е.
108. Ну опеш Войска од козака
 Пази гди се на се купи,
 Кой се опрѣши нїе яка,
 И чїя сила игдѣ спужи.
109. Песеш писуѣ нѣх е у брою
 Сви су избрани Вишезови,
 Непрїяшельски спрах у бою,
 Вихри, громови и шрѣскови.
110. Гледай оружан вас огнѣно
 Гди Нардачки гре прид нѣма,
 Царвену одеѣу и царвено
 Са угаршпицом перѣ има.
111. Юр кнез доспѣ чим на краю,
 Од Вѣѣнице 1) с' едне спране,
 Веѣе и чеше доспѣваю,
 С' лѣпѣм редом изашкане.
112. Ну опеш Паша узе из нова,
 Спрану другу разгледаша,
 На кой шкалац хипри основа,
 Войска с' войском гдѣ се раша. 2)
113. Яхно злашна два облака,
 У ке упира сунце од лѣша,
 Сяю пуни яснѣх зрака,
 Звѣзда е лѣпосш с' нѣх добиша.

1) себе. 2) рашу е.

114. Ако с' буком у ке доба
 ЗавѢ 1) сѣвер, ледени се,
 У ТресковѢх у граду оба
 Царни остану стамне свѣсе. 2)
115. Тако и обѢ Войске поли,
 Ке су уресе од прѢ биле,
 ЛѢпи су уреси у охоли
 Спрашни поглед обрашле.
116. У спрашивой све е слици,
 Све се спире, све се крапи,
 Падаю конь и коньци,
 Живи, мартви и духаши. 3)
117. ТрѢси умарли 4) све ужижу,
 Све обуймива 5) магла чарна,
 Облаци се спрѢла дижу
 Град огнѢних пада зарна.
118. Свуд оружя сяю варла
 Пушке, копя, саблѢ, мачи,
 СгаѢаю парси, колю гарла,
 СѢку главе; све се плачи.
119. У сред боя несмилѢна
 КралѢвић се гледа парви,
 ГдѢ у слици шрѢска огнѢна
 У попопу с'я од карви.
120. У околиш се варши и вие,
 Пупи проспрани сред шѢскопе,
 ВишѢм копѢм сарца бие,
 БришкѢм мачем жиѢ 6) живоше.

1) завее. 2) шавне шаре, шавне бое. 1) кои
 дишу. 4) бомбарда. 5) обкружи, обуз-
 6) сѣче шѢла.

121. Свачія сабля нань се здружя,
Он свѣх сретя, свѣх зашече,
Конѣ, люди, спѣге оружя,
Карши, лони, арве и сѣче.
122. Безпокоя, без умора,
Сѣмо и шамо тек се види,
Маршваца е под нѣим гора,
Свуд бѣгуће Турке слиди.
123. Али се и Осман Цар опеша
Пази гдѣ се на бой шѣра,
Побѣгуће нѣга смета
И непослух и невѣра.
124. Напрѣд слике кое спаху
Срам гледаши Паши неда;
Ер међу оним ки бѣжаху
И прилику свою угледа.
125. Ну у шо дође и глас веће
Зборовскому сеѣшлу кнезу
Да Поклисар и он у Вѣће
Прид Славнога Краля улѣзу.
126. На присполю Кралю уресну
Варху злапнѣх сага сива
Свешпенство му сво об десну;
А Войводе сѣде с' лѣва.
127. Али од нѣих свѣх е више
Полак 1) оца славна свога
Сѣо Кралѣвић славни бише,
На сто од злациа кованого.

1) покрай.

128. За велико чудо у себи
 Писмо старо нам донесе,
 Што нѣкада два на неби,
 Сунца уєдно видишесе.
129. Ну Польскога посред Вѣћа
 Ешо и наше пазе доба
 Краля и млада Кралѣвића,
 А од свѣша су сунца оба.
130. Тим Поклисар ком приближа
 Прид Присполѣ Кралѣвско се,
 Покланяше и понижа
 Ях закони шурски просе.
131. Величанство ведра образа,
 Краль нань сварѣе чим га прима,
 И руком му мѣсто указа
 Варху кога сѣспи има.
132. Сѣде Паша ну опеш уста,
 И ко Царски спарва дони
 Лисп на главу, пак на уста,
 Краљу прида га и поклони.
133. Краль Великом Канцелѣру
 Придаво га ки шпѣе у нѣму,
 Поклисару да Краль вѣру
 Што год рече пода у свему.
134. Ки ово чувши, очи гори
 Диже, славной Лежкой круни,
 И овако проговори,
 Да желѣнѣ Царско испуни.

135. О доспейни варх свѣх Краля
 Кралю да ти е среѣна у руци,
 И да ти ова мѣсна, и даля,
 Кланыюсе и сви пуци!
136. Благодари свак час Бога;
 Ер под сунцем круне нїе,
 Ку чесн гледа, шолн многа,
 Да вѣк шаке не би прїе.
137. Ешто у теби самому е,
 Одлучена слава ова,
 Да Цар силни ки сполу е
 Варх присшоля Опманова.
138. Свемогући Цар од Цара,
 Ки на вѣшпаш обѣ 1) бое,
 За мир пишпаш Поклисара
 Ови парви пуш посло е.
139. Чудно чудо што се Вѣку
 До данашњи дан не згоди,
 Цар прид ноге, кому шеку,
 За мир искаш, сви народи.
140. Величанство свое попиште,
 Спаса саблю ком свѣш влада,
 И прїяшельство и мир иште,
 У све круне саме сада.
141. Он сред боя од кад прика
 Твоих Юнака крѣпост гледа,
 За могућа и велика
 И цѣни те и сповѣда.

1) кнеде, хотѣ.

142. Тѣм обѣдне жалеѣ шпеше
 Пре нег спе се хуѣ смели,
 Опеш дружство и увѣше
 Поновиши спаре жели.
143. А и клешва хоѣе шежка,
 А и пако суѣено е
 Да Турска круна и Лежка
 У вѣчному миру спое.
144. И шко од старѣх вашѣх хая,
 И кад ово да приспуши
 Пошпеш се заман кая
 На свой пѣнез расап купи.
145. Тому би шу свѣдочиле
 Коспи од войска Саском спраном,
 Ке су се овди юр слѣдиле
 Под везиром Балабаном.
146. Свѣдок би му шому био,
 И Сулиман цар огнѣни,
 Кога е слом силу одбио
 С' польскѣх края мраз ледени.
147. Ну у говору веѣ е мому,
 Куд заходим без исхода,
 Найболѣ е свѣдок шому
 Од ланьскога боя згода.
148. Силном Цару ласно е било
 Све придобиш пуке ине,
 И подложиш под све крило,
 Неброене кралѣвине.

49. Ну и силни Цар у бою,
 Ки дѣо већи свѣша скупы,
 Силу узпрегну, узда свою,
 Кад на ваше крае спупи.
150. Тако и Нило рѣка онамо
 Седам уста гди опвора,
 Тер на едно море само
 Лѣва из себе седам мора.
151. Ако силни вѣшар када
 Задме и помоћ валым пода,
 Плахи обраћа шѣкима зада
 Своя мша га попи вода.
152. Ви немиром ко оспали,
 Ки се од яче силе спраше,
 Ну кралѣвство обзидали
 Парсима спе вашѣм гаше.
153. Ви рођени на владанѣ
 И поляци гласовиши
 Ни у спаро ни у саданѣ
 Доба од шуђин вѣк добиши.
154. Ви ланьскога с' войском лѣша
 На полю снѣ цара срели,
 И оспашак вас од свѣша
 Из нѣговѣх рука ошели.
155. Паче мучаш преби нѣе,
 Войска ваша добиш една
 Неброене, добиши е
 Дигнуш цару била врѣдна.

156. Ер што не узе цар оспала
 Сва кралѣвства од карспана
 Ваша е слава, ваша е хвала
 Ви сте били нѣх обрана.
157. Запо о круно свим чеспиша!
 И ви свѣшла Господо ина!
 Пріяшельство и мир пиша.
 У вас царска величина.
158. И я цѣниш вѣку неѣу.
 Да пригарлиш наймиліе
 Ви неѣете ову среѣу,
 Ка вам сама на спан пліе.
159. Сва е мудрост за времена
 Пригоду умѣш ухишиши,
 И обраш оно што обѣена
 Добра узрок може биши.
160. Да ну узмише самном сами
 Ви разбираши мудрою свѣспи,
 Али мир е сада вами
 Али одвеѣе бой кориспи?
161. У юнацѣх да бой слѣде,
 Наравна е вазда желя,
 А найлакше кад се виде
 Среѣни од нѣх непріяшеля.
162. Али среѣа дуго вриме
 На едном мѣсту вѣк не спане,
 Че крепка се каже свиме
 Сѣким замаркне не осване.

163. Она испа била ка е
 Вами с царом ланьско лишо,
 Цару опеша свами оспае
 Ние нѣ спанѣ пемельишо.
164. Ние да икому мисо ова,
 С' цѣню у памеш може упасши,
 Веле већу войску изнова,
 Да Цар скупши пейма власши.
165. Цару юнаке од хранѣне,
 Рађа од свѣша свака спрана,
 Войске му од свуд неброѣне
 Дажде и множспва оружана.
166. Тѣм кад још бо веће пуша
 Јхно и лани изгубіо
 Бил му не би власш расуша,
 Свакако би с'войском біо.
167. Ну ши о Краљу! кад посрећи
 Изгубіо би шве Юнаке
 Од куд би уфо икад спећи
 Вишезове друге шаке.
168. Еда у мѣсно од Племића
 Влаха на бой скупіо би,
 И славнога Кралѣвића
 За Войводу робю дао би.
169. Али мисли шве су ине
 Тад би сваке дозво спране,
 Иносхранце и шућине
 Тве Кралѣвство да они бране.

170. Деѣ круне су у ке уздаши
 Ти се можеш до неволѣ,
 И кое ши помоћ даши
 Од сеѣх карспян могу болѣ.
171. Нѣмачки е Цесар едно,
 Друго шпански Краль могући,
 Али Цесар још нередно
 Има бѣня на свой кући.
172. Ер невѣрна би му Прага,
 Да е изагно одмешнике,
 Још их шѣра, још подлага
 И ш' њима има бое прике.
173. А Краль шпански ако унѣга
 Ти се уфаш далеко е,
 Међу вами прико свега
 Свѣша спрашна мора што е.
174. Али и Шпанска и Франачка
 Да ши буде помоћ доћи,
 Еда Круна шва Полячка
 Захраниш се шѣм ѣе моћи.
175. Еда бойне Поляке ѣе
 Туѣе войске сачуваши
 Кад се изгубе они веѣе
 У карвавой спарва раши.
176. Да ли шуѣи Вишезови
 Хоћ Кралѣвспво шво да блюду,
 Кад изгубиш ш' њим нѣгови
 И свой испи живош буду.

177. Знай о Краљу гди се одним
 Царски мѣсец игда унесе,
 Ни одним згодом, силом ни одним
 Изнео од шле вѣку нїе се.
178. А и рѣч е гди копишо,
 Конь Турски одним спави,
 Да шо мѣсто Вѣковишо
 Непорасте веће у прави.
179. Али хоћу да ша срећя,
 Но милости даной згара,
 Твога Славна Кралѣвића
 Добіо би и опет Цара.
180. Ну још и шо кад би било,
 Ку би од шога користи сптеко,
 Еда шѣм би се предуљило
 Тве Кралѣвство на далеко.
181. Не! не! ну би, само осшала
 Јако лани и опеша
 Теби една машпа хвала
 Од побѣдѣх Турскѣх чеша.
182. Разми само едно име
 Од погибне свѣм добиши
 Ти у едно не би време
 Друго мого спеш' на свиши.
183. Паче и ша би добити испа
 Била расап овѣх спрана
 У дошесшву сред швех мѣста,
 Од оружя иносшрана,

184. Ах! да ли ћеш за име едно
 Ти од празне пашше славе
 Похараши неправедно
 Иноспраним све даржаве.
185. А и разумну нїе попребе
 Спомениваш што се згоди,
 Тко на помоћ яче од себе
 У Кралѣвспва своя води?
186. Цар на едном Царспва краю
 Кад с' оружѣм на бой скаче,
 Спране му ине почиваю
 И обилне шлю хараче.
187. Али на бой супротива
 Цару чим шва круна успае,
 Ка даржава шва почива,
 Ке ли ши мѣсно харач дае.
188. Свак се у миру чесшии зове:
 Обилност е гдѣ мир спои
 Мир Кралѣвспва и градове
 С'даржи, узмнажа реси и гои.
189. Огань ужећ ласно е свима,
 Ну кад све нѣм плане веће
 Знаш' нїе горѣм колико има,
 Удунуш се ну кадаће.
190. Тако ласно е бой почеши,
 Ну колико дуг ће биши,
 На чем ли ће пак доспѣши
 Нїе моћ шога привидиши.

191. Али о Краљу! мудар ти си
И привидиш и вѣруеш,
Да ти о длаци круна виси,
Све што Царем узвојеш.
192. Шу ако те боя желя,
Тер немарзиш почиваши
Имаш хуѣх непріятеля
На нѣи оружя швоя обраши.
193. Очиншво е свепска круна
С' двѣма дружим садружена,
Ка ти од Дунда злобе пунѣ
Би неправо уграблѣна.
194. Од Гуспова Брашучеда
Што ти се оше, поѣ' опимай!
Свак е разлог швога неда,
А шуѣга неузимай.
195. На сусѣдству Московскога
Царшва ти е величина,
Ка у бою би од швога
Придобити славна Сина.
196. Пошли испога Владислава
Опеш с' войском пому краю,
На оспашак од Даржава,
Ке ти послух ѿш не даю.
197. Под именом ти од Цара,
Да господиш све до скоро,
С' валинскога од озгара
До нѣмскога доли мора.

198. Зато круно! коіой срићу
 Над свѣм крунам Вишњи подо
 И ши о славни Кралѣвићу!
 И Ви осшала сва Господо!
199. Ако у напрѣд бой сміони
 Од корисши нїе никому,
 Дану од распа найлишѣ 1) они,
 Ки се чини на свом дому.
200. А ако Вам с' друге спране
 Високе се чесши кипе,
 И велика добра хране
 Кад мир с' Царем учинише.
201. Мир, ки Вам се шлѣ од Цара
 И ки жели свак и жуди,
 Варх свѣх часши, варх свѣх дара,
 Угодно Вам примиш буди.
202. Овде Паша добесѣди,
 И на говор свой наредан,
 Међу свѣшлѣм Баним слѣди
 Лак и кропак сам он едан.
203. Сваки од њих у обличю
 Весео се свѣм разбира,
 С' навѣшпеня кое причу,
 Од пріязни Царске и мира.
204. Пун Краль Шизман славе и дике
 Веће пуша очи обраши,
 И у чело све Вѣћнике,
 Око себе спа гледаши.

1) особито.

205. Тихо спавним пак рѣчима
 Одговара Поклисару,
 Пріязан се од нас прима
 И жуѣени шлѣ мир Цару.
206. Навѣшшено циѣа швога
 Од нашега биѣе шеби,
 Кацалера Великога
 Обслужиши све што е шреби.
207. Приспа славни Кралъ ондира 1)
 И Паши се у час испи
 Спарва увѣши шши се од мира
 Пак за Цара даше лиспи,
108. Прима их радо и весело,
 Паша и смирен свѣм се одкрива,
 И за веѣу часп на чело
 Постапля их и целива.
209. Покланя се пак и циѣа
 Угоднѣх юр оправа
 Краля и славна Кралѣвиѣа
 Слави и веѣу хвалу дава.
210. Ал' е Паша опеш био
 Хвалѣн, чашѣен и дарован,
 Шестоперца е он приміо
 Вас у суху злашу окован.
211. И богаша и велика
 Направа му е видѣш' здвори 2)
 Ручица му сваколика
 У каменю драгом гори.

1) онде. 2) с' поля вѣн аиѣен, de fuora.

212. Друге даре неброене
Цару од Краля іош одніе,
Од богашства без процѣне
Од лѣпоше ку изрѣш' ніе.
213. Драги ками, злапо оспало,
Што є шу ко би, вѣку уписо:
Болѣ мучаш нег рѣш мало;
То надходи свачю мисо.
214. Ну с' овїѣм дарим шада,
Али Паша ко се оправи,
С' дружбом у пуш Цариграда
Найбарже се на пуш спави.

Сварха цѣня еданайшого.

ПѢНѢ Дванайсно.

1. **Д**а Поклисар Цару младу
 Мир донѣши буде пріе,
 Из Варшова к' Цариграду
 Пушуюћи миран ніе.
2. Не пошеже ну га шѣра
 Желя огласиш како усрочи 1)
 Дружство сунца од сѣвера
 До мѣсеца од испочи.
3. Сада едне, сада друге
 Конѣ яше на промѣну,
 Пробіюћи спране и луге,
 По равнини по камену.
4. По најпречем пушу управля,
 У Цариград барзо улази,
 И што носи свак се справля
 Тко му на образ весо пази.
5. Подизаш се глас почина,
 Расте говор, све бесѣди,
 Да од Поляка до Турчина
 Мир жуѣни веће слѣди.

1) уговоріе.

6. Свак ужива шко ово чуе
 Стар и млад се шѣм весели,
 Вас колик се пук радуе
 Из с' шогл се чесшиш вели.
7. Али радост већу и дражу
 И веселѣ без прилике,
 У погледих своѣх кажу
 Турске любви све колике.
8. Ер нїе веће чезнуш њима,
 Да их неби раздѣлила
 С' господарим люблѣнима
 Полячкога боя сила.
9. Ну у желѣну обѣеному,
 Сама скрива яд сред лица,
 И у живопу чезне свому
 Коревскога Вѣреница.
10. А по ер сами не доходе
 Њой у гласу мира обѣѣна,
 Мирни гласи од слободе
 Господара нѣ люблѣна.
11. Непочива крашка часа
 Свуда пече варша и вїе,
 Ише гласа; али гласа,
 Ни пригласа чуши нїе.
12. Чуе све ино, само ово
 Не чуе, што чуп свеѣер хлѣпи 1)
 Тим скончанѣ свак час ново
 Њой пре и хара урес лѣпи.

1) свагда жели.

13. Копни , уздише , спине , гори ,
 Цичи , плаче , цвили , шужи ,
 Як гарлица , ка у гори
 С' дразїѣм се свѣм раздружи.
14. Без свакога шере веће
 Тако уфания шужна оспае ,
 Толике їой расту смеће ,
 Да за живонї мало хае.
15. Она од када найпре цића
 Заплѣѣне све любви ,
 Од млаѣхна угричића
 Мушку одећу на се спави.
16. Паче у Турском Цариграду
 Одкад по шом мирном сликом ,
 Ню бойницу крїе младу
 Любав власним свом великом.
17. Вѣк нешпеди злапа , блага ,
 И од процѣне све што скупї ,
 Вѣреника мила и драга ,
 Да из шежка робспва искупи.
18. Прода даржаве и градове
 И господспва сва власпиша ,
 И дарове на дарове
 Сла и миша варху миша.
19. Али за све неброѣна
 Да богапспва просу , и' спраши
 Наѣ се у свем преварена ,
 И у нишпа їой све се обраши.

20. Придобиши млада веку
Тим нїе могла ни могоше,
Немилосшно сарце и преку
Буд варлога Ризван Паше.
21. Ки свеђ спраже и шапоре
На памници од нѣ драга,
Веће, яче, шварђе и горе
И умнажа и прилага.
22. Имаше они Турчин худи,
На дворовѣх свога дома
Двѣ диклице благе ћуди
Драге у свему лѣпе веома.
23. Лица су у обѣ нѣх румена,
Сунчане очи, косе од злапа,
Едно му е кѣи рођена
А небуча 1) друга од брата.
24. Една лѣпа су и оне и ове
И дѣла у кѣх им време прае,
Любица му кѣи се зове;
Калинка му небуча е.
25. У дне у ноћи, лѣши и зими
Свеђ су едно друге миле,
Тако су се међу нѣми
Одмааѣахна залюбиле.
26. Нїе опайспва, 2) спвари нїе,
Ова оной ку би скрила,
Живу ко да е обѣ двїе
Една майка породила.

1) синовица. 2) шайне.

27. Овѣх љѣпѣх дѣвойчица
 Беѣур хадум спражник бише,
 Погрешпана 1) спара лица
 Збаблѣн чарнац гард одвише.
28. Ну за све шо успи блѣде
 Руменилом ѿошпе маспи,
 Мави и лашпи 2) длаке сѣде
 И од образа зухор шмаспи, 3)
29. Ками драги му из бисера
 На уснах виси и на ушю,
 Чарне парспе од свуѣора
 Парспени му злапни крѣю.
30. Ясни огарляй кому изнова
 Врап жилави наресива,
 Од злапа се суха скова
 Вас каменѣм драгѣм сива.
31. Од калинке младе спари
 Хадум виѣен би найпрѣе,
 Када усмѣх неудари
 Моѣна одолѣш сарцу нѣе.
32. Нескладна бо ер прилика,
 Младици се љѣпой чини,
 Да гардоѣа оволика
 Биш' направа љѣпше чини.
33. Шшо е гардо по нарави
 Залуду се реси и маже;
 Ер гардоѣа у направи
 Тисуѣ крап се гарѣа каже.

1) оклепан. 2) модри и свешли. 3) шавин.

34. Али по шом поглед лѣпи,
Лѣпой дикли обся злапо,
Знакоми се и похлѣпи
Они час їой сарце на шо.
35. Тѣм сва дворна 1) у глас мїо
Старом чарнцу кличе овако
Каж' ми шко те обдарїо
Направами лѣпѣм шако?
36. Чарнац он час крунославу
Угарчића слици указа,
Велећ они сву направу
Око мога спави образа.
37. Они младац, ки од стране
Поклисара цесарскога
Чеспо донѣ даре взбране
Овди у Паше Дунда швога.
38. Како сарцу Калинка ово
Пишаш напрѣд већне слѣди,
Желѣнѣ їой наспа ново
С' крунославом да бесѣди.
39. Мисли, ишше, и находи,
Начин да їой шой се збуде,
И у нѣ сарцу любав плоди
Сшога и друге їоши пожуде.
40. За спећ у дар злапа у блага,
Хлепи и сманѣ свећ до сада,
Сад спогледа лѣпа и драга
Сахне, 2) гине, копни млада.

1) изображено, лепим начином- 2) много
снива.

41. Ах за испно спое веле 1)
 Тай ки у доба спара спави
 Злашан шаркач, лук и шпрѣле
 Богу огнѣном од любви
42. Ер на свѣшу нѣ шога
 Мѣспа опайна и скровиша,
 Гди из лука лювенога
 Злашна шпрѣла недохуша.
43. Любав има злашна пера
 Злашан е и плам ки ужиже,
 Злашнѣм крили и она шера
 И бѣгућа саца спуше.
44. Злашни пуши, злашна враша
 Злашни ключи нѣ су двора,
 Плашном веже она од злаша
 Себи и друзѣм очи од згора.
45. Тѣм нѣ рѣши чудо ни едно,
 Ако кроз швой поглед мили
 Злашо и любав сад у едно
 Калинку су придобили.
46. Туркињица коя свуди
 За младића Круно славу
 Снебивасе, паньи чуди,
 Кроз лѣпошу нѣ гиздаву.
47. Жели злашо, бисер жели,
 Ну још жели благо драже
 Злашо од коси, бисер бѣли
 Сред нѣ усти, ки се каже.

1) много снива.

48. За овим чезне, гине, бледи,
И сред огня гори жива
Ер непозна и не види
Шпо лаживо рухо скрива.
49. Хоће млада да изуспи
Како она мре за њиме,
Али рѣч ѿой мре сред успи
И спвара се мрамор киме. 1)
50. Ну у погледих говор храни,
Очи очима шер шемаче,
Шпо езику срам забрани
А справлѣна мис'о заче.
51. Справля ѿой се Крунослава
И жали ю са свом моѣи,
Да се у ню упознава
Без уфана од помоѣи.
52. Ну за све шо хипра доспи,
Да она помоѣ спече за се
Каже ѿой поглед пун милоспи,
И уфанѣм е шашпѣм пасе.
53. Дѣвойчица Срамесльива,
Видеѣ ово очи уздиже,
Ну плам веѣи огня жива
Из драгѣх ѿой очи ужиже.
54. Тѣм од желѣ усиљна
Паче од силе ком сва гори
Спарва уздахну пак румена,
У ови начин усна ошвори.

1) камен мермер, мрамор.

55. Ваши ли ово бише дари,
 Ки се Хадум наш уреси,
 Кад ово има Чарнац спари
 Да што мени доіо еси?
56. Смир' ме младу Дѣвойчицу,
 Дай ми злапа на ови данак,
 Ил' што е драже у швом лицу,
 Негли уморну зорни санак!
57. Доспѣ, и од срама зарумени
 Сва се у лицу, и поникну
 А на говор шай лювени,
 Крунослава опеш кликну.
58. Дѣвойчицам о Госпое!
 Каква пи си лѣпа и драга,
 Ови слуга доіо е
 Лѣпше даре, веће блага.
59. Злапо, Кораль, бисер били,
 И каменѣ без процѣне,
 И све што имам у дар мили
 Прими лѣлосп шва од мене.
60. А за уздарѣ 1) свега шога
 Кшеи молим ше само рѣши,
 Знашли од сужня Коревскога
 Шшогодѣ ми сповѣдѣши.
61. Занешена Дикла млада,
 Разведри се и обвесели
 И у себи чим се нада
 Вишой срећи тако вели.

1) заграду.

62. Прем ко милоспи швоя пиша
Угричићу Господине,
Од юнака гласовиша
Подаши ћу гласе испине.
63. Зачух веле, видѣх веће,
Од Вишеза дѣлим славна
Среће нѣгове и несреће
Напуно сам казаш справна.
64. Дунда мога кад за роба
Силни козаци ухишише,
Ки на краини у шо доба
Аѣбрмански Паша бише.
65. Ш' нѣом зароби и Любицу
Едину му кѣрцу гуса,
Кой ружица сене у лицу,
А сред усни цавши ружа.
66. Ну Коревски ки над свима
Би Вишезови он Войвода,
Кажући се браш обима
Разговор им сладак пода.
67. Даре узмножи варх дарова,
И милоспи на милоспи,
Драгова их и милова
Гледа, цѣни, часпи и госпи.
68. Враши Таћу вишез благи
Кѣрцу, а Кѣрци сва нѣ злапа,
Бисер бѣли, камп драги
Свјона руха и богаша.

69. Врапи направе оне избране
 Господичих благодаран
 Да сѣвшли урес неосшане
 Дѣвойчици лѣпой схаран. 1)
70. Пашали іой шу незгону
 И болѣ се цѣћ нѣ слѣди,
 И до барзо да слободу
 Дунду и моіой брашучеди.
71. Али замѣр 2) нѣ лѣпоше
 Ніе слобода била и благо,
 Ако іой се душа оше
 Ко изгуби сарце драго.
72. Мислиш дѣла не приспае
 Од юнака свим храбрена;
 И у слободи робиня е;
 Благодарством заслѣплѣна.
73. У памети свуд га види
 Крѣпости му свећ разбира,
 Вене, чезне, гасне блиди
 Сахне, бине и умира.
74. Ну да млада Дѣвойчица
 Ніе чудо любав ћуши,
 Не роди ю медведица
 Ни се у горској гои люши.
75. За чудо се не говори
 Да из камена огань скаче,
 Ніе чудо да не гори
 Тко е млаѣхан ах іох браче!

1) поаран. 2) чудо.

76. Али кад пак никну смећа
И богдански бой заварже,
Юнаку се добра срећа
На несрећи злой поварже.
77. Паде у робству у невољу
Вишежки му спрах осноби; 1)
Дружба изда, а на пољу
Непріяшель не придоби.
78. Славни од пада юнак кои
Дѣла каза свуд вишежка,
На дно шамне яме спои
У оковѣх гвоздја шежка.
79. Мой е Дундо од спрахоћа
Понорнѣх 2) пимина спража,
И сардишоси и варлоћа
Нѣгова се свећ узмнажа.
80. Немилосшим он мислећи
Да се у Царску милоси спавля,
Меће озир 3) вас за плећи
Што е даржан заборавля.
81. На срамѣшу од разлога
Из памешнѣ буд не харна, 4)
Успомене гони од свога
Доброчинца благодарна.
82. Сред шамнице чим смаркнуше
Юнак желян бѣла данка,
Муке, шруде, яде люше,
Сва зла шарпи без приспанка.

1) поквари. 2) спрмениши. 3) почести. 4)
не добра.

83. Ну пашина кѣрца ино
 У справлѣной души ѣуши,
 Гине добро нѣ едино
 Да не буде погинуши.
84. Моя лѣпа Брашучеда,
 Од милоспи сузе лива,
 У сужанспву да шу гледа
 Господара милоспива.
85. Од жалоспи се неразбере
 У ваю е жеспокоме,
 Циѣ горуште 1) люби и вѣре
 Ку му у сарцу носи своме.
86. И да скраши зле болѣзни
 Люблѣнога шамничара
 Благом рѣчцом, сладком пѣснн,
 Украдом га разговара.
87. И да му она не расклади
 Горкѣх муках кигод діо,
 Одавно би вишез млади
 Живопом се раздѣліо.
88. Да калинка овди веѣе
 Приспа и напрѣд не сповѣда,
 Крунослави, не би од смеѣе
 Бил' полике нѣ бесѣда.
89. Али овако іош говори
 Коревскому сужню драгом,
 Любица се поли удвори
 Вѣрном службом, дворбом благом.

1) горуѣе.

90. Тац 1) поляку свѣшлу и славну
Туркињица лѣпа омили,
Да су вѣру крѣпку и спавну
Међу собом ухишили.
91. Тѣм склопѣна и гошова
С' милоспи се царске вели;
И слобода вишезова
И любви е пир весели.
92. Угричићу мой люблѣни!
Я рѣх, што знах а ши сада
Справи обилне даре мени
Кѣма ћу се смириш млада.
93. С' дарим зланим драже злашо
Милоспи швою душа пиша,
И већ сарце хлепи на шо
Нег на царшво свега свиша.
94. Чим справлѣна дикла праши
Слашке овако свѣм бесѣде,
За руку ю прешно 1) ухвати
Бећир Хадум и одведе.
95. Јах из цвѣћа ал' из праве,
Кога опровна змѣя печи,
Крунослава на гиздаве
Туркињице оша речи.
96. Спрепѣе ублѣди и оспиву
Сва од чуда запанѣна,
У прилици и у начину
Спановиша мейма спѣна:

1) истро:

97. Невѣруе и вѣруе
 Шшо од драга свога слуша,
 Заборавля споменуе
 Смартне у сарцу смеће куша.
98. С' различіѣх мисли гине
 Ях плав у ку свећ удара
 Валовише сред пучине.
 Сила пропивна од вѣшара.
99. К' земљи сарши 1) и на часе
 Пуп небеса очи упира
 Грозним сузам поливасе
 Из сарца уздах врућ подира.
100. Нѣ сиѣжане бѣле руке
 Сада карши, плеше сада,
 И од немира и од муке
 Прошеже опеш и опеш склада.
101. Али у дуго не умукну
 Међу сузам и уздаси,
 Спановиши мрамор пукну
 И жалосно се млада огласи.
102. Она изишла изван себе
 Од болести будућ кличе
 Ах ке гласе чух од шебе
 Мой невѣрни Вѣрениче.
103. Кому веће и у кога
 И кад шужна да вѣруем,
 Од Вишеза Коревскога
 Ако невѣру ову чуем.

1) срѣе, пада к' земљи.

104. Тко е, шко се не снєбива,
 Да у невѣру може пасши,
 Юнак кои племспвом сива,
 Пправе вѣре свѣтле часши.
105. Ах искаш е свуди заман
 Вѣрносш наѣи сарца чиспа,
 Тамно е сунце мѣсец таман,
 Невѣрна е вѣра испа.
106. О мой нѣгда драг покою!
 Сад издана ма любви!
 Крунославу да ли швою
 При Туркињи забораи?
107. Да од немира неумирем.
 За велико чудо броим,
 У мом сарцу чим разбирем
 Што си даржан што доспоим.
108. Обарни се! ах обарни!
 На кому е вид' промѣни
 Свѣшла образа не поцарни
 Не изгуби глас пошпени.
109. Ки од свѣша незна дїо
 Твоя дѣла ме лѣпосши,
 Кому си се завѣрїо
 Са свом моѣи и крѣпосши.
110. Еда наѣеш драже лице,
 И од мое злашне косе,
 Туркинѣ су маѣонице 1)
 Чараюѣи свѣш заносе.

1) врачарице.

111. Химбене 1) су оне лѣпе
 У хишринах свећ се пазе,
 Направими вид заслѣпе
 И образе пріобразе.
112. Запсто збиля виловиша
 Обсѣнише и заправи,
 Кад шва дѣла племеннша
 И му лѣпост заборава.
113. Ну ме бойно сарце гди е,
 Тужбо мени не приличе
 Тко се освѣшиш врѣдан ние,
 Нека сузи и нариче.
114. Поднѣш нећу ни шарпиши
 Да што е мое друзи дарже,
 Раскинуши, рездарпиши
 Туркиню ћу злу найбарже.
115. Указаћу Крунослава
 У освешах каква бива,
 У сред змая у сред Лава
 У сред огня да е жива.
116. У десници овой якој
 Я ћу, с' мачем полећеша
 И Коревской слици опакој
 У швом крилу душу опеша.
117. О громови! о Трескови!
 Ти с' Небеса згар опали
 Боже, гдису блудници ови
 Спаржи, ужежи, све попали.

1) преварне, варљиве, обманчиве.

118. Али шужна што говорим
 Што разумѣм себи даем,
 Ужежена я сва горим
 Чим се друзѣх спаржим хаем.
119. Ти ме оспави душо мила!
 Я пву лѣпост нећу многу
 И навеће кад би кпила
 Оспавим те вѣк немогу.
120. Наче ко те вазда любих
 И любићу сред свѣх смећа,
 Ако ти у чем сад загубих
 Чин' да е милости грѣха већа.
121. Господичић пако свешо
 Невѣруем да те упаси
 У невѣрство шамно и клепо
 Супроћ племству супроћ часи.
122. По све пуже и начине
 Прилага ћу мисо и мипо,
 Докли будем од испине
 На спознанѣ доћ' очипо.
123. Из давнице ки доспоиш,
 Ер се од вѣре душа измакла,
 Не под земљом шу да споиш
 У шамници на дно пакла.
124. Лажни му су сви ови пруди
 Слешка е мука сва чемерна,
 Ти невѣран буди мени;
 Я ћу теби биши вѣрна.

125. Без карсманя 1) Крунослава,
У одлуци ка е жеже
Нейма мисли ку спрах дава,
Ніе запрѣке ка ю успеже.
126. Седам поран у Угарскому
Руху обходиш дикла сађе
На нѣгову докле дому
Ризван Пашу срене и нађе.
127. Поклони се и начиме
Дворне указа, кличе пака,
Я сам мили Господине
Коревскога браш юнака.
128. Нѣгове се цѣћ слободе
Из драгога мѣсна упуших
Не гледаюћ на незгоде
Од различѣх погуб люших.
129. Доброша ме шва примага
На одкупе да га просим,
Тим колико хоћеш блага
Удилѣ 2) ши я зань носим.
130. Толи нећ га даш за плашу
Дай га у дар племениши,
А за уздарѣ я на злашу
Он час га ћу измѣриши.
131. Паша у младца с'больом сликомѣ,
Запазисе на ове гласе,
И високом и великом
Он одлуком снебивасе.

1) без оплаганя, без касненя. 2) гошово,
у гошову, баар, pronto,

132. Сад бесѣду сад слободу
 Размишляюћ шер се чуди,
 И себи ову сад пригоду
 Од велике смеће суди.
133. И ко човек од великих
 Мећарица и Крамара 1)
 У памети веће од прицих
 Варх начина мисли и спвара.
134. На равнога опров хини, 2)
 Крїе Турчин дворан силом,
 Едно мисли, друго чини,
 А изваршва преће диплом.
135. С Крунославом умилю е,
 И весели свећ се каже
 Рѣчима е облѣћуе
 Све што може болѣ и драже.
136. Вели смирсе Племићу!
 За слободу браша швога,
 Я прїяшель харан бићу
 Ићму у Цара чеспишога.
137. У полико ако ш'њиме
 Милуеш се разговорш;
 Прем сад юрве у нервеме
 Тамницуши я ћу опвориш.
138. У полико доли сайши
 Паша каже да га слѣди,
 И множ Турак да их праши,
 Под оружѣм заповѣди.

1) вике и пргованя, 2) представля.

139. Седам Торан гди се реде
 Проз сто враша и заклопа,
 С' Крунославом Паша греде
 Гдѣ Коревски Бан се укопа.
140. Проз мостове ки се дижу
 Занешене у заходе
 И у долину свак час нижу
 По спарму и узку пушу сходе.
141. Варху нѣ се до облака
 Тварда грађа обградила,
 Соколова барза и яка
 Не би ю перя излешила.
142. У край грађе проз гвоздена
 Враша уска, шѣсна и мала,
 Дно понора издубена
 Дубля е яма још пропала.
143. Под земљу се пуш обарне
 Из дубоке яме ове
 Пуш шамнице шамне и чарне
 Гроб од живѣх ка се зове.
144. Проз сва мѣспа згор сказана
 Крунослава Пашу слиди,
 Није желя бѣла дана
 Испом да свое сунце види.
145. Оружанѣм слугам оди
 Да ю уморе викину Паша
 Крунослава напрѣд ходи
 Нию погуба ни една успраша.

146. До памнице едва спупи
Како прође дикла сміона
А храсшов се зашвор склопи
И у сужанству оспа и она.

Сварха пѣня дванадесепога.

ПѢНІ Тринадесто

1. **Г**дѣ од мрака вѣовиша
 Под язовим 1) зя пучина,
 У сред свега сега и свиша
 Найдубльїѣх сред дубила.
2. Спари овди Краль прибива
 Одринушѣх с' Неба духа,
 У пучини огня жива
 Кому охоло свѣсп разпуха.
3. Слава му е с' шежка яда
 Ко се дигла са свѣх спрана
 Од Испока до запада
 Ко Владислав разби Османа.
4. Паче пазеѣ на веселя
 Полячкога сега пука
 С' испѣрана Непрїяшеля
 Ях убоден биво мука.
5. Подаршїѣх из уздаха
 Без умора коѣх царка, 2)
 Карвавѣма дими паха 3)
 Смардеѣїѣм пѣнам харка. 4)

1) бездан. 2) цркава. 3) задай, испаранѣ,
 Aufdüftung esalazione. 4) ркаши.

6. Шкриплѣ зубим, рига пламе,
Од злобе га свардо варши,
Не Поляке схараш саме
Већ Карспяншво све сапарши.
7. Тѣм у Вѣћу Цар велики
У што од мира славе слага,
Непрѣшелъ скочи прики
Од люцкога свега шрага.
8. Нешарпећа надмен еда
С' шуком, с' преском спрашно вѣће
И он купиш заповѣда,
Од забуне и од смеће.
9. Небу се опрѣш справам овим,
Твардоглави бѣсник спупа,
Заборавла ко 1) пресковим
Свемогућа рука лупа.
10. За све од нѣ кад охолу
Главу испакмиш к' Вишнѣм пропе,
Сшармоглав се баши долу
Тмаспе огнѣне у пошопе.
11. Од паклѣне оштре шрублѣ
Раздира се шрубля мукла,
Да иду клеши гдѣ найдублѣ
Просѣдена 2) пропаши пукла.
12. Цакоћу се зуби и пресу
Ноћне спиле 3) и дубине
У громовишу юр небесу
Разлѣгаю слѣпе шмине.

1) како. 2) издублѣна. 3) име, рупе.

13. Из смаркнушѣх густѣх магла
 Язовише у поноре,
 Спрахоша се яша нагла
 Громиняю, дрозде 1) и оре.
14. Грачу, хрочу, кварче, кришше,
 Звижду, рече, квичу лаю,
 Реву, реже, арже, вишше
 Мукаю, викаю и завѣю.
15. У нѣкѣх су пражка 2) рила
 Вучю челюст шко разглаба,
 Тко губице има и крила,
 Од льиляка 3) и од жаба.
16. Люди с' главом чарнѣх паса
 Жене од змиа, кѣм су косе,
 Биволи од спрѣд ки до паса 4)
 Човѣчанске слике носе.
17. Кучке у кѣх женско лице,
 Пси проглави змай худи
 Полу рибе полу пшице
 Полу звѣри полу люди.
18. Сред наказни и немани 5)
 И све шпо игда указасе
 Варла и гарда у кой спрани
 У паклѣном Вѣѣу спасе.
19. Над свѣм вѣчном сѣвам пишшен
 Спраши даржећ од пропасни
 Гнѣвном, саржбом вас запѣнѣн
 Гори у злобној охоласни.

1) као викаши. 2) езици. 3) слепа миша.

4) пояса. 5) авешн.

20. Од крилашѣх крабосаца 1)
Из кѣх гнусни огњи пише
У скок му се висок баца
Грунѣ 2) опровно за сѣдиште.
21. Под ногам се у круг свѣя,
Не зелене пѣге и блѣде
Люпа од седам глава змѣя,
У искрах тамнѣх блююћ еде.
22. Спрашни од свѣх варљи и гарђи,
Сѣди силни горошасни 3)
И чађљивой смешной арђи
Загашенму е образ шмасни.
23. Змѣям глава нарешена
Трепше змайска крила о плећу,
Руњаве уши до рамена
Проспиру се и клепећу.
24. Из косѣра слике грубе
Нос незгробни, 4) на клюн пада,
Челюшшине ясне шрубе
Замаршена виси брада.
25. Космурапи 5) кип е уплесан 6)
Тмаспа из очи муња удара,
Едан велик хрек неопесан
Чапеши 7) оспром обшешара. 8)

1) авеши- 2) грудве. 3) горопадне. 4) нез-
грапни. 5) космаш. 6) укаляи. 7) нок-
шима. 8) загли, обузме.

26. На карваве худе коплѣ
 Драчѣем бичи у шле лупа
 С' нокши од орла с' гранчи 1) о чаплѣ
 Рашепећа 2) мѣсте спупа.
27. Испод чела вишорога
 Разрок поглед криво избечи,
 И усне гризућ с' еда многа
 У несвѣсне парсну рѣчи.
28. Задарташе се язи чарни
 Рропасш пламом већѣм букну
 Накоспрешен несмопарни
 Збор запиждрисе и умукну.
29. Из свѣх гласа он овако
 Не завапи нег загарми,
 У ком ови силни пако
 Злочеспву се умешарми. 3)
30. Шшо су оружја полякова
 Цара османа придобили
 Наша е шпеша не нѣгова;
 Не он ми смо изгубили.
31. Паклѣни су не цареви
 Вѣчни распи и прѣкори,
 И несрами не нѣгови
 И опему се не говори.
32. На бой лежки пуп подоля
 Пође с' царом множ шолика,
 Да поняху цѣла поля
 Под пучином од бойника.

1) нокши. 2) рашепрѣки, опружи. 3) научи.

33. Спрашна войска бѣше яка,
Из по свѣша ка се склопи,
Да добуде не поляка
Ну карспяншво све попопи.
34. Али озпаше с' иѣ юнацим
Найузданѣм с' бойне хвале.
На оружю пред поляцим,
Сарца у бѣна руке пале.
35. Полеѣсмо с' нашѣм спѣгом
Ми у помоѣ цару младом,
Оружани с' даждом, сиѣгом,
С' мразом, с' ледом, с' кугом, с' гладом,
36. Али войспва згар с' Небеска
Збучашесе и саспаше
С' прѣсковим се све распрѣска,
И разатна япо наше.
37. Тако и войском неизмѣрном
Сам кралѣвиѣ разби цара,
Нас молишвом шако вѣрном
Краль Шизмундо сам похара.
38. Вишњи они ки приспао,
Зло педепсаш нѣе никада,
С' Анѣлима хпѣ Михао,
Да нарупи на нас пада,
39. И за билѣг, сред висина,
Сила силу докле обори,
Разварну се ноѣна пмина,
Огнѣно се Небо спвори:

40. Ну упропаси пораз дониси
Замансе ичїя мої испакла,
Уклониш се не приклониш
Охолога ћуде пакла.
41. Сбварна се спрана обарва,
Гдб највећбм плбмспвом дичан,
Я присполя спавлях парва
За вишнбму биши сличан.
42. И на овому даби рузи, 1)
Доваршили нашбм шпешам
Срамошни су расни друзи,
Кбх привидим и гонешам.
43. У погубах за погинуш,
Сад се испочно царство креће,
Из мбсна се још поринуш
Огнбвиша пропасти веће.
44. Десница е сама едва,
Умарлога Владислава,
Оголиши пако врбдна
Од звбровнбх свбх даржава.
45. Не с' њим јак пако не,
Ако славну и могућу
Од приведре Аустрїе
Новбм везом здружи кућу.
46. Цесаровом ако кћбри
Угарскога сеспром краля
Кралбвић се поляк вбри,
Кралбвство се наше валя.

1) руганя.

47. Кралъ бо се угрин у шпаньскога
 Самодаржца опеш вѣра ,
 Ки из свега царсшва свога
 С' оба два нас свѣша шѣра.
48. Тако нека еда пуна
 Пронасп реси још на главу
 Полячка се справля круна
 На кон оца Владиславу.
49. Ако пирне шим родбине
 Међу овѣм се кралѣм сложе ,
 Тер се оружја нѣих сѣдине ,
 Тко да им се опрѣш може.
50. Турску войску ка огнѣм сѣва
 Мого е поляк придобити ,
 Да полико још кралѣва
 Кад се здружи , што ће бити ?
51. Множ кралѣвсшва , множ опока ,
 Па е веѣи дјо од свѣша ,
 Даржи и часши за пророка
 И за свеца Махумеша.
52. Ну ако се веѣе и яче ,
 Нег све шурске кралѣвине
 Опманово царсшво смаче
 Махумешов закон гине.
53. Од карсшянскѣх игда краля ,
 Ако се ово едно оцѣши ,
 Из просшора свѣх земаля
 Турско се име изкорѣши .

54. Дали се од нас парѣш може,
 Да карспяни пошараше, 1)
 Сашаришу и подложе
 Варху землѣ све што е наше?
55. Да замукне пако у свешѣх
 Поварже се хамалія
 И од ходжа по мечишѣх 2)
 Не халака 3) ни завія. 4)
56. Мечниши се наче обале,
 Смакну олшари сви на прешу, 5)
 И прилике наше пале
 Сарњиваю и понлешу.
57. Да изгубимо свишпилишпа
 Да вас свѣш се карспу скупш,
 И луцифер збѣен у нишпа
 У кралѣвспву празну чучи.
58. Не! не! не! не! хипри и пласи!
 Скочмо, бежмо на све спране!
 Ови се огань већ угаси
 Пріе него све њим плане
59. Опмановић Цар над Царим
 Толико се сад попишше, 6)
 Да понижен с' поклисарим
 Миру Лежке круне ишше.
60. На глави му е шежко бreme
 Збѣн е за ушећ хуђе шшеше,
 Примис с' очим зажешѣме
 Од Карвника сваке увѣше.

1) погазе. 2) у храмовима. 3) вика. 4) пла-
 ка. 5) брзо. 6) осрамоши.

61. Ну по вољи али-усилѣн,
Ако Осман Леха моли,
Поклонит' се неће умилѣн
Вѣк' никому Пако охоли.
62. Еда се е позабила, 1)
За не доћи на ша дѣла,
На небесѣх наша сила,
Ка се чула и виѣѣла.
63. Згода онада кому угоди?
Друзима е добиш дала,
Нам' е вѣчна слава оди,
Недобитна смѣнспва оспала.
64. Али да се шим поноси
(Шшо помага?) сваки у себи
Шуплѣ рѣчи вѣшар носи,
Дѣла се ишшу при пошребѣ.
65. О достојни ки спе гору
Марклѣх шмина надалече
У райскому сѣѣш двору
Одкли свѣшлосш Ваша испече?
66. Споменуши згоде варле
И марзеѣе, сила ми е,
Зе неумарлѣх на умарле
Освеше вас раздеѣ пріе.
67. Тѣм из ноћнѣх бежше мрака,
О мой верши нѣове варспе!
Прѣ нег Турци од Поляка
Ухараче се и покарспе.

1) заборавила.

68. Али у начин да се опаки
 Све замести буде пріе,
 Мошри плеши, чини сваки]
 Све што може и уміе.
69. У спо образа пріобража,
 И привраћа спо бесѣда
 Варка, 1) издайсхва, сумня, лажа,
 И хишрина и засѣда.
70. Лицимирство најблагію
 Од доброше слику хини,
 Най хуѣне злобе крїю
 Од свешинѣ у хальини.
71. Свак се обрани, свак и сарни
 На Карспяне турке буни,
 Докле околиш мѣсец карни 2)
 У околишу свѣша испуни.
72. Сей омразе, злобе буди,
 Сарчбе ужижи, уреси гниве 3)
 Сваѣай, смеѣай, шпешпи, уди
 Сашариши праве и криве.
73. Могоркиня славна роби
 До опрашка 4) Лежка Пуке,
 И Кралѣвић ки придоби
 Цара, од женске пади руке.
74. У прилици од истине
 Пріображена лаж се варши,
 Да Коревски Бан погине
 И мир смеше својом смарши.

1) превара. 2) крњи месец. 3) гнѣве. 4) до
 оспашка.

75. Ну што заман веће спою,
 Нје Вас знане пребе учиши,
 Час паклѣну вашу и мою.
 Доспае Вам припоручиши.
79. Сарче, смеће, злобе, и гњиви,
 Магле, облаци, ноће пмине,
 Чарни дими, огњи живи,
 Войсци од Пакла дружбу чине.
77. Смаршна, опровна куга и ш' ньоме
 Расказани глад и блѣди,
 И с' одећом смарзнупоме
 Ледена их зима слѣди.
78. Дикло знана од Парнаса
 И еликоне свеше горе
 Ка пошанко мени каза
 Спрашне од Пакла договоре.
79. Сповѣдаши слѣди мени
 Гласе праве и истине
 Што учини Пук паклѣни
 Кад из чарне пође пмине,
80. Дѣла од шмаспе маркле ноћи,
 Слаби мой вид недохиша
 Без разумне шве помоћи
 Којой скровна сва су очиша.
81. На писуће на облаке
 Чарна яша излећѣше,
 Тер ясному сунцу зраке
 У сред подне пошамѣше.

82. Цари Цариград оста бѣли
 Свѣм мунарим од мечета,
 Он час кад се унѣ' насели,
 Множ паклѣнѣх худѣх чета.
83. Тако у женѣвѣ среле време
 Лѣпа пѣва непожнѣна,
 Жишнѣм класом веселиме
 Прибогато накинѣна.
84. Из пенада сва поцарни
 Попамни, са свѣх спрана,
 Кад е прикрѣе облак чарни
 Од Чавака и од врана.
85. Набунѣваши едни спаше,
 Ходчу и Царкве Свештенике,
 Сву Господу и све Паше
 И закона разумнике.
86. Друзи бойне Яничаре,
 И Спахиам спахоляне,
 И остале Войничаре
 Придошоце и граѣне.
87. Треѣи Госпое и Царице
 Царскѣх двора и полача, 1)
 Ке су давнѣ нѣх бойнице
 И оружа нѣх найяча.
88. Шлѣм 2) е Дусим на памеш:
 Людски расап доба у стара
 Свега прага и подрѣши
 Да од женскѣх би привара.

Сварха принайштога Пѣня.

1) палаша, замак царски, *Palast - palazzo.*

1) капа, шлем.

Посаѣ додашо
Чеширинадешто пѣванѣ.

1. **П**ако збуча, земля замни,
Зло се грозно у пук уселя;
Вас свѣш покрива облак шамни;
Тѣм пак зла се испуња желя.
2. Едан другоѣ човѣк шиешн,
Едан другога и помага;
Од згар Небо гледа и прешн,
Злог пошилѣ свеѣ без прага.
3. Свѣ најкраснѣе и најяче
Вишезове Осман вѣрне
У испок посла, да поплаче
Лежке круне зрак неизмѣрне.
4. Войски дигли се у барзоѣи,
И све лешом харло поѣе;
А цар чека у немирноѣи,
Да му чарни Хадум доѣе.
5. Пѣез с' войском многи одосла,
И шапоре злашне и цѣне,
Ну чеканѣ да му посла,
Тер зацкни 1) се и не крене.

1) зацасни се.

6. Туй се люши, шуй се хипи,
Туй се губи, шуй уздише;
Ал' хадум е то у хишрини
Води Дикле, ке издише.
7. К' царском двору управ Ђзди
Унь уводи лѣпоспи оне,
Красном Цару ко одной звѣзди
Каже дикле свѣм приклоне,
8. Многе бѣше он' скупіо,
Ну у кѣх не бѣ лѣпосп хвална,
Цар свѣм слугам поклоніо
Кѣх е за знак дара спална.
9. Три од овѣх лѣпе и красне
Бѣху цару за любовце,
Двѣ Гаркинѣ, ке нѣсу ясно,
Ну образе имаю лѣпе и бровце 1)
10. Трећа бѣше сунчаница
Сарбске землѣ свѣшлосп саяна,
Ке цѣћ спаса и цѣћ лица;
Свуд глас парши по крајна.
11. Сунчаницу кад обяви
Младом Цару любовнику,
Ку доспойну племе спави
За царицу биш' прилику.
12. Красно око лице краси,
Прам од коси главу реси;
А едно шѣло с' милом спаси.
Божице е лѣк с' небеси.

1) обрве.

13. Поглед мили, бесѣд медна,
Уста красна, узрасп слави,
Млада Цара занѣ угледна,
Да ѿой вас живош дашѣбѣ справи.
14. Люби Цару бѣ доспойна,
Кой не имаше Цар подобну,
Ну и Цар млади бѣ за война
Даш' у среѣу нѣой особну.
15. Болѣг, ни пак нѣму равна
Сарбска земля не имаше,
Ко' што е Осман, кому одавна
Цари дѣди свѣш владаше.
16. Млада Цара кад опази
Сунчаница свѣшла и часна,
Спари завѣш она згази
Виреѣ нѣга лѣпа и красна.
17. Любав она силну оѣуши
У свом сарцу ядну и плачну,
Смисли лице спид посуши,
Гдѣ ову свѣшлосп губи зрачну.
18. Спине, блѣди, спрепѣе, уздише,
Пак ко снанац се окамени
Свѣм око нѣ каже више
Маршве, него живе сѣни.
19. Осман лѣпи сада пражи
Сунчаници даш' хальиве,
Не бил' могла да се ублажи,
Да опеш лице сунцем сине.

20. И он у сарцу свому цвѣли,
 Видеѣ младу шужип сада;
 Гледа да ю развесели,
 За не изгубип се она млада.
21. Свако средство даш' не хае,
 За подигнуш любви красну,
 Вас двор Царски на пом спае,
 Ко' ће изнаѣи помоѣ ласпу.
22. Царске носе ну халѣине
 Три Сулпане давнѣ у двору,
 Тер іой спаре оне скине,
 Нове облачеѣ сад ускору.
23. Обучена Сунчаница
 Сїя и без шог над све лѣпа;
 Ер гди е свѣшлост нѣна ѣлица,
 Сухо злапо свеѣер шепа.
24. Ко' мало се опояви
 Злапо около себе гледа,
 Ну нарав зрак больї іой спави,
 Него ово сад шпо преда.
25. У дивлѣпа іош се диви
 Гдѣ ю удес из ненада,
 Донѣ од ѣаѣка, ки зло живи,
 Яко уцвѣлѣн а слѣп сада.
26. Мора Люби испочна Цара,
 Ну под силу, да се учини,
 Ка мисляше ѣаѣка спара,
 Храмом, негом да се брини.

27. Слуге од свуда к' ньой припѣчу ,
И ню служе и ню дворе ,
Ка свом ѣаѣку службу пречу
Носаше и све разговоре.
28. Сунчаница прем чеспиша
Од господе родиласе ,
Ну господсва овди сипа ,
Гдѣ не прима од рода гласе.
29. Ђаѣко мила ѱой у памеша
А Осман драги у сарцу влада ,
Забунѣна куд ѣе кпеша
Сва се одаши шужна млада.
30. Дуго мисли, па едно смисли:
Ђаѣко далече од нѣ спои,
То ли нѣни шруди свисли
Понуда му не да свои.
31. Осман оша нѣ забава
Свега свѣша он нѣ е благо ,
Сарце и душа и сва е слава ;
Он ер носи ѱой све шпо е драго.
32. Ну свог ѣаѣка ни е забила ,
Прем Осману сва се ода ;
Ер кому она бѣше мила
Онай ньой е сна слобода:
33. Нѣ род Осман милово е ,
Ер она умѣ нѣму рѣши ,
Све шпо добро и право е ,
Да се чини на сем свѣши.

34. За замѣрство и ѣ любви
 Нѣ свѣш Осман свеѣер слѣди,
 Ну свѣшником свим у слави
 Не хшѣ слѣдиш' он без бѣди.
35. Свою спрану главе сміоне
 Плах, млад лѣши у дѣли грозно,
 Ту му слава спара клоне
 И яд сарце прима позно.
36. У шом Чарнац поуздани
 Соколицу бѣше нашао,
 Ки се у двору Царском спани
 С' диклом, гдѣ е бїо сашао.
37. Соколицу Цару води,
 Ки е савише од прѣ жуди,
 И ка у сарцу любов плоди
 Свом свеѣ веѣу, кой се чуди.
38. Ну имаюѣ Цар Сунчаницу
 С' ке му преспа любов парва,
 Сад видеѣи Соколицу
 Кад любви згину марва.
39. Само одреди шу найпріе
 Од полаче даш' іой дїо,
 Шпо велику любов ние
 У свом сарцу оѣушїо.
40. За крашко му ал' среѣа пуспи,
 Да ужива люби миле;
 Вас пук бо явно сповѣда успи.
 Не мож' шарпиш' плахе силе.

41. Пук вапије на Османа,
 Зашто оправи войску своју
 У испочиѣх згубиш спрана,
 Юр у люшом Лежком бою.
42. Неизмѣрне су Лежке справе,
 Одарваш им ни е моћи,
 Пад раши ове ће карваве
 Турской шнепи на зло доћи.
43. Како узме пук да говорка,
 Мора да е зло нань пало,
 Удес 1) по ли дође горка,
 Не сва, доста весма мало.
44. Глас е пука сам глас божи,
 Ки зна много учиниши
 Кад се вас пук право сложи,
 Сваку стѣну ће срушиши.
45. Он не шарпи ни час ни по,
 К' одной сарне мл' другой спрани,
 Ну куда би год нарипо,
 Ломи, плачи, и шамани.
46. Ну и Осман кпѣ се дићи
 Пуш испока к' войсци силной;
 Не зна што га сад' ће спити
 У великой и смећи обилной.
47. У шом улак од испочи
 Дође харло, донѣ гласе,
 Ки Осману ваде очи,
 Едѣ тѣк суза пролѣва се.

1) судьбина, Schicksal, destino.

48. Войска Турска у Испоку
 Сва погибе до корѣна,
 У ком распу сад жестоку
 Сама вѣра пада убѣна.
49. Ну Османова плаћа глава
 Цѣлу шпешу шу велику,
 Узрочи он да польска слава
 Проспрѣ свою свуда дику.
50. Осман видећ шу незгоду
 Барзо одреди Паша славна
 У Поляка за слободу,
 Да ишпе жуѣн мир одавна.
51. Паша оде, склад узрочи,
 Мир испроси младу Осману,
 Ну у нацрѣдак да не крочи
 Спавиш ноге у Польску страну.
52. И да пушти славна Бана
 Коревскога Воеводу
 И нѣгова брата знана,
 Ки му дойде по слободу.
53. Харли Паша да до скоро
 С' мнoзим дарим Цару приде,
 Радост сарца каже с' двора
 Милим лицем, ко свак виде.
54. Ну немиран Цар у себи
 Добро ил' зло ће донѣти Паша,
 Чиниш' не зна што е преби
 Сваког жива о нѣму упраша.

55. Тако дане све он прае,
 Чувши вас пук неспокойни,
 Свѣм свѣшником налог дае,
 Да умире народ бойни.
56. Суди смеѣа сада млада
 Плану ће яче у напрѣда,
 Циѣа шога да би спала
 Свеѣер пражи сва ша бѣда.
57. Тѣм свѣшници сви збуиѣни
 Мисо пука прѣ знали су,
 С' шога плаху желю смѣни
 Осману они явѣли су.
58. Воля инако нѣх ће крива
 Веѣе биш' нег Цара Османа;
 Ер нег' лице над свѣм сива;
 А закон е рѣч нѣх дана.
59. С' шога у сарцу смешни оспаше,
 И мишляху да што барже
 Пук умире, шер бѣ знаше,
 Набуиѣнѣ све поварже.
60. У шом сунца зрака зарна
 За Океан синѣи скриси,
 А ноѣ свима доѣ чарна,
 Када свака спвар смирисе.

Сварха пѣваня чеширнадесяго.

(Послѣ додато)

Пѣванѣ пепнадеспо.

1. **М**исли е царной ноѣ немирна,
Едва чека да дан сване,
Ярко сунце да обширна,
Свѣшом поля испом огране.
2. Кад се упиша зла пригода,
Мисо царна веѣ не слаша,
С' Неба ведра зора схода
С' челом руже и с' ногам злаша.
3. Тад' Поклишар Цара силна
Враша улѣзе Цариграда,
И склад поси Краля умилна,
Ки Османа шѣши сада.
4. Лисш Кралѣвски Цару прида,
Под погодбом ки бѣяше,
Ком охолосш пуна спида
У яду силну свеѣ поияше.
5. Погодба ова шако гласи:
Турска сила у напрѣд спани
С' неразбори швои пласи:
Мир с' Поляцим вѣчни храни.

6. Коревскому дай Войводу
 Богданскому Бану сла ну
 И нѣг брашу сву слободу
 Ки понь дойде їош одавну.
7. Ко' то проучи Цар Источи,
 Пук се смути чуюћ веће,
 Пак несвѣсан свак сад скочи,
 Да се освѣпти пазню меће.
8. Ну Коревски сужань не зна,
 Да слобода нѣму мила,
 Крунослави прем полезна
 Сад прими' ће своих сила.
9. Ова удес Цара сноби 1)
 И с' нѣм много ви пезове,
 Ки даш' рекоше у свой злоби
 Коревскому спраже нове.
10. Тѣм не мали е немир Цару,
 Ки ласно би пребринуо,
 Само кад би смећу стару
 Пука бїо потарнуо,
11. Ал' пук већма пламши буком,
 Не пристае горе смеће
 Свак час свараш сміоном руком,
 Свему Царству пак несреће.
12. Згода права шѣм се хвапа,
 Ки у мисли сумнип' узе,
 Хоће ли се сарца плапа
 Моћ без свое сваршип' сузе.

1) вреќа.

13. Мати охола Мустафина
Жена гарда гардѣх свѣша,
Згода суди нѣ едина
У слави ће биш' доспѣша.
14. Маркли пако она узбуни,
Ки пошеши на све спране,
Вас пук шурски злоћом пуни,
Да без раши он не спане.
15. Овом смећом у невреме
Набунѣном тешко е саде:
Ошманово пада племе,
Када Османа глава паде.
16. Прѣши злочест пук Осману,
Мечип руши, град обара,
Нове смеће дан сад свану,
Да падаху звѣзде од згара.
17. Крунослава лице цвѣли
И у шмини спине шмасшой,
Мни Коревски да дан бѣли
Нећ' му свануш', ер шко насшой.
18. Сужни обое дни шраяху,
Близу едно другом шпоја,
Он ньой, она нѣму шпраху
Са цвѣлѣнѣм муклим гоя.
19. Едно другом не зна како,
Да обяви биће свое,
С' плачом едно и друго шако
Промѣнило глас било е.

20. Сумњи дикла цвѣлеѣ шужна
 Да ли е ово глас любовника,
 За ког пражеѣ носпа сужна,
 И липи се свѣшскѣх дика.
21. Коревскому на ум пада
 Своя дикла прихрабрена,
 Из ума му не испада
 Нѣ красота урешена.
22. Пак у сарцу он свом гине,
 Да она поспа шако шварда,
 Кад се иде вай да му мине,
 За изкупиш' га од погарда.
23. Люби знаде како жали,
 А любовник мисли инако,
 Не хае благо и живош спали,
 За имаш' драга ну свакако.
24. Не цвѣли она ко се цвѣли,
 Ну се губи и не спае,
 Тражи узрок свеѣ у дѣли,
 Да добіе шек шпо хае.
25. Опак Осман сваршиш мора
 Сву заповѣд Владислава,
 Да Коревски пушпен скоро
 Има биши и Крунослава.
26. Цар глас Паши посла даши,
 Да Коревски и браш нѣга
 Слободи се и одираши
 До самога двора свога.

27. Ко' заповѣд Ризван Паша
Зачу Цара да Войводу
Пусшип' има, он не упраша
Далѣ кою шад пригоду.
28. Тамницу упуш одпарш поjde,
И с' слугами сиде долѣ,
Гдѣ Коревског сужня виде
Цѣлим шѣлом кой оболѣ.
29. Коревскому рече шаде:
Ходи славни Воерода,
На двор ходи у свѣплосш саде,
Доспа у шмини ши веѣ хода.
30. Слобода е дошла шеби
И швом брашу, ки близу е
С' друге спране у попреби
Много време живіо и злу е.
31. Чувши у шмини звук громовни
Бан Коревски Ризван Паше,
Ки о слободи глас му скровни
До ушїю доносаше.
32. Ко из сна главу горе искречи,
Враш бо млишав му оклева,
Тамне очи силом бечи,
Ко' стар шавац 1) ки у иглу удева.
33. Рад Пашу е видѣш' шога,
Ки му шу вѣспш носи благу,
Ну у шмини ока вид милога
Згубїо е и якосш драгу.

1) шивач (кой шиє.)

34. Ту још глас чувши да браћу близу
 Нѣга у шмини сам борави,
 Уздах подрѣ из сарца низу,
 Дивлѣћи се пој любви.
35. Знајућ браћу му дошао ни е,
 Крунослава мни, биш' мора,
 Ке цвѣлѣня глас знани е
 Е чо силно јор до скоро.
36. Една и друга радости склопи
 Коревскога на очи наше,
 Дић' се не мож' ну се ушопи
 У дно шмине и вапјаше;
37. О любви зрак милости,
 Ки педеше 1) мое мисли,
 Изнемогле ове коспи
 Спрашнји боли су их списли.
38. Душу испустив' морам оди,
 Чуюћ радости шац' велику,
 Слобода ми сад се згоди,
 Кад за крјасну чух му дику.
39. Уздах, шруд, плач, са свом моћи
 Свуд ме дружив вѣк не спая,
 Еднако ми дан за ноћи,
 Ноћ за даном зла насшая.
40. Ну! премилог мени гласа!
 Вас ова ми драг постае,
 У живошу злу ме спаса,
 Гдѣ ми любви сарцу дае.

1) казни, bestrast, castigae

41. Споминюћ се краснѣх дана,
 Кад са диклом милом шрая,
 Сад у минах, зла ми спана,
 Вай долази мнозѣх вая!
42. Туй се шужан окамени,
 Прем ко спанац гдѣ сѣдјаше,
 Чим кроз немир свой лювени
 Уздишући издисаше.
43. Ну пак ко се опояви,
 Поче ронити грозне сузе,
 И све згоде од любви
 У ове шужбе гласити узе.
44. Крунославо одкле сива
 Мому сарцу зрак сунчани,
 Гдѣ сва мисо ма пребива,
 Гдѣ све добро честити ми храни.
45. Сред верига злашнѣх прама
 Зароблѣну мисо даржим,
 На зрак ведри мила плама
 Лѣпѣх очи сарце паржим.
46. Све учини пва лѣпоша
 Што мож' бићу мом под неби,
 Знај сад ме смарши и живоша
 Власити дана е самой шеби.
47. Ко мало се шу окрѣпи,
 Пак се одиже за успаш горе,
 Паша извесити га на свѣтити хлѣпи,
 Све му руке моћ дае скоре.

48. Крунослава слиша плаче,
 Слаба дикла инак жена,
 Прѣ умарло, сад сарце ѿой скаче,
 У цвѣлѣню она свена, 1)
49. Ну знаюћи да свог драга
 Видип' има и згарлиши,
 Како зачу да рѣч блага
 Сказа од слуга на двор иши.
50. Паша изводи коревскога,
 Крунославу слуге изводе,
 Ну млишава у шмини нога
 Барзо не мож шу да ходе.
51. Вас едан су час ходили,
 Док на свѣдло дошли бише,
 Гдѣ су с' очим се видели
 И познали за највише.
52. Бан коревски крунославу
 Ко познаше, сузе проли,
 Пак загарли свою праву
 Дику и люби красну шо ли.
53. Завпи: сила пва највећа
 Вѣк ме чини швой младоспи,
 Да шу горѣх како свећа
 Пред божанспвом шве лѣпоспи.
54. Найпокойњи, мишля, уздаси
 С' мѣм живошим ѿой! доспѣће,
 Ну се оган мой не угаси,
 Мое шуге доспѣш не ће.

1) венула е.

55. Паче и маршав с' мила плама
 Горѣши ѿ ма любви,
 Ко пожѣна гори слама
 Али сух пань у дубрави.
56. Сух пепео ѿш любви ѿ
 Лѣпу и драгу крунославу
 И на други свѣш однѣ ѿ
 У мой души любов праву.
57. Ер кад би ми свѣшла круно!
 Било у раю дано спаши,
 Не бих мого шуй подпуно
 Рай без шебе уживаши.
58. Плач и уздах шек доварши
 Бан коревски при свой любви,
 Ну сад она зло се карши,
 Сузе ронѣт вапѣ у шруби.
59. Вѣковише мое слѣди,
 Плач ме и уздах грозно даржи,
 Вѣчни лед е ки ме леди,
 Огань вѣчни, ки ме паржи.
60. Прѣ огань без вруѣине
 И без зиме мраз ѿе биши
 Нег кроз дике шве едине
 Не ѿу у вѣке я гориши.
61. Горим и огань мой лювени
 Таку у себи крѣпосш здаржи,
 Силнѣм пламом да у мени
 У пепео сарце спаржи.

62. И ако ни едан плам не гріе
 Яче плама од моего ,
 Тац на свѣшћу плама ни е
 Достойнѣга и лѣпшега.
63. Од пожуде у свѣм чисте
 Ма се изварсна любов заче ,
 И пожудом мисли иште
 Узраснае сладки браче!
64. Женска бѣуд слаба ову згоду
 Саме чести даш ми кшеде ,
 За одвратиш злу пригоду
 Твом сарцу овде ме доведе.
65. Наричаши испом преспа
 Красна дикла при свом войну ,
 У шом справно бѣше смѣспа
 Да се крене у земљу бойну.
66. Тад коревски оде право
 С' крунославом к' своме двору ,
 Цѣнећ дикле свое здраво
 Нѣ одлуке у милом збору.
67. Ох! колико весо бѣше
 Да слободу од шурак доби ,
 Ка му сарце и душу шѣше ,
 А бѣуд шурску яко сноби ,
68. Ну човек се мисли роди ,
 Да у слободи живош прае
 Ал посвуда се испом згоди
 Гвоздѣ бѣуд зла , ко му дае.

69. Згоди и срећи чудити се узе,
 Ка га ухвати пак одпусти,
 Од чуђења проли сузе,
 Веће умукну рѣши успи.
70. Он одѣзди управ к' дому.
 С' милом диклом да дни прае,
 А цар млади у двору свому
 Оспа с' пашам да охол 1) кае.
71. Турци худи зла себи су
 Грозан узрок сами били,
 Да у напрѣд увукли су
 Рог и силу бѣху скрили,
72. Међу собом зла највећа
 Сами себи сад чинице,
 Да им нигда боля срећа
 Не подиже се на више.
73. Падаш узе опадача
 Слава их, парва, шѣх времена,
 С' овим руши се и раствара
 Сад по себи сама свена.
74. Ил' од другога ил' од себе
 Текем пада свако шѣло,
 Да пад Турак дойде е пребе,
 За човечству просіяш чело.
75. Ну до год е шурска вѣра
 На сем сеѣши иварда и спална,
 По свѣм спранам дуга мѣра
 Бића других бић' печална,

1) гордост, *Stolz*, *superbia*.

76. Свѣш е пом крив накривлѣни
 Лудих глава, сарца злобна,
 Ки човека добра плѣни,
 И носи му свеѣ зла кобна.
77. Риба од главе свеѣер смарди,
 Пук од Цара свеѣ пропада,
 А луд човек сам погарди
 Свою среѣу циѣ несклада.
78. Тежко е Цару прав биш свуда,
 Тежко ер бремене Цар е биши,
 Тежка и пука спане шруда
 Цара и царснво послужиши.

Сварха пѣваня пешнадеспога.

ПѢНѢ шестнайсто.

1. **У** Кралѣва ко Пук цѣни
Ніе живоша драга и слашка
Свеѣ су у помлях замишлѣни,
Немаю мира часка крапка.
2. Трѣба е да бде ноћну шмину,
И за онѣх се ки спе буде,
За без брижиѣх да се брину,
И за испрашиѣх мисле и шруде.
3. Могући су сви с' омразом
Супроћ нѣма свег немшлом;
А неяви гине обрапом
И у саржби шарпе силом.
4. Све што их већа крѣпост слави,
Све е веће што их навиди,
А и чеспишост по нарави
Има злобу ка ю савиди.
5. Тѣм ако су благе ћуди
Тер Карвнику марше желю,
Ко злочесте шлю их люди
Међу жене поп кућелю.
6. То ли се од нѣх правда гарли,
И педеса 1) не узмиче,
Силницисе зову варли
Карв праведну на нѣх лице. 2)

1) казни Strafe, castigo. 2) бацаю.

7. Ако шпећеш благо хаю,
 Од лакоуѣх спеку име,
 То ли слугам дариваю,
 Разметни су видѣши свиме.
8. Пук е слѣпац-кои очи
 Нейма од свѣща и разбора,
 За ишину лаж свѣдочи
 Сред Ташшине 1) и замора.
9. Свеѣ некрѣпак нигда ставан,
 Люби, мрази, хоће, пеће,
 Тром, лѣн, спрашив и приправан
 На побуне и на смеће.
10. Сад мир жуди, сад бой ишпе,
 Вазда хлѣпи на промѣну,
 Сада узвиси кога пишпе,
 Кога узвиси, сад укину.
11. Али како тихо море
 Вѣк по себи не узраси,
 Докле силни вихар згоре
 Не узмушига својом власпи.
12. Пук у бићу смѣрно тако
 Уздигнуш се вѣк несміе,
 Што на помоћ дмѣнѣ 2) яко
 Могућему глава нїе.
13. С' изгледасе шим овога
 Свак шко влада сад научи,
 Да ни е се уздаш на никога
 Сшвар велика кад се одлучи.

1) суште. 2) дуваниѣ.

14. Мао изиде глас најпарви,
Али у свачѣх усша расши,
Тер чим од свуд већма варви,
Све обуйми 1) својом власши.
15. А испина е рѣч на свѣши,
Да се земля клешвом клела,
Даће опайспва сва проиѣши:
Ка е чула и видѣла,
16. Не знам како! ну се згоди,
Да проѣукаю се и порѣче,
Ко Цар у Испок войску води
Да ю погуби и посѣче.
17. Подиже се шапшап 2) пики,
Усша сумня, помня изиде,
Свѣх попада спрах по слихи, 3)
Заминѣни сви се виде.
18. Едан другом вишез с' парва
Ови пошай глас дорѣца,
Али узавре свак шопарва
И узбунисе сва Войница.
19. Кад пуш Скадра чуше они
Да на Царно сноси море
Цар с' повелям и закони
Писма, благо, и шапоре.
20. Без обзира ови онога
Наговара веће очито,
Без закона Царска многа
Свак сповѣда гласовишо.

1) обузме. 2) шепшанѣ. 3) по чувеню,
слуху.

21. Яничари спари парви
 Я, ки спраших сва ма лѣша,
 Слѣдиш с' войском бой карвави
 На све чепар спраше од свѣша.
22. Башпине 1) оне ке су биле
 Мом юнашспву вѣрна плаша,
 Силом ми су се уграбиле
 Храна е моя друзѣм даша.
23. Я под спаросп мрем од глада,
 А угодиши Царскѣх блуда
 Уживаю оно сада
 Што би уздарѣ 2) мога шруда.
24. Спахолянии вапеѣ слѣди
 Я у Цара ки узраспих
 У Сараю у обсѣди
 И свуда се племспвом часпих.
25. Ко роб шамни и злочеспи
 Докле од свуд ми карв прокопа,
 На очипѣх погнѣх мѣспи
 Ружне удорце тежкѣх шшапа
26. Не мареѣи Цар у сили,
 Кад би узрок мом прикору,
 Поцарниши крух прибили,
 Ки благовах у свом двору.
27. Едан вели донѣх Цару
 Главу убїена прошивника,
 Ни у доспойну примих дару
 Част подобну од бойника.

1) земля. 2) наплаша.

28. Паче хуђе швориш хшїо
 Тѣм Цар испи без пошребе,
 Велећ, да ти погубїо
 Нѣси нѣга, он би шебе.
29. Друга глас е Цар сред кућа,
 скровно уходи наша дѣла
 Тер на госбе смеша и смућа,
 Скѣх е дружба свуд весела.
30. Не наш Ага ноћно веће
 Бїе нас об дан царска сабля,
 Пинез нам се царни меће
 Бѣла и дробна аспра уграбля.
31. Ови расап обћен мѣри
 С' кога прибїен сваки има,
 Шпо господске свѣшле кѣбри
 За царице Цар узима.
32. Прпузима други овдира,
 Били и прошли мисмо веће,
 Цар юнаке нове избира,
 А нас спаре сѣче имеће.
33. Спо лиспи кои изнушра
 Дошли нам суиз сарая!
 Да се кани до два юшра
 Пуш испочнѣх дигнуш'края,
34. Некарсмамо сила яча,
 Да се с' главом царском здружи
 Пошлачимо шко пошлача
 У душимо шко нас души.

35. Они скаче и прилага
 Да што чекамо у напрѣда,
 Сви шад вапе, сабля нага
 Прѣши убиш нас свих без реда.
36. Едан се опеш диже и вика
 Саблю голу шер подире 1)
 Зовућ свакога од бойника
 Проћ поданю 2) зацѣћ 3) вире.
37. Бойник сваки шад се пуши
 И под сабљу с' клешвом ходи,
 Да би имо од нѣ погинуши
 Ако се од злѣх не ослободи.
38. Вапјаше сваки евако
 Супроћ Цару бунѣ силе,
 Сам Алјага кшѣну опако
 Марси исправе сей ремиле.
39. Чим у нѣга, ко' у свѣх главу
 Запазили сви се бѣху,
 Мнећ на худу да и он справу
 Ш' нѣма ће успаш' у поспѣху.
40. Тер набунѣи око нѣга
 Свак Лук пенѣ, сабљу измиче,
 Он сред скупа оспа свега
 У ови начин шер покличе.
41. Ах! коя Вас зла засѣна
 Вишезови мои засѣпи,
 Тер губите од имена
 Вашѣх свѣшлосп, и глас лѣпи.

1) вади. 2) под ню. 3) због, су, е.

42. Спомен'ше се да сше они
 Ви бойници спражу уздану,
 На кѣх самѣх, Цар наслони,
 И у кѣх нађе вѣрну обрану.
43. Ах! немојше поцарниши
 Славу Вашу славу мою,
 Кшећ невѣрство Царству одкриши,
 У Домаћинѣм шпешном бою.
44. Наше шпеше и порази
 Нѣ су шолн сад велици,
 Веле веће да не улази
 Клешва свѣшлой Царской слици.
45. Коя веже сад едино
 Ваша оружа свѣше мое,
 Да у свако време мирно
 У вѣрности крепкой спое.
46. Ни находим још разлога,
 Ки ће учиниш да се гаџем,
 Да Цар не ће свѣша мога,
 Я му проћу запо успанем.
47. Я роб едан ки обећах
 Твардом клешвом зань умрѣши,
 У погубах и у смећах
 Да му се ишшем смаршно опрѣши.
48. Ние закона варх онога
 Ки законе спавля и дае,
 Што Цар оће прѣби од тога
 Да замирен свак остае.

49. У нѣговой руци е спало
 Помиловап' те е пріе,
 Од нѣга ти све се дало
 Он ти узима што тве' нїе.
50. Друзѣм узе кад да шеби
 За дап друзѣм шеби узима,
 Тѣм жаловап нїе шреби,
 Цар у вольи закон има.
51. Тежке ударце поднѣм мука
 Би юнаку племенишу,
 Ал е зато худа одлука
 Плесап вѣру темельишу.
52. Госпар сеакѣслугу свога
 Без боязни смїе удриши,
 А бояп се циѣа шога
 Од роба ѣе Цар чеспиши.
53. Племство наше знамо добро,
 Од милости Царске исходи,
 Из гора на за се е обро
 У коех се сваки роди.
54. И горани и за спада
 Кѣх Цар двором свѣм помили,
 Супроѣ Царском споу сада
 Пропию се скупни у сили.
55. Ниши кому не би дара
 За храбрена дѣла у бою
 Може с' разлогом пацькап 1) Цара
 Даржан си му главу швою.

1) оговарати.

56. Царска милост сама виси
 Кога хоћа од бойника,
 А што цѣниши даржан ши си
 И што чиниши мож до вика.
57. Тко даш може закон нови,
 Тому ки инѣм закон дава,
 Цар е сам Цар, ми робови;
 Мудар биће свѣм познава.
58. Али што чух я опепа,
 Ест што шужбе још узмножи;
 Ер Цар свеза Махумеша
 Закон людски хоће и божи;
59. Свѣша вѣра ка нас влада,
 Пип нам вино брани свуди,
 И нећемо зашо сада,
 Да нас правда Царска суди.
60. Ну бойниче ки на плашу
 Царнѣх пинез швориш шужбу,
 Или у мѣду 1) или у злашу.
 Ти си плаћен за шву службу.
61. За глави се најпослѣе
 Да смо у многой ми погуби,
 Што ови инако ни едан прѣе
 Цар узимлѣ свѣшле любви.
62. Ми робови да ли свои,
 Достойн смо Царскѣх кѣери,
 А Цар под кѣм вас свѣш спом
 Паспирицом да се вѣри.

1) мѣд, бакар, Kupfer, гашо.

63. Али што сам я разложиш
 Сад устао с' вами веће,
 Колико е Цар узмножиш,
 Тко непозна? што рѣш' неће?
64. Забранѣно што е Цару
 Ки на волю свѣшом влада,
 Опманову саблю шару
 Чим па бедри паше сада.
65. Он од Дѣда и Прадѣда
 У испоку Царство храни,
 Ко Цар прави заповѣда
 Не ко силник у овой справи.
66. Да е ошео он слободу
 У кой смо се ми родили,
 Мене би спе Воеводу
 Супроћ нѣму сви примили.
67. Без обзира я бих парви
 Подро 1) саблю бришку, голу,
 И нѣговом плако карви
 Му слободу на свом спољу.
68. Ни би успавиш могли у вике
 Све ме силе да му недам,
 Мом десницом смарши прике
 На очію смарши гледам.
99. Ер што родни град свой люблѣн
 Ослободиш иште и хае 2),
 Или убіе, ил е убіѣн.
 У еднакой слави оспае.

1) извади, 2) мари.

70. Ну чим ярам нам на врапу
 Ніе ки шарѣм ние нам бїо,
 Слободу искаш непознашу
 Опако бих одлучїо.
71. Ер нїе друго прошивши
 Царской вољи негли обявиш?
 Гди шулу е Цар чеспиши
 Кшѣши силом Цар се спавиш?
72. Тер невѣран и одмешан
 Кажуѣи се Царству тако
 И прикоран биш ищцешан
 Чинѣѣ худо и опако.
73. Ах Юлаци мои мили!
 Гнѣв несвѣсни успавише
 Не сарниши слѣпи у сили
 Куд прешите, што чинише.
74. Друго дошѣш набуна ова
 Не може нам нег срамошу,
 Дочим сваки с' нѣ основа
 Вѣчни прикор свом живошу.
75. Як надмѣиѣ од сѣвера
 Кад запѣни синѣ море,
 Сила силу дочим шѣра
 Вали узрасшу шако горе.
76. Тако узбуча вас пук они
 На бесѣде Аге вѣрна,
 Теку, сарну сви смїони,
 Пуни гнѣва не измѣрна.

77. С' голом сабљом у десници
Скачу у бѣсу не свѣсному,
Псую, прѣше сви колици,
Воеводи храбреному.
78. Вапјюћи или барже
Кшѣ што хоће войска оспала,
Или ши е сплеса и изварже
Изпод саблѣ глава пала.
79. Али се Ага непрепада
Паче мислећ о свой часши,
Вика усред цариграда
Ваша глава прѣ ће пасши.
80. Ну у вашој да све вољи
Већ негледам ме прикоре
Оспавлям вас приневольи
Споменули ме говоре.
81. Ваше войска ми никако
Проћу Цара нѣсмо успали,
Нег проћ онѣх ки су опако,
Дѣше младо свѣповали.
82. И ушо нїе од попрѣбе
Проводиштво 1) швое нами
Бѣж' ши куд хоћ, добри себе
Обраниши ни смо сами.
83. Ну у дуго већ ушећи
Од овѣх нашѣх сила,
И ови са нѣм харли у смећи
Тиснуше облак люшѣх сприла,

1) провоженѣ.

84. Запѣм войска набунѣша
Пође у скупу у едину
Гдѣ би царква посвећена
Снађу од оца божѣм сину.
85. Ну у важећу цариграду
Изгублѣне царкве ове
Оспа име шер и сада
Софіа се мечиш зове.
86. Под мечиш се ови скупци
Тер из юпра довечера
Скуповника складно уни
Дай нам пашу дилавера.
87. И учиселя ходчу и ш'њиме
Ер ши опак наук дава
С' чарницом ки е женам швиме
Спража и од хадум 1) свѣх глава.
88. С' мудрѣбга нека свѣша
Кад нам будеш господіо,
И ши останеш цар опеша
Како нам си и прѣ біо.
89. С' овѣм рѣчма да прид Цара
Јахія пође, они кипише,
И нѣгова поклисара
По силу га учинише.
90. Великага законѣика
Од шу ага муфшувана,
Он мѣспо има али пака
Тай час друзом била е дана.

1) ц копаца.

91. Тим праяше сам на дому
Свѣх покопѣх лѣпа діо,
Кад се скупу одмешному
Ван усиленіи изиш смію.
92. У веселой пирной слави,
Нахоѣаше цар падасе
Чеспиш, миран, пун любовн,
С' при любовце лѣпе уза се.
93. Али у смеѣи на ону спрану
Гдѣ чу войску скочи уреда,
Ни се пригну ни се гану
С' пунѣх присишѣ 1) нѣх бесѣда.
94. Мислеѣ да би Царска била
Власт неѣка и прикорна
Кад би варх нѣ господила
Воля од пука рогоборна. 2)
95. Яхіясе старац пада
У приклонству одкри нѣму,
И што войска у сред града
Вапіаше сказа нѣму.
96. Велеѣ Царе свемогуѣи
Прости ако роб швой сміе
Одкриш спрашни плам горуѣи,
Ки око главе шве се віе.
97. Защо ако се не угаси
Самом карви швѣх сеѣшника,
Твому Царству прѣши и гласи
Расап Войска сваколика.

1) стаде. 2) рогобачни aufrührerisch, tumultu-
antc,

98. Я вѣк немам запаяши
 Што погубу Царству носи,
 Великога Везира ти
 Ходчу, и од Чарнац Агу проси.
99. Я сам послан цѣћа пога
 Сви ово ишпу, сви ово праве,
 А ево гарла овди мога
 Под швом сабљом и ме главе.
100. Яхія приспа а Цар горе
 Смешен будућ с' ше поруке,
 У крашке му одговоре
 Сказа овако све одлуке.
101. Он покличе: Царство мени
 Сабљом спари мои добише
 И шко други Цар биш цѣћи,
 Варху мене мисли одвише,
102. Тим усшупше рѣч на зада,
 Нѣгда вѣрни и уздани!
 Непослушни мои сада
 Яничари! Спахоляни!
130. Толи вас е карви желя,
 Желю упише, сарца прика,
 Не Царскѣх прѣяшеля
 Негли Царскѣх прошивника.
104. Овди умучя већ испино
 Цѣнећ зове заповѣди,
 Да слѣдиши не ће ино
 Ко шай вечер и неслѣди.

Сварха пѣня шеснадесетога.

ПѢНЬ СЕДАМНАЙСЮ.

1. **Н**у ко свѣшли зрак дно мора ,
И дан бѣли сунце угаси ,
И од града и од двора
Замукнуше свачи гласи.
2. Тер се проспире ноћи чарне
Синѣ плашно и долина ,
Вархе од гора да огарне
И да обуче вас свѣш пмина,
3. Цар улѣзе у сред крама
У мѣсто уресно и богашо ,
Гдѣ у начин свѣшла плама
Драги камн с'я и злашо.
4. Туй замишлѣн с' варле смѣће
На присполѣ свое спужи ,
И найвише главе и веће
Око себе дозна и скупн.
5. Шест везира и све оспале
Поглавице Турске избране ,
По реду су смѣрно спале
Око нѣга с' обѣ стране.
6. Свак подвише руке а очи
Обарнуше даржи ница , 1)
Пониженство тер свѣдочи
Чезнуѣ пази Царска лица.

1) доле.

7. А он поглед тих и спаваан
 У поносној величини,
 На свѣх сварѣе и од свѣх славан
 Свѣм земаљски бог се чини.
8. С' величанством овациме,
 Из висине на кој сїяше,
 На побуну кшећ у вриме,
 Да привиде вѣрне Паше.
9. Рече; уздани и смїони
 Бранипельи мом живошу
 На кѣх Царство ме наслони
 Од владања сву шегошу.
10. Нїе пребѣ казан мени,
 Што снє чули и видѣли,
 Вшпезови набунѣни
 Коликосу досле смѣли.
11. Што питаю и што прѣше
 Добро знаше зато сада,
 Ко власн мою свѣшу бше
 Ш' њима овацѣм да се влада.
12. Што у сарцу свому ћуши
 Одкри сваки шим слободно,
 Зашто мис'о вашу чуши
 Мало ми е и угодно.
13. Царство се у вас ме вѣруе
 Ваше рѣчи, даржи истине,
 А знам ко се сам свѣшуе
 Да без свѣша сам погине.

14. Овди веће све зашвори
 Султан *Осман* царска уста
 А Дилавер да говори
 Парви Везир парви уста.
15. Силни царе! он покличе:
 Свемогућа кога сабля
 Гдѣ запада гдѣ испиче
 Сунцу из рука дан уграбля.
16. Недобишној својој слави
 Ширине су свѣта шѣсне,
 Прид ким с' круном ко е на глави
 Простарш нашле препши и чезне.
17. И ако сам још оро сиви
 Проћ испочном змаю парши,
 Набуићно јапо криви
 Кому огићна крила карши.
18. Запо о славна и чезпиша
 Куће Опманске круно! видим,
 Да почешак царсшва од свѣта
 Сад карвавим крѣпиш зидим.
19. Ну чеспокращ у сред карви
 Ку пролю неприяшельи,
 Почешак се спавно парви
 Од господсшва ушемельи.
20. А не може од силника
 Именом се Цар назваши,
 Ки варх клеших издавника
 Од освеше саблю обраши.

21. Од кралѣва сва зла ина
Често мога бини прошена,
Непрашна се вѣк кривина
Величанства уврѣѣна.
22. И ако царско е дѣло имаши
Варх подложнѣх милосарде.
За одметнѣх педепсаши
Царско е дѣло, да Цар швардѣ.
23. Тко невиди да проспарла
Вишежка се само воля,
Не до нашѣх само гарла
Да ну швога до присполя.
24. С' опманскога они спола
Тебе Цара смакнуш праве,
Ако сарца нѣх охола
Прѣ несмире наше главе.
25. Да усилѣн од нѣх ако
Послушавших цѣѣна шога
Не смѣуѣи те они ипако
С' опманскога спола швога.
26. Власи пѣва проспи нѣе разлука,
Друга од тебе до инѣх люди,
Нег заповѣд ко варх пука
Узмножѣм те чини свуди.
27. Ако ти се ова сама
Оше сада од бойника,
Висина се швоя славна
И власи карши сва колика.

28. Шпо сад рѣѣ, ѣе племиѣ частан,
 Кога дѣде швои дѣди
 Придобише ако обласпан
 Свак е вишез да га слѣди.
29. Под нѣвим, Царшвом моѣи биши,
 Он немари досле спаши
 Ну шпо войска буде криши,
 Ако ши узмеш погаѣан и.
30. Да скуп бѣсни веѣе шарпиш
 Спахољна, Яничара
 Буде га одрѣи и раздарпиш
 Господуюѣ мѣсте Цара.
31. Ер дочим се Войска опира,
 И узпогаѣа ѣой швое Царшво,
 Варх шебе ова власи проспира,
 А и ши служиш нѣ сребаршво.
32. Ошвори очи за времена;
 Ер ако им пуспиш ова
 Пук ки од швога трепши имена,
 Трепшешѣе од свѣх Вишезова.
33. Али уклони, Вишни с' неби!
 Да у швом здравлю Царе *Османе*
 Заповѣдаш ишко шеби
 Нег шва воля сама спане.
34. Множ одменшна нѣе нам скровна,
 Побуна е нѣих велика
 Смирности многа рѣч опровна
 Спрашна прѣшня, варла вика.

35. И одговорит кад би имали
Рѣчма дѣла зѣ испину,
Цар ши живи я и оспали
Сви колици нека изгину.
36. Ну споменуш иѣм ѣу опепа,
Ако још нје те погубе,
Да не оспаеш ши без свѣша
Вѣрних слуга, ки те любе.
37. Набуна е и прѣ било,
И варлиих још Бояра
Ну се очипом силом смило
Тегнуш нигда нје у Цара.
38. У правога Цара кои
Правдом очин спо посѣда,
И ки обранѣн сабљом спои
Старѣх дѣда и Прадѣда.
39. А спомена е ова доспа
Ку слѣдише дѣла прика,
Кад Муспафа Сулпан оспа
Без вѣрнѣх свѣх свѣшника.
40. Ћезел Паша бѣше онада
Сва опишла Войска арваши,
И с' нѣим изван Цариграда
Сви у кѣх се може уздаши.
41. Тѣм будући без уздане
Страже он оспо и без свѣша,
Ласно теби Царе Османе
Би на круну доћ од свѣша,

42. Ну ону круну по разлогу
 Ка за Оцом шебе греде,
 И ка ти се ах помногу
 Безаконю од прѣ скиде.
43. Ал е шако, множсхва веле
 И ови скуп вас ки ти прѣши,
 Ки Муспафу опеш желе
 На спо Царски швой прицепи.
44. Ну ер виде да у нас праву
 Обрану имаш ка ше шпиши,
 Сад ти просе нашу главу
 За пак пивою поразипи.
45. Тако за арваш дуб у гори
 С' гвоздѣм сѣчац найпрѣ пече,
 Тер му гране ломи и ори,
 Да му корѣн пак посѣче.
46. А одварнуш ласно е моѣи,
 И велику сасма рѣку
 Кад ѣой дигнеш све помоѣи,
 Водах кое у ню шеку.
47. Тѣм се овако мени види
 И я носим ове свѣше,
 С' набунѣним да се слиди
 Начин само од освеше.
48. Бѣжи змѣя, ка ши у скупу
 Свѣе се у круг да ше печи,
 Ошровану рану люшу
 Гвоздѣ и огань само лѣчи.

49. А најяче Царство свако,
 Сашарће се с' распа плаха,
 Ако ограђено од свуд яко
 Није од боязни и од страха.
50. Ко Дилавар веће преспа
 И свѣш иѣгов од свѣх чусе
 Хузаин онеш свога мѣсша
 Да говори подину се.
51. Ой чеспици и узмножи!
 Кличе, од Цара Царе избрани!
 Ком народи сви подложни
 У свакој су свѣша страни.
52. Пошвардиш сам я усиѣш
 Што свак види куд се обарне,
 Твои Вишез скуп несмиѣш
 У своѣх волях сасма сарне.
53. Смјоносце нѣх одмешна
 Одвеће се распушила,
 И немогу биш нег шпешна
 Царству швому сва нѣх дила.
54. Зашто ако шва власн кае,
 Да им се испуни желя прика,
 Тай час само Царство оспае
 Без узданѣх швѣх свѣшника.
55. То ли узмнож шва не буде
 Погодиш им сад у шому
 Страшне одлуке распе худе
 Они прѣше Царству швому.

56. Изреко е Везир доста,
 Ка могу изити зла неизмѣрна,
 Ако Царство пвое оспа
 Без овога скупа вѣрна.
57. Мени остае сад обявип
 Ка погуба Царству прѣши,
 Ако Царство пвое оставип
 Буде милост при освѣши.
58. Зашо ако ме бесѣде
 С' нѣговѣм се не угаѣю,
 Веће очи веће виде,
 Веће люди, веће знаю.
59. Ние сумнѣ ишко у шеби
 Не мисли ино свак ће рѣши,
 За ушвардип се, да е преби
 Неприсяеля погубипи.
60. И прошивип рѣч е лука,
 Да од господства у разлогу,
 Ние шой наук славна суда,
 За ушемельип силу многу.
61. Ну я незнам пуш ли ови
 Од варлоће и од бѣни,
 Ал' е болѣ, али они
 Од милости и пошпеня.
62. Карвава се рука вѣку
 Парвом водом не оплака,
 А ни стабла кога обсѣку
 Да неузмножи заграана.

63. Сміони, бѣсни, нагли и харли,
И обѣши люцком карви,
Боиници су они варли
И свеѣ веѣе множих варви.
64. Спрах ме ако шва власп прія,
Главу люшой зміи пласаша,
Да она хуѣа и опрована
Хуѣе на те не обраши.
65. Заисто шпеша велика е,
Да найвеѣе у погубе
Тве без свѣша царшво оспае
Вѣриѣх-слуга ѣи-ше любе.
66. Али сумня веѣих зала
С' друге спране мене смела,
Ер велекраш искрамала
Мног е огань разгорѣла.
67. А кад спои све да изгине
Изгубиш е корисн мало,
Тач поморци свѣсни чине
Діо меѣуѣи, сносе оспало.
68. Нашом главом кад се смири,
Войска охола царшво опеша
Ласно два, три, и чешпри
Наѣе роба цѣѣа свѣша.
69. Ну шко царшво с' многим смеѣом
Гди ну проѣу войска ушаѣе
Меѣу среѣом и несреѣом
Себе изгуби кога наѣе.

70. Али вѣк по досле неби
А побуна и прѣ слѣди,
Све биш' може свѣш на себи
Чудиѣх спварих свак час види.
71. Често раван пуш се учини,
Хридик, 1) спармѣх сред лишица
И лав мнокраш у планини
Пиѣа остане дробних пишица.
72. Многе згоде нове бише
У времена предних лѣша,
Кое од себе оставише
Изглед нами себе ошепа.
73. Много спопарв још ће изиши,
У ово наше сада време
Од ких за изглед на сем свиши,
Наком нас ће ошаш име.
74. Тер ях све што е нѣгдѣ било,
Све садасе приповѣда,
Тач 1) саданѣ свако дило
Сповѣдаће се у напрѣда.
75. Али слом хоѣу очишом,
Да бойници несмию люши,
Теби Цару пречестишом
У край скуша дошегнуши.
76. А и да смию у сараю
Твои Дворани и остале
Слуге кепи вѣрне ошаю,
Да се одарву нѣх навале.

1) рупчати. 2) тако.

77. Гдѣ сад сила шва здружена ,
 Ка пропивим смѣће изиши ,
 За од огня , за од плѣна ,
 Твой град , швой пук обраниши .
78. Ах гани се и одлука !
 Буд шве власпи мирна сада ,
 Имай милоспи варху пука
 Имай милоспи варху града ,
79. То ли те е слѣдиши желя ,
 Везирове бойне свѣше ,
 И на расап непріяшеля
 Пуш узеши од освеше .
80. Плам угасиш у швом спану ,
 Дома шпеди карв юн аа ,
 А пролію за обрану
 Од кралѣвства свои пака .
81. Раздѣли их сѣмо и шамо ,
 Карспянской се опрѣши власпи ,
 Тако шамо и овамо
 Непріяшельи швой ће паспи .
82. Или изгубиши ил' добиши ,
 Они буду рѣши е преби ,
 Да свакако има биши
 С' обѣ спране кориспи теби .
83. Ако изгубе шва се освеша
 Без шве шпеште изпунити ће ,
 То ли добію они опеша
 Узмножити , шид царшво бишиће .

84. Што да се удриш овди с' нѣими ,
 Ти би изгубіо с' обѣ спране ,
 Или гору царство прими
 У добиши или остане.
85. Ако не би имо гору
 Све би ужегло се и оплѣнило ,
 А и у овему незнам двору
 Што би од царства швога било.
86. То ли би ши боля пала
 Изгубіо би добиши оне ,
 Ке би могли шећ до мала
 Проћ Карстяном чеше сміоне.
87. Тако шпеша бил' би свуда
 Или они или ови ,
 И од онуд би и одовуда
 Твои пали Вишезови.
88. Узмноже ли ше , власн шва' просши !
 Не чини име нег Юнаци ,
 Кад паду ови без милосши ,
 Тко ши оспае , чим смо яци ?
89. Рѣћеш широк свѣш е и простран ,
 Од чешири део сваком
 Или наш е или иноспран ,
 Множ вишеза Цара гои.
90. Паспири ће и за спада
 На шву помоћ с' праћом 1) доћи ,
 И силам ћеш од запада
 С' гораним се опрѣш моћи ?

1) праќа , пударка , Schleuder , fromboli

91. Тко пупника ноѣно преса, 4)
 Да му опме благо из рука,
 И шко чарну землю шеса
 И уз волоѣе у рук хука.
92. И да челяд од ше варше
 Хоѣ да Царство шве обране,
 Мѣсто оружя носеѣ чварше
 Дреновице и нѣх граѣ.
93. Без вишеза с' кѣм на главѣ
 Споиш свѣпу шва власш нишпа,
 А за изиш' вишез прави
 Воеваш пребе е на годишпа.
94. Тѣм домаѣѣх смеѣа у бѣсу
 Чувамо се ко од зла прека,
 Ер кад наши на нас нѣсу
 Не боймо се гора века.
95. Угаѣа им свуда складом,
 И малахна сшвар узрасши,
 А немпром и завадом
 И велика буде пасши.
96. Пристойно е величанству
 У ком висш шве пристолѣ,
 Преднѣ службе доспоянству
 Саданѣ одбиш сама волѣ.
97. А найлише гди освеша
 Без погубе бит' не море,
 Паче изиш Царству шшеша
 Има очиша и юш горе.

1) наганло.

98. Ер без войске мало Паша
 Царство Муспафи ако извади,
 Ко сад шву власи неприспраша
 Войску ако се ш' нѣм завади.
99. Тѣм од два зла манѣ сада
 Обери у швой супротиви,
 Нека наша глава пада
 А ши у Царство мирно живи.
100. Ну би иско с' добром парва
 Набунѣне гасиш ово
 У огню полак суха дарва,
 Да не изгори и сирово:
101. А педепсам и освешам
 Узеш кориш яче од себе,
 Нѣе друго него шпешам
 Срамошии се без пошребе.
102. Приспа а Цар прикраш Паише
 Ко погледом свим обшече,
 Сварх присполя на ком с'яше
 Тихим гласом спавно рече:
103. Чуо сам Ваше говоренѣ
 С' позно сарца вѣрна шולי,
 Хоѣу освеши да прошпенѣ
 С' моим вишезим да одоли.
104. Од роднога любав града
 И од драгога милоси пука
 Опимаю мени сада,
 Од освеше саблю из рука.

105. Даривам их спарой вѣри,
 Спахоляна Яничара
 Нека се иду на чешири
 Спране од свѣша биш' за Цара.
106. Нађ се начин у шолико
 И за од смарши вас слободиш'
 И с'мом часпи да велико
 Набуиѣной Войсци угодиш'.
107. Спвар е мучна, али што е
 Што угодно Вам биш' има;
 Ер велика дѣла што е
 Намѣнѣна велицима.
108. Чим овако Цар одлуча,
 И од свѣх се пошварѣуе,
 Још Дилавер не умуча,
 Ну заупи 1) да свак чуе.
109. Худе коби 2) прѣка слуша
 Царску главу вишњи уклони!
 Тко време иште веће пуша
 Време губи срећу изгони.
110. Ну што е Цару видѣш' добро
 Несмѣн веће прошивиши,
 Славна Круно! я сам обро
 Едном гди хоћ за те умриши.
111. Тко е овца по дно скрака 3)
 Крисе у горах, паси праву,
 Я они испи сам ки од Поляка
 Слободіо сам швою главу.

1) повика. 2) судбине. 3) испод дрва.

112. У поговор ово вїе
 Шшо бих дарзан, шо учиних,
 А у напрѣд гди се узбїе
 Моћеш познаш мене и иних.
113. Жао ми е само, да боиници
 Мои испочни нѣсу узаме;
 А нека они сви колици
 Дошли би и вас запад на ме.
114. Ну и без шога имам силу
 У швих руках їош и саде,
 Да од нїих глава низ гомилу
 Свалиће се, ма кад паде.
115. У шoliko начин ови
 Сам се добар види мени,
 Кем самириш вишезови
 Могли бисе узбунѣни.
116. Да од Везирспва Великога
 Мени умеш сад везиру
 И част опеш мѣспа овога
 Подаш Паши Хузайну.
117. И да войсци пак навѣспи
 Да е одлука швоя ова,
 Тим зламенѣм добро чеспи
 Тве юнаке помилова.
118. И да он нађе да не иде
 Твое Царство пуш испока
 Нека смеће зле не слиде,
 Веће у напрѣд сѣ шога узрока.

119. А у шо ће донеш време
 Згону, да се свак укроши,
 И под Царством биће пвиме,
 Свачіе смарши и живоши.
120. Славни Везир доспѣ овако,
 И на нѣгов сав свѣш преспа,
 Ну не кпѣга Цар никако
 С' највишега дигнуш мѣспа.
121. С' шога од прѣ не ушварди
 Яком спражом одасвуди,
 Да му варли и злосарди
 Скуп у ничем ненауди.
122. Видећ му се да одмешника,
 Небоисе он ни еднога
 За живоша од свѣшника,
 И юнака шоликога.
123. Таку спражу друзѣм пода,
 А он без сваке спраже оста,
 Мнећи му се сред свѣх згода
 Царско име да му е доспа.
124. Али посрѣд ноћнѣх шмина,
 Вѣћа се опеш и Сулпана
 Маши охола Муспафина
 На погубу Цара Османа.
125. Рану спару ншой позлѣде
 И муке су нѣ немиле
 Што Цареве заповѣди
 Од сина се одѣлиле.

126. Смарш му слупи, гласа плачна,
 Причула бо бѣше онада
 Да сред мѣсна спои дивячна
 Своя у ями желя пада.
127. Кроз шо с' распом прошивника
 Мислѣћ она како годи,
 Да од пораза смаршна и прика
 Дѣше свое ослободи.
128. Пригоду ѿой донѣ срећа,
 Од побуне войске силве,
 Тѣм запрѣши и обећа
 Младу *Осману* распе обилне:
129. Скоро из смећах ших се узда
 Видѣш с' Царом сина опеша,
 И у нѣ руци даће юзда
 Биш кое прѣ била од свѣша.
130. Мучно охола шарпећ жена,
 Коя едном Царство влада,
 У забиши зашворена
 Спаш с' робиням инѣм сада:
131. Тим да варлу желю испуни
 Харло посла по Дауша
 Зеша свога, да он набуни,
 Хуће силу скупа люша.
132. У Харвапской земљи ови
 Од Карсѣян се родіо бише,
 Клещи Турци Вшезови,
 Дѣшешом га заплѣнише.

133. И ер им се лѣп объяви
Цару га су поклонили,
Ки га сином дѣцом спави,
У раскошни Сарай мили.
134. Тер с' лѣпопом коіом с'яше,
Попурчи га у испо време
Ер му дупу заносаше
Надѣде му *Дауш* име.
135. Под именов слацим шако,
Блудни *Мурат* у шой доба,
Обявиш кшеѣ свакако,
Да он роб е свога роба.
136. Туй узрасше, опле изиде,
Помилован добром свацим,
Чим га свѣшла Пуци виде
Међу Турцим и юнацим.
137. Везир у миру, и у бою
Біо е Царски Воевода
За любовцу сеспру свою
Сулпан Ахман іош му пода.
138. Ну ер не доби он десницом
И с' юнашспвом ни с' крѣпоспи,
Негли самим женскѣм лицом
Све шей часпи и милоспи.
139. С' лица милоспи чим погину
С' ньом и Царска любав спрая, 1)
Ну уздаржаху сву висину
Іош Сулпане од Сарая.

1) дотраяши.

140. Кад сманюће шуђа блага
 Ћуд опака свѣм охола
 Учинише Цару да га
 С' Везирскога смакне спола.
141. Тим по смарши Цара Ахмаша,
 Варх Царскога спола Османа,
 И он Мусшафу спави браша
 А Османа смакну сина.
142. Али опепа Осман када
 Царску очину саблю паса,
 Смакну нѣга да никада
 Не укаже свѣшла образа.
143. Ну Даушу син Сулшана
 Кога му е породила
 Варсник млада Цара Османа
 И драг, мили у сва дила.
144. Вѣрном службом дворбом драгом
 И с' крѣпосши вѣрном сваком,
 Зовући га робом слугом
 Царским, а не вѣк рођаком.
145. Умоли се, да опеш нѣга
 Помилуе Цар чеспиши,
 Румельскога Беглербега
 Не краши га учиниши.
146. Ну побуне ове силоси
 Пробуди у нѣм мисли худе,
 При срамоши да у нѣм милоси
 И часи нову да забуде.

147. Тим у глухо доба од ноћи,
 Прико спраже ку привари,
 Вѣшно и скровно хоће проћи
 Он у женски Сарай спари.
148. Нѣга сваже 1) пад свекарва
 На свим спрашне договоре,
 Да Осману Цару спарва
 Царство опму пак га уморе.
149. Она пай час кога угледа
 Пође у пошай с' нѣме спраше
 Да не чую нѣх бесѣда
 Ине робинѣ и Сулшане.
150. Тер с' посмѣхом у ком смећу
 И омразу шежку указа,
 Ки за одкриш муку већу
 Измѣни уздах пун пораза.
151. Паче пай час чеспишаши
 Беглербеспва Румельскога,
 И приузе запослаши
 И варх чела спави свога.
152. Ели лиспе од послуха
 Дилавер ши учинїо,
 Кои нѣкад за конюка
 Доспоян ши нїе бїо.
153. Осман ли их прико ноћи
 Своїом главом даш' нагоди,
 Ки ши у блудной нечиспоћи
 Свећ узасе сина води.

1) своди, сважаши, наводиши.

154. Али шое сину швому
 Од срамоша плаша била,
 И вараш се ти у шому
 Да ти чест се поврашила.
155. Ах коя ти част у вѣке
 Из нечаснѣх дѣла дође:
 Гнусна вода мушне рѣке
 Не може опраш нечистође.
156. Ну ли Царска хипросш харла
 Чини желѣ шве чемпише,
 Докли с' вѣнцом око гарла
 Варху землѣ узвисише.
157. Ах шер цѣниш о Дауше!
 Да у господшву опеш ти си,
 Чим ударац саблѣ люше
 Варх главе ти свак час виси.
158. Цар е дѣше снаш му у дуго
 У одлуци одной ние,
 Сад ѣе едно, сада друго,
 Лист ким сваки вѣшар вѣе.
159. А узрока када узишше,
 Нађе свагда задоволѣ,
 Да како те прѣ попишше
 Да опеш шакоше и заколѣ.
160. Непрѣятеља мучеѣега
 Бой се кад те чемпи од виши,
 Сад те пенѣ да извишега
 Дублѣ пак те сашарише.

161. Ако мислиш, мисо е пашпа,
 Да си у предной опеш слави,
 Рана опровна не зарашпа
 Да обилѣза неоспави.
162. Од неправд цѣћ прикора
 Ким те плеше дѣше охоло,
 Замнѣло е полѣ и гора
 Свѣш вас колик зучи около.
163. У писмо се уписало
 Разнѣло се по езицих,
 И замазан с' дима мало
 Цѣбо наш расап шпешаприцих.
164. Царски зеш си царски бїо
 Намѣсник си неподоба,
 Варх свѣх виши кое сѣдїо,
 Да се у нїедно снизи доба.
165. Пробуди се харло шиме
 Од сна, ки те сад припишше,
 Скочи освѣши сад е врїме,
 Среши срећу сама те ишше.
166. Войска те е слѣдиш справна,
 Имаш силу нѣ у руци,
 Нецкни 1) варши што одавна
 Имаш само у одлуци.
167. Враш ми сїну и у едно
 Царшво, живощ, и часш теїи,
 Што вам се опеш неправедно
 Приопши опеш нѣму и себи.

1) не касни.

168. Сину швому и швой дѣци
 О Дауше царшво пада,
 Нейма страха смїона шеци,
 Гди те носи срећа и згода.
169. Кад с' помоћу од юнака
 Снага и смїоносп кшеће многа,
 Ти погубиш Цара опака
 И слободиш сина мога,
170. Спомена ши е ова доспи
 Пак ће у нашой руци спаши,
 За опепа без милоспи
 И браћу му сву поклапи.
171. Ти слободи Цара свеца 1)
 Спав' на ме и на дѣла горка
 Веће мени шва су дѣца
 Нег синови од паспорка.
172. Я знам кућа Османова,
 На муспафи сва остаће,
 И кад дође смарш нѣгова
 Дѣца швоя кралѣваће.
173. Он на очи жене неће
 Ни мисли имаш породини,
 А од шве дѣце кому е веће,
 Ти си нѣгов зеш едини.
174. Тва любовца сеспра е нѣму,
 А син непущ са нѣим иде,
 По закону сину швоѣму
 Да на Дундов спо узиде.

1) светца.

175. А и Мустафа све што уживе,
 Цар ће именом биши само,
 Праве опрavlяш, судиш криве,
 Владаш свѣше ми имамо.
176. Припеш ће се опеш гору
 Моя воля шва десница,
 И у дѣлу и у спвору
 Ти ћеш Цар биш, я Царица.
177. Тѣм весело напрѣд спупи,
 Варљи од вихра баржи од сприлe,
 Смешай, свађай, буни, упи,
 Не мимоиђи вархе и силе.
178. Сад од свѣша царспво добиш
 Пуш се оспавиш немали едан,
 Вино разлог немой снобиш 1)
 Пачек настой биш праведан.
179. Яхно плахи сѣвер када
 Прико мразиѣх гора улѣша
 У дубраву лиспопада
 У ку се огань юр упреша.
180. Силно дмѣнѣ вихра бѣса
 Све разгара и ражиже,
 Пали, паржи до небеса,
 Спраховише пламе диже.
181. Тако плану на рѣчи ове
 Од прѣ ужежен Дауш варли,
 Веће у сарцу копни, зове,
 Буни, дави, колѣ, парли

1) кварити.

182. Одговара на висину
 Царску испом да се узиде,
 Сви разлози нека гину,
 Вбра и правда поплеху иде.
183. Ах прѣ дођи час угодни!
 Да я укажем сред бойника,
 Часни люди и слободни
 Ко свешесе од силника.
184. Ну говориш дѣла гдѣ ће
 Са више су све бесѣде,
 Оспай з' богом пођох веће
 Цар муспафа да се изведе.
185. За упра нам е царство у руци,
 Среси га ћу я без страха,
 И у овойше већ одлуци
 Крену баржи вѣпра плаха.
186. Пође нуши у Сулшане
 Самирено сарце нїе,
 Хлепи, да юр бѣо дан сване
 Шпо има биш, нека е прїе.
187. Дилъи од вѣка часи барзи,
 Чине їой се мисо ю шруди,
 Без господства живѣш марзи,
 Нова уфани већма буди.
188. Ну размишля опеш болѣ,
 Рано одвећ да е шо смећи,
 Тим е нова жалоси колѣ
 Без покоя спои у смећи.

189. Тач при водах іоху 1) білу,
 Два прошивна вѣпра бію,
 Проспре гране шер по силу
 Сѣмо шамо све҃іой вію.
190. Іошше за час да почине
 И на узглавѣ насланяше,
 Ну опеш скаче и опеш снене,
 Сад од муке зной сва се.
191. Мисо е шежка чим приклопи,
 Гледа у землю пуна вая,
 Сад край види, сад се шопи,
 У пуни гдѣ нїе края.
192. Сад пошешом шихо иде,
 Сад се обарѣе у ход баржи,
 И на челу іой све се виде,
 Мисли у сарцу кое здаржи.

Сварха пѣня седамнайспога.

1) Дрво Іоовина.

ПѢНѢ осамнайшо.

1. **З**вѣзда лѣпа и лювена
Бѣше обсяла Небо веће,
С' разликости урешена,
Земля свукла царне одеће.
2. У повоѣх злашнѣх зора /
Шопарв роѣен дан изнесе,
А у збор цѣћа договора
Набунѣни скупшесе.
3. Сшарце од пука и велике
Поставише суце 1) сѣспи,
И од закона разумнике
Ки находе инѣх свѣспи.
4. Пишаше овѣх што запада,
По закону кад Цар ишше
Из Царскога принѣш града
Благо, законе и сѣдишше.
5. Што ли иде Цару кои
Мѣсте робиць у Сараю
Три любовце праве освои
Да с' нѣм поред свѣш владаю.

1) судце.

6. Законяци одвѣш даше,
Той никада не би пріе,
Цар законе спаре наше
Ки поплача шо Цар ніе.
7. Чуше се испом одговори,
Ке подаше знанци сѣди,
А Дауш се диже гори
У сред войске да бесѣди.
8. Он спрахоће и варлине
Зачо будућ у памеши,
Царшво и вас свѣш да погине,
Испом да се он освеши.
9. Мислѣш чим га хуће гнѣве
Успомена спаре слѣди
Непріяшель да не живе
А зло свако нека слѣди.
10. Ко кад пукне гром из кога
Сур 1) с' небесом шрѣси ударе,
Омрази гнїю сарца свога,
Рига издайшва и преваре.
11. Без обзира сарне куда
Несвѣсни га бѣс пошиче.
Из погледа сарчна и худа
Међући огань вапѣш кличе.
12. Докли овако у маршвилу
Подносиш нам суђено е,
Плѣш обѣни, смарш немилу,
Без законя зло свако е.

13. Успанише што чекаше
 О храбрени випезови!
 Воєводу мене имаше
 Сварж'мо с' гарла ярам ови.
14. Кога ишпете веће свѣша,
 Гдѣ гледаше ман скуплѣни,
 Еда докли од Дѣшеша
 Сви будемо посѣчени.
15. Од дѣшеша кои нїе
 Крѣпак ни биш може у себи,
 Коим сваки вѣшар вїе
 Ки не позна шпа му е шреби.
16. Ки плахости свом се влада,
 Ки законе по шлех меће
 Кои слуша злобнѣх сада
 А од добрѣх свѣша неће.
17. Три робинѣ, при Царице,
 Ки посшави на сто уза се
 И кланяюћ женско лице
 Роб пришвори од Цара се.
18. С' лакомости кои Цѣну
 Већу чини од нинеза,
 Негли за сву част обѣћну
 И живоше свѣх випеза.
19. Кой од Цара вѣк е бїо,
 Да войником к' спарой плаши
 Нов дар нїе приложїо,
 Кад се с. нїме с' боя враши.

20. Ах давори 1) Славни Опмане!
И ви силни Цари оспали,
Сад Вишезе вид'ше избране
Кѣ сте Вашом дѣцом звали.
21. Гдѣ их дѣше с' прѣке желѣ
Вѣлодано колѣ, и дави,
Вашим плесеѣ све поволѣ 2)
Кое даржа свак на глави.
22. Тер их само собом води,
Нека гину посред боя,
Гладни у копну, жедни у води,
Голи у мразу без покоя.
23. Ах спомен'се свак и жали,
Ланску есен ѿох колици
Од Лежкѣх су мача пали,
Турски пѣши и конѣци.
24. Дѣше пашпо, плахо и варло
Кад по свѣша скупы у едно,
И свой войсци едно гарло
Прикла и Царспву свом не редно.
25. Над очю, кад свѣм нами
Ах видѣнѣ спрашно доспа,
Турски мѣсец под ногами
Карспянскому креспу оспа.
26. Даржаве су опуспице
Краине су без бойника,
За синовим майке цвиле
Кѣх посѣче сабля прика.

1) чудни, дивни. 2) слободна воля.

27. И без дѣце и без хране
 Пали у шаросп очи оспаю,
 А свуд сеспре неудане
 Маршву браћу нарицаю.
28. Невѣсте су Удовице
 Плачу уз свекра и ђевера,
 Ко нїе маршав дно памнице,
 У веригах робство шера.
29. Од Турскїѣх цѣѣш младића
 Кѣх козаци и іош колю,
 Звѣрма и пшицам лежи пића
 На Богданском равном полю.
30. Без укора шиме сада
 Тужни оспашак голе коспи,
 Вѣшри носе, плешу спада,
 Море измеће без милоспи.
31. Ер войница она упече
 Да е не сѣку польски мачи,
 Иште да ю оне исѣче
 И порази и пошлаци.
32. Тер кад она тако изгине,
 Да нѣ свѣшло мѣсто искочи
 Чарице лупеже Арапине
 И гусара од Испочи.
33. Нѣх ѣе учиниш Яничаре
 А Спахолян мѣсто чека,
 Безе баше Ђиничаре
 И Дѣвое од Дербека

34. Али инако него своя
Неправедна заче сила,
Сабля ваша сабля моя
За свѣх час се одлучила.
35. Ви сте узрок што он изгуби
Млад, плах, несвѣст, без разбора,
Узрок е он сам ки загуби
А свѣх нас е сад покора.
36. Узрок и они ки присупи,
Правом Цару клепву и вѣру,
С' пога войска ка се скупн
Не прострѣ се при Несперу.
37. Од пада нас свеѣ бич бѣе,
Земля гладна, Небо у гнѣиву,
Испочни опрѣш змай не смѣе
Сѣверном се Орлу сиву.
38. Турско име юр од славе
Од потарде осна свѣшу,
Од кад саблю шамне главе
Припасаше злом дѣшешу.
39. Али он Цар прави нѣе
Цар ваш Цар мой Муспафа е,
Нѣму клепву дасмо прѣе,
Нѣга войска обрала е.
40. Ну што велим на срамошу
Вашу и мою *Осман* влада,
А зашворен у живошу
Муспафа е шужан сада.

41. И нїе шкога да успане
 Да слободи да га изведе,
 Да нам опет бѣо дан сване
 Чим на Царски свой спо сѣде
42. Мусшафу опет Цара добра,
 Мусшафу опет Цара свеша,
 Бог и Войска кога обра
 Спавмо а вар'змоћа дѣшеша.
43. Слѣд'ме слѣд'ме дружбо харла!
 Слѣд'ме шко год живѣш хае!
 Сшой нам сабля више гарла,
 Мусшафа опет наш Цар дае.
44. Слѣдишеме, сви, слѣдише
 Худи силник да се изшѣра
 Тлач'ше, дав'ше, сѣц'ше, бише
 И шко нами се узопира!
45. Ну шпо веће рѣчи служе
 Прид очима видше шпешу
 На оружѣ! на оружѣ!
 На огань, на плѣн, на освѣшу!
46. Ях на вѣпра силна дмѣнѣ,
 Море узаври на валове,
 Тако узрасше свачіе смѣнѣ
 На опровне рѣчи ове.
47. Свак се узбуни, свак разгнѣиви,
 Поста зармор, паче сва се
 Войска ужеже у плам живи
 У спрашиве вапећ гласе.

48. С' голом сабљом у десници
Свак са люцком карви смагне 1)
Харле, нагле, сви колици
Да прѣ с' спола Цар се изагне.
49. Да у шим е што напрѣда,
Гди он обраћа, куд он иде,
Без обзира и без реда,
Сви га у скупу слѣдом слиде.
50. Тече охоли шѣком скаче,
Скоком плах га вѣшар шѣра,
И насарѣе на поляче 2).
Храбренога Дилавера.
51. А по ер има гласе испине
Како мудри Везир они
Чим поплаха 3) парва мине
Испрѣд Войске шу се уклони.
52. Дилаверов двор посрѣди
Међу лѣпѣм обградама,
На износишу мѣшшу сѣди
Ко у паршпену драги ками.
53. Има женски спан по на се,
И раскошне перивое, 4)
И около све по узасе
Едан велик мир 5) обшрое.

1) прошиее. 2) велике куће. 3) поплашай
стра, плашня. 4) зграда обграде (пері-
волі) 5) зид.

54. Яки собом ода свуди ,
 У обсѣди се пвардой каже ,
 Ну їош пварѣи с' множспва од люди ,
 Кѣх га обспиру яке спраже .
55. Тим шпо досле у около
 Има саме бѣле мире ,
 Сад га и спрашно и охоло ,
 Гвоздѣ и огань свега обспире .
56. Овди Дауш найпрѣ сварну ,
 С' набунѣном войском своіом ,
 И нарипи и насарну
 С' карвавѣм га арваш боіом .
57. Вапеѣ с' клешвом од све вѣре ,
 На срамошу Османову ,
 Данаска ѣу Дилавера
 Скучиш главу под саблю ову .
58. Кри се гдѣ хоѣ , бѣжи , ходи ,
 У горе , у море , у дно пакла ,
 Од смарши се не ослободи ,
 Юначка те рука закла .
59. У шолко вапай варли
 Од вишеза свѣх се зачу ,
 Сваки на прѣд силом харли ,
 Враша и мире валяш скачу .
60. Ну из облака люших сприла
 Згар година спиште Царна ,
 Града од спѣня паде сила ,
 И од огнѣх смаршиѣх зарна .

61. Спрѣла облаци , гради огнѣни ,
 Дижу се и од здал распе бѣнѣ ,
 Више главе шшиш нерени
 Даржи се од свѣх , свак се пепѣ .
62. Смїони куркуш с' царногорци ,
 Скаче гдѣ зид нижи гледа ,
 Ну га огнѣни шежки удорци
 Силно мећу , гоне у реда .
63. Церничанин Ризван бѣсни ,
 Сарне и ш'њиме Пива и Зара ,
 Нум су он час пуши шѣсни
 За ушећ сшѣня град га удара .
64. Ну шко се ишпе припеш парви ,
 Парви и пада , али опеша ,
 Нариплюе вас у карви
 И смарш силом е свою среша ,
65. Спрѣла облак варх елеза
 Чим му из очи муња сѣца ,
 Сдажѣ с' карвим од вишеза
 На мир се успеш с' кѣм запѣца .
66. Дуклянина їош мураша
 И Абдїю краѣника
 Чим желѣзим сѣку враша
 Смечи у едно зид велика .
67. А ѣавера и Селима
 Чѣм су продрѣш проћ напарли ,
 Поли из магле царна дима
 Горућ кашрам и сее испарли .

68. Веће припеш угрин Иса ,
У што на мир крочиш ишше ,
Спармоглавсе сапариса
Дялавер га славни пишше.
69. Он с' єднога іош замаха
За шим арве и поплача ,
Из Осиня Мемю Ага
И Пираю ш' нѣм из Драча.
70. Вѣшто морски гусари ови
Лешіаху уз мир ко две пшице ,
Ну их ударац шежки улови
Муждани 1) им поли лице.
71. Тим у карви спармо од згора ,
Низ висину се ореѣ ону ,
Мняху умируѣ да сред мора
У пучини синьой шону.
72. С' божѣ осуде ово испо
Свѣм опацѣм людем бива ,
На час им се смаршно мѣспо
Од злочинспва приказива:
73. А Нехана Сарбля до уши ,
Чим шепиву луку опеже ,
Огнѣнѣм га Ключом буши,
И образ му вас издеже. 2)
74. А Зафера Арнауша
Харбом ком се он нань меѣа ,
Прико испога згоди пуша
С' прѣд му изиѣе шип 3) проз преѣа

1) мозак. 2) одузме, узме. 3) вр Spitze, ponta.

75. Сам е он мира одну дильку
 Од спо вишез чуван врѣдан ,
 Паче низ ню у навильку
 Спо вишеза меће он едан.
76. Силна вихра ячи и баржи ,
 Симо шамо скаче и пече ,
 Арве , валя , ломи , каржи ,
 Ноге , главе , руке сѣче.
77. На одкривену без заспаве
 Спрах га од спрашне смарпи нїе,
 Каму свеѣ се око главе
 Са свѣх страна варши и вїе.
78. Паче огнѣи е прѣск видѣши ,
 У поспопу дажда и града ,
 Разлико оружѣ у што лепи
 И око нѣга од свуд пада.
79. Трикраш войска , сва одмешна
 Дође под мире и унѣ лупа ,
 И поликрані опеш шшешна
 На зад узпреза и уступа ,
80. Тако кад мниш край прождѣће ,
 Вал сардиши мора синя ,
 Разбїен бѣжи на праг веће ,
 И разлѣва се и разчиня.
81. Ну како опеш вал узраспи ,
 И враћа се прошив краю ,
 Тако одмешни испом власпи
 Свеѣ насарѣу и уступаю.

82. Ну Арбанасин дервиш у шо,
 Спахолянска глава прика,
 С' голом сабљом прешет люшо,
 Скочи напрѣд и завика.
83. Тко нїе жена од юнака
 И свѣх прѣкор и сметлиште,
 Слѣди гдѣ ма рука яка
 Пуп му опвориш проспран иште.
84. Ово изрекши ван измуца
 Свим велику одну греду
 И на удорац да ш' нѣ пуца
 Мир навали ш' нѣом у еду.
75. Снажно сарце нейма спраха
 На срамошу паче од смарши,
 И сред карви рука плаха
 Тежкѣм панѣм лупа и варши.
86. Изборишѣх множ вишеза
 На помоћ му од свуд шече,
 Од свуд се арва и пошеза
 Спаршино дарво свак час прече.
87. Ну у шо од згар стѣца яка
 Али главу сву распуче,
 Харба Махманша а Дурака
 Згоди пушка ка нанѣ пуче.
88. Ресулю се чело смечи
 Парснуше очи хусаину,
 Бећир стрѣлом пробїѣн ечи,
 Хридња Омера хрид 1) прикину

1) яма, руна.

89. На Резепа кук се обали
И изпиште му ван ушробу,
У спѣню су мнози оспали
Укопани живи у гробу.
90. Якно давњи дуб у гори
На години злой веоми,
Кад нанѣ вихар силу обори,
Ка му гране свѣя и ломи.
91. Тер му около на брегове
Попле лежи лиспа и хвое,
Тач с' навале шежке ове
Нариплѣни мири спое.
92. У карви у огню слѣде люди,
Валяю се на све крае,
И од маршваца ода свуди
Подигла се гомила е.
93. Тим се дервиш не припада
Ну с' оспалѣм свим юнацим
Мир лупаюћ яче влада
Обсѣченѣм боромяцим.
94. Зид у дуго неподнесе
Тежке удорце да ну од згори,
Распукнусе и распресе
Тѣсан проход шер опвори.
95. Смїони дервиш не без шруда
Ман му бранећ прошивници,
Пропиште се силом шуда,
С' голом сабљом у десници.

96. Сарну за њим и оспали
 Пропиеници по испом пупу,
 Ну опеш на зад сви су пали
 Діо већи кроз смарш люпу.
97. Тим не будућ већ ни еднога,
 Ком слѣдиш га иде од руке,
 Он сам оспа ни цѣћ шога
 Ђзне 1) али сварће одлуке.
98. Не припаде нег се пишше
 На прид Турчин, варловиши,
 Тере жедну саблю ишше
 Люцком карви напоиши.
99. Скаче унупра и чим скучя,
 Парви замах, шака е сила,
 Да расѣца свега уручя 2)
 Њим до паса у два дила.
100. Прико образа круша реже,
 Мемю у парси смаршио лупа,
 Без главе *Осман* прид њим леже
 Удри у гарклян сприд закупа.
101. Сараевца Сулимана
 Тишше и рину прико врапа,
 Ови у мало бѣше дана
 Веле у шаргу шекѣ злапа.
102. Незна он што е друга вира
 Нег добшак ки е иско,
 И задасе уз Везира
 Цѣћ корисни све приписко.

1) иде, 2) рукав.

103. Цари, Паше све што облаче
 Свѣм шарговац ови прода,
 Продава и њих мисли паче
 Мнозѣм Краљим ки би ухода.
104. Али уходспиво и иманѣ,
 С' Дервишом му би залуду,
 Доби у мало а у манѣ
 Све сад губи кроз смарш худу.
105. Ага Охоли плеше нѣга,
 И опеш ори замах барзи,
 И удорцем тежкѣм Бега
 Люпо сѣче прико парси.
106. Би ови младић лица мила,
 И погледа сладка и драга,
 Ну с' варлоћом свим немла
 Сарца, што му, што помага?
107. Як се биспре и спудене
 Воде с урес лѣп замѣри
 У цвѣшићу проз зелене
 Траве текућ ка жубери.
108. Юй! ако е смуше и сплешу
 Гнуснѣм спупом дробна спада,
 Губи лѣносш сву напрешу,
 Вене јой урес и опада.
109. Тако младац кому сену
 Прѣ на лицу цвѣш румени,
 Вас у карви сад повену
 Изгуби урес драг љовени.

110. Херцеговца Ибраима
И Бошняка још Синана,
Два любљива Побрашима
Ш' нѣга нађе смаршна рана.
111. Ових расап зли пазећи
Ки чиняше Дервиш варли,
Оба уедно нанѣ прешећи
Нарипише складни и харли.
112. Бришке саблѣ подрѣше они
У едно исто време пада,
Еднако су оба смјони
И пожуда их една влада.
113. Ну ако им сарца у едно
Јур јуначка прјязан спучи,
С' яче силе сад нередно
Разлика их смарш разбучи.
114. Ори саблю он и у гиѣву
Ибраиму десну осѣче,
А Синану руку лѣву,
Сцѣпа и вас шшип у пече,
115. За Ибраима Синан веће
Негли за се саблю храни,
А Ибраим шшип подмеће
Синана, а не себе брани.
116. Тако живош ови онога,
Над живошом своем хае,
И за учуваш друга свога
Себе вольно на смарш дае.

117. Али епо смаршни удире
 Веће ударац Ибраима,
 Он се боли не што умире
 Нег што оставља побрашима.
118. Ну ако шужан он под силу
 С' побрашимом свѣм се распа,
 И побрашим сву немилу
 Смарни добарзо спуже изаспа.
119. На нѣх маршѣх не погледа
 Нег походи у варлини,
 Силни Турчин и напрѣда
 Пуш карвавом сабљом чини.
120. Ну Дилавер како упаци
 Тко Вишезе свое најболѣ
 Смаршно бѣе и порази
 Скочи да се ш' нѣм поколѣ.
121. Зачу буку юр смїони
 Ну доћ веће докли спарва,
 Дауша с' враша не уклони
 Кому он залуд много арва.
122. Паче рѣч е да шад рану
 Од Везира Дауш прими,
 И да за шо спа на спрану
 Од парвѣх с' најзаднѣми.
123. Врѣдни юнак Везир славни
 Би разгнѣвен веома прико,
 Да сам едан нѣгов главни
 Непрїапелъ смѣ шолико.

124. Сад ћеш видѣти прѣшећ вика,
Одмешниче Царски клеши!
Од Царева памѣспника
Ко се Царска вѣра свеша.
125. Глас гром, сабля шрѣс огнѣни,
Силни е вихар рука плаха,
Силни Везир и храбрени
Ком смарш прѣши сред замаха.
126. Али ударац шежки пада
Бѣсни Дервиш у шпиш прима,
Искре меће шврда яда
Сѣва од мунѣ слику има.
127. Шкриплѣ, режи, пѣни прики,
Чим се чуе биш и кривиш,
Рѣч замеће ну велики
Ер му неда проговориш.
128. У обѣ руке саблю хаши,
И варх главе диже гори,
И да живош њом прикраши,
Дилаверу силно е ори.
129. Харли Везир хипро усшупа,
Тѣм га ударац зли не спигну,
Кои чим шежко у шле лупа
Одмешника дошли пригну.
130. Ови скаче хрок 1) напрѣда,
И на враш му саблю носи,
Вапјюћи да се преда
И да каян милосш проси.

1) брз.

131. Али он е с' врапа одбїя,
 Сабљом своїом пак вапїе,
 Нагло скачућ чућеш чїя
 Рбч и сабля веће смїе.
132. Дилавер му опеш яче,
 Други ударац арве од згара,
 Ну опеш Дервиш шшип подмаче
 И удрен прбко, прбко удара.
133. Дуго ббнб и карваво
 Међу ным се овди улага,
 Да прошивник нїе здраво,
 Зашбче се свачїя снага.
134. Непрїяшельску руку гледа
 Биспро око а што види,
 Око биспро они уреда
 Лаки спупай оком слиди.
135. Свак час на ову на ону спрану
 Рука шшипом варпи и вїе,
 Тер сва мбспа под обрану
 Од различбх засбд крїе.
136. Главу ишпе с' ногом лепи,
 Плахи замах у превари,
 Сад ногами опеш прбши,
 А по глави харло удари.
137. Ну се у то збуча и скупн,
 Од свуд многи брой випеза,
 На Дервиша пере спупи
 Да га убїе свак пошеза.

138. Унѣ не пишше Везир гласи
 Ма га сабля убиш има,
 Наче да се непорази
 Свачѣ ударце у шшиш прима.
139. Тере главна непріяшеля
 Бранишель се он посшавля,
 И слободиш сва е желя
 Смарши шко му смарш приправля.
140. Али Дервиш видеѣ веѣ
 Да учиню све шшо е мого,
 И да из ове има смеѣ
 Све расуѣ изиш много.
141. Варшеѣ сабљом у около
 Свак час на зад хипро узмиче,
 Проз оружѣ шер се голо
 Пропискуе и прошиче.
142. И ко шако веѣ изиде,
 Гдѣ найнижи мири спое,
 Згар низ шварде скочи, зиде,
 И у сарну меѣу свое.
143. Дилавер се смѣспву чуди,
 Пака вапѣ ах шако ли,
 На висину спупиш худи
 Падаюѣи цѣниш доли,
144. Люшо у сарцу свом се смупи,
 И завика Дервиш яко,
 За яче се подигнуши
 Чесш е и корист пасши овако;

145. Ну я шебе пака видим
 За вѣк веће не успаши,
 Да се крїеш не шѣм зидим
 Нег под земљом да идеш спаши.
146. Лажеш Царски одмешниче,
 Да моя вѣра пуна славе
 Ком се дѣла моя диче
 Свеђ ши неће спаши варх главе.
147. Вапи охоли сад ћеш видиш
 Што я велим ели испина,
 Дилавера хоће слѣдиш
 Прико мира и висина.
148. Ну га оставля Дауш силом,
 Успарши се велеш мало,
 До скоро ћеш казаш дилом
 Чїе господство веће е пало.
149. О ма Браћо и Юнаци!
 Слѣдише ме сви едино,
 Кад нам глава буде у шаці
 Под ногами све нам е ино.
150. И да шо се збуде прїе
 Шпица у кайци 1) зашворена,
 Пенѣмо се виђеш гди е
 Не губимо, ван времена.
151. Приспа и одлеће да све опали,
 У огиѣна слици змая
 Разбїаши пер навали
 Тварда враша од Серая.

1) кавез. Kāfig, gabbia.

152. Напрѣд к' Царскѣм Полачами 1)
 Лешуѣ яко Поплавица, 2)
 Коя собом лѣс и камн,
 Смуца, ореѣ се сварх лишица. 3)

Сварха пѣваня осамнайспога.

1) дворови Царски. 2) буица, Strom, torrente. 3) гора, сп'рмена.

Пѣванѣ Девешнайсто.

1. **Г** дѣ Бисаншїо би нѣкада
Сад обкружен швардѣм зиди,)
На краю се Цариграда
Царски сарай проспран види,
2. С' едне спране к' нѣму слази
Бѣло море, с' друге ходе
Чарни вали с' прѣѣ пази,
Луке од града слашке воде.
3. Торњима су понизани
Мири ки га од свуд гарле,
И за обрану сваки храни
Слипе од гвоздя пришешке 1) умарле.
4. Браша имаю на све крае
Ну се ни една вѣк не опворе,
Негли справан Цар када е
Забродили синѣ море.
5. Само една ка посрѣди
Проспрана су и велика,
Спое с' царске заповѣди
Опворена сва колика.

1) пришла (дрво) Mastixbaum, lentisco

6. На нѣм пишу злапна слова,
 Међу лисним расличиме,
 Како жућа опманова
 Прими гарчко царство и име.
7. Шпи се овако; Град сазида
 Цар Конспаншин, град опеша
 Цар Конспаншин с' главом прида,
 Сабљи Цара Махумеша.
8. Тѣм варх овѣх враша спои,
 Спан болѣѣх, с' десне спране
 С' прѣд равница гдѣ свакои
 Най, могући коня успане
9. Не може бо друзѣм враши
 На кон овѣх коя слиде,
 Негли сам Цар прояхаши
 Веле лѣпше у обседе.
10. Парво узраслѣх сред цепреса,
 Гдѣ кладенци биспре воде
 Из мраморна бѣла уреса
 Ромонеѣи шихо исходе.
11. А спупи уресно издѣляни,
 Трѣм 1) уздарже вас около
 Ред чауша свакои спрани
 Одѣвених спои около.
12. Туй под спрехом ку из Будима
 Цар сулиман злапну прини, 2)
 Ага Усуф сѣдишше има
 Яничарской на висини.

1) шрем Gewölbter Gang. portico. 2) пренесе.

13. Девеш мѣста од кухиѣ
 При десному пак су краю,
 Равна земля, море синѣ,
 Кѣм обилни харач даю.
14. А с' лѣва се свим широка
 Конюшница царска объяви,
 Гди од коня свега испока
 Избор и цвѣш вас борави.
15. Над нѣом лѣпа надзида е,
 Седла узде и направе,
 Гди су оспале коем дае
 Злапо и бисер вѣчне славе.
16. Напред ходеѣ по равнини
 Находи се свим проспрано
 Мѣсто гди се правда чини
 Од шурака *Диван* звано.
17. Уз мѣсто ово прибогаша
 Царскога е блага схрана,
 А на лѣву су опеш враша
 Од сарая од Сулшана.
18. С' овѣм друга тош се виде,
 Ка се зову и говоре,
 Царска враша куд се иде
 На цареве славне дворе.
19. Онѣм царни овѣм бѣли
 Хадуми су спража права,
 Царнима се царнац валм
 Хадум бѣли, бѣла глава.

20. Тко овди улѣзе мѣсто опеша
У злату му све се одкрива,
Гдѣ Цар Краля свега свѣша
Поклисаре причекива.
21. На прѣд есен и пролѣће
Сред гиздавѣх перивоя,
Вѣчно воће, вѣчно цвѣће
Здруже у славах од покоя,
22. Сред нѣх царски прибогаша
И присвѣшли крам се каже,
Над кѣм спвари нѣ гледаша
Изварснѣ лѣпше и драже.
23. Тко сред люцке сад пожуде
Све што е блага скупш хасе,
Сред раскоше и разблуде
Направа му полика е,
24. Све покова сухо злато
Мир сазида драги ками,
Звѣзде, мѣсец, сунце на по
Приложише своѣм плами.
25. Ишпок, запад и сѣверна
И полудна спрана од свѣша
Сегой уреса неизмѣрна
Чуда узмноже свим чеспиша.
26. Ка ер уфаш нѣ прѣби
Моѣ напуно вѣк изриши,
Да их размишля сваку себи,
Болѣ их е оспавиши.

27. Сва ова мѣста згар зброѣна
Свое особне спране имаю,
Тим войска узеш на бунѣна
Парва враша хшеѣ сараю.
28. Опривше се у каѣе
Вѣрна спража мѣста шога;
Али шай час сѣче и бѣе
Брой малахан сила многа.
29. И од варлоѣе да не оспави
Ни едно дѣло, свѣх их сплеса,
Тере учини пуш карвави
Варху маршвѣх нѣих телеса.
30. Ну Дилавер за све дае
Одарво се скупу худу,
Юш без мисли не оспае
Юш се брине юш е у пруду.
31. Да се одмешник види смеѣе,
Нѣсу не само упашиле
Нег да свак час распу веѣе,
Нѣих набуне и нѣих силе.
32. Войска бѣсна и злосарда
Чусе силно да е напала,
И од сарая враша шварда
Спраже им сѣку на пле арвала.
33. Чим с' разлогом цѣѣ шога се
Себи царшву граду бои
Прѣе нег чуе худе гласе
Да о слободи све наспои.

34. Харло у облучію Дервишкому
 На царно се море упуши,
 За на помоћ Цару свому
 Нашолѣвце подигнуши.
35. Го, изрезан од кожица
 Звѣрскѣх заспав мао узима,
 На пасу ожица 1) и пиквица
 Виси му, а шшап у руци има.
36. Бегум лѣпе Аѣамкинѣ
 На елу е име уписо
 Сад любовце прѣ робинѣ
 За ком испок вас е уздисо.
37. За урес видѣш нѣ едини
 Свачія сарца ки господи
 Мнокраш пушник Краль се учини,
 Ки се у злашу Индѣ роди.
38. Из сѣверне іошше стране
 Одкле рѣка Дон испѣче
 Да ш' нѣ биспри дан му сване
 Господичиѣ млад. дешече.
39. Нова земля, гдѣ сред шмине
 Пуци у мразу шест лѣш спое,
 Да им ново сунце сине
 Посла у Испок младце свое.
40. У слашкому самосилю
 По гласу ова славну свому,
 Кралѣваше и Василю
 Царевиѣу Московскому.

1) ложица, жлица. Sabel, suschiaio

41. Ни лед рѣка у планини
 Ташархана е зашпишила,
 Гори у мразу шуй му чини
 Из лѣнога огня сила.
42. Али варх свѣх шу лѣпошу
 Кой прилике наѣи нїе,
 Жели справлѣн у живошу
 Найдер син Краля од Персіе.
43. И да слацим ю покоїом
 Труд замѣни у ком спаше
 Вѣреницом и Госпоїом
 У пѣсиѣх е кликоваше.
44. Кроз шпо веѣе од испочи
 Друго сунце сва прилика,
 Донѣлосе бѣше на очи
 Кралѣвиѣа любовника.
45. И он е назеѣ цѣѣ уреса,
 Кѣм їой лѣпоси с'я весела,
 Глас му ево згар с' небеса
 Божица е к' нам слешѣла.
46. Ах прилико смарѣна лица,
 Ка шлѣш плами огня жива,
 Буди испочна ши даница
 Сунце кѣм ноѣ ма сваньива.
47. Ну ако изглед швой ме Браче,
 Паржи овако мразном сѣним
 Ко ши испа драже и яче
 Погледим ѣеш шв'им огиѣним.

48. Твой прам 1) злапни све ме благо,
 Твое чело свѣшла зора,
 Твое очи сунце драго,
 Тве ми лице дан опвора.
49. Ти си една све ме добро,
 Ти сва радости ма испуна,
 Я сам тебе служиш обро
 Круне мое пи си круна.
50. Тако у желях неизмѣрних
 Мрећ Кралѣвић с' те Госпое,
 С' многим дружном своих вѣрних
 Свѣшо у слави по ню пое.
51. Ну Дилавер у шо испече
 Тер е уграби младу силом,
 И у плѣну се чесниш рече
 Рабиньцом шако милом.
52. Занѣо бѣше глас и нѣга
 Од лѣпосни славне свуди,
 Поспѣшисе цѣћа шегга
 Да ини не опму шшо он жуди.
53. Ну она мислећ колико су
 Люпи яди спаш сред уза,
 По руменом лицу просу
 Дробни бисер дробнѣх суза.
54. И ко ружица или веће
 Из кладенца поли од очи,
 Кличе лѣпосш клеш ка смеће
 Толико ѿой сад узрочи.

1) коса.

55. Ах проклеша майка моя,
 Ка ме лѣпу породила,
 Веляше ако без покоя
 Жиѣш ми е вас вѣк сила.
56. Ма лѣпошо приварена!
 Шпо си среѣи учинила?
 На ово ли намѣнѣна
 Крунаши се приврашила?
57. Чим Кралѣвиѣ глас у ваю
 Дилавера позван има,
 Да на саблях разиграю
 Чїя дѣвойка биши има.
58. Поручи му од Юнака
 Гусароваш нїе украдом
 Ход самном се виѣ а пака
 Поѣ ко вишез с' Диклом младом.
59. Ал Турчин му одвѣш пода,
 Не ко гусар саблю смину
 Нег ко Царски воевода
 Проспрѣх у шву Кралѣвину.
60. А да ши е варх шве главе
 Гош да е зовеш среѣа е моя,
 Тим не хоѣеш чини справе
 Не успучам се я од боя.
61. С' робиньом ѣу непом 1) сване
 У сред равна поля сипи,
 Кои од нас жив оспане
 Дѣвойка ѣе шога биши.

1) како сване.

62. Бивши овако ушвардили
 Међу њима клепвом веће,
 Чим свак гледа кад прибили
 Дан с' небеса згар испеће.
63. Епо зора ключми од злапа
 Вебри опвориш испок иде,
 Проз корална нека врапа
 На двор жарко сунце изиде.
64. С' едне и с' друге спране уреда
 С' много вишез спраже цића
 Дилавера свак угледа
 И Ађамскога Кралѣвића.
65. Полѣ равно и широко
 Од боя е мѣсто њима,
 А сунчано сеѣшло око
 Свѣдоциш им якосн има.
66. Врана коња Турчин яше
 А на другом свему билу
 Лѣпа Бегум узань спаше
 Мучна гледаш раш немилу.
67. Зелен паспух у поносна
 Кралѣвића игра и скаче,
 На пурчина ки якосна
 Зашећ се он час неузмаче.
68. Ну и Дилавер прођу нѣму
 Коња ободу скочи харло,
 И копѣ овему и оному
 Сусрешисше скарши варло.

69. И ови и они Вишез пада,
И за паса саблю шарже,
И узамахуе, плахо влада,
Прошивника да убије барже.
70. Як два Бика у планини
Кад их лювен бѣсу ухиши,
Мукаю спрашно шер едини
Ови онога иште убиши.
71. Згиблю главе желя многа
Подиге их свуд и сарчи 1)
Тере едап на другога
С' випорозим челом барчи. 2)
72. Любовница их гледа из спада,
Ка е од боя узрок њима.
И у сумњи спои млада
Чїя од њих биши има.
73. Тако бѣнѣ сад излази
Међу Ађамом и Турчином,
Дѣвойка их млада пази
Чїя ће биши незна испином.
74. Варху оружя гвоздовипа,
Град ударац шежки се оре,
Скачу и леше искре из шшипа,
Бѣла оклопа плам им горе.
75. Барзи коньи!спрѣловишо
Куд Вишежке их руке обарѣу
Тим замичу се и у вишо
С' десна и с' лѣва свуд насарѣу.

1) люши. 2) распи.

76. Едну снагу едно доба,
И еднака сарца и руке,
Указаше Випези оба
Ни међу нѣм би разлуке.
77. Тварди шпипи, цѣли оклопи,
Још израиѣни нѣе нишко
Ни чѣе карви још не попи
Едне каплѣ гвоздѣ бришко.
78. Ну на поскон 1) Хайдер рани
Дилаверу лакаш лѣви,
Види он шѣћ карв и у обрани
Чуе шпипи пежак, шим се гнѣви.
79. Ядовиша пун чемера
Паче у себи бучи шиме,
Ко на вихру од сѣвера
Дублѣ у гори посред зиме.
80. На спремениѣ ускочио
И ако не изда сила многа,
Удорцом би едиѣм кшѣо
Непрѣяшеля сваршиш свога.
81. Ну завишли чеспи одвеће
Ки Хайдеру главу свѣше
Трѣсковѣше варле смеће
Тежка удорца успавише.
82. Ну Краљѣвић смешен оспа
И у подне му дан се смарче
Той познаюћ харли доспа
На помоћ му свои тарче.

1) на шрави.

83. Копя вишѣх двѣ дубраве
 Спаше ода свуд у час ови,
 Да се бїю и карваве
 Турски и Аѣамски вишезови.
84. Сшой Дилавер и вапїе
 Кралѣвиѣа кореѣ прико,
 Вазми любу ево ши е,
 Гдѣ Юнашсшво шве велико?
85. Ево Бегум за ком шолн,
 У лювенон горѣ пламу,
 Што е оспавляш Кралю охоли
 У гусарскѣх руках саму?
86. Гдѣ су рѣчи и захвале
 С' кѣм ме на бой прѣ позива,
 Ну ко шебе и шве оспале
 Добил шѣу и опеш їошше жива.
87. И у шо с' конѣм напрѣд шече,
 Без милосши, без покоя,
 Лупа, цѣпа, боде, сѣче:
 Смартни е косѣр рука своя.
88. Ну нѣговой будуѣ сили
 За све да их шежо удари,
 Кралѣвиѣа уграбили
 Шезелбашки войничари.
89. Под мире се шварда града
 Уклонише варло ш' нѣиме,
 А Дилаверу оспа млада
 Дикла и увѣк славно име.

90. Ово од нѣга попѣва се
 По свѣм спранам од испочи,
 А он Бегум лѣпу узасе,
 Даржи и любви ко двѣ очи.
91. Не робиня нег любовца
 Она е нѣму сад едина,
 Уловила шако е ловца
 Юш у лову сва лоеина.
92. А он сам нѣ добро свако
 Слешки покой радост мила,
 Юнаку се врѣдном шако
 Лѣпа и млада завѣрила.
93. Тим игда се на храбрена
 Славна дѣла он одправи,
 Вазда е уз ань, у спомена
 Од прислашке све любаве.
94. Пачек спѣцаш он вѣруе
 Твѣ колике среѣне бое,
 С' непріяшельим кад воюе,
 У име лѣпе Бегум свое.
95. Не успавля шим никада
 Од шебе ово драго име,
 И у пригоди овой сада
 Упушисе весео ш' ньиме.
96. Али у шо од ухода
 Чули бѣли одмешници,
 Глас нѣгова скровна хода
 У дервишкой у прилици.

97. Варли Дервиш ну се пишпе
 С' дружбом своѣх спахоляна,
 Да га пражи да га ишпе
 Царноморскѣх управ спрана.
98. Вапѣ на карв на освешу
 А юнаци слѣдише ме,
 Непрїяшелю худу и клешу
 Варха доѣи сад е време.
99. Тер як паспух 1) кад се од бѣса
 С' ясли опаргне вихра баржи
 Тече, скаче с' гривом спреса,
 Главу уздиже, пуха, аржи.
100. Прико града вишез варли
 Тарчи, сарне, руком маха,
 Прѣши образом с' гледом парли,
 Не спиже га спрѣла плаха.
101. Ну за све то онна ближе
 Свом барзоѣом своѣом пада,
 Дилавера недоспиже
 Негли изван Цариграда.
102. Кога упазил сред шѣка
 Викну бѣжаш заман ши е,
 Из близа, а не издалека
 Рукам се, а не ногам бїе.
103. Ну се од страха цѣѣ привара,
 Не само у то прїобраза
 Негли упицу још пришвара
 Јур те сабля ма пораза.

1) ждребац, Hengst, stallone

104. На прѣшенѣ сміоно овако
 Одговори сміони Паша
 Предамном си и прѣ скако
 И іош звис 1) ме шва не успраша
105. Нуп юнака спрашна охола
 Ки прославиште иште дѣлом,
 На човѣка сама и гола,
 Гди е дошо с' войском цѣлом.
106. Як сред гора кад љиз гая
 Вепар 2) диви ван се испира,
 Чим множ паса на свѣх края
 Кружи га около и обспира.
107. Смаршио прѣшећ варлим зуби
 Ки искрѣчи се вас и кроче,
 Тим да смѣнспво ловар губи
 Ки га шѣраш найпрѣ поче.
108. И он се крѣпко успавіо
 И свѣх чека ну нїе шога,
 Ко би изблиза удриш сміо
 На дивяка спрашивога.
109. Проћ Везиру не смію шако
 Клещи царски одмешници,
 А он спои крѣпко и яко
 С' дреновицом у десници.
110. Сваки голу саблю уздиже
 Сваки прѣку смарш му жуди,
 Али ступиш ни едан ближе
 За удриш ш' ным се не усуди.

1) звижданѣ. 2) дивля свиня.

111. Али он у по шшап дренови,
У обѣ руке спишше и хваши,
И гдѣ у скупу Вишезови
Найвећем су шуй се обраши, 1)
112. Як' но соко кад га' сила
Јапа од пшица списне од свуди,
Остре чапѣ барза крила
Из висина се орећ пруди.
113. Сада ону тежко удара,
Плахо ову сад заноси,
У испо доба одговара
Перѣ снѣгу, а карв роси.
114. Таке видѣш везир силни
Симо шамо скаче и лупа,
Арве ударац град обилни,
Млаши, хвиста, 2) буша, 3) луна.
115. Саблѣ шпиши, спрѣле и луци.
С' карвавѣм се даждом оре,
С' еднѣм шшапом сад у руци
Го шoliko човѣк море.
116. По весовѣх 4) удри Сећа.
Вѣрјо се ови бѣше од скора,
Вѣреници шим се обећа,
Чесшиш на двор доћ с' одора. 5)
117. Али ако га она усчека
Наша ће сејмразна и нага;
Ер по земљи рана прѣка
У карви е простарла га.

1) обраши. ани. 2) баца се. 3) удара. 4) по сели. 5) плѣн. *Beute, bottino.*

118. Як ружицу Дикла млада
 Ку у вѣнчац бере о зори
 Он повену нань сад пада
 У вѣк му очи ки зашвори.
119. Јоште вели спуче главу
 И можданн све му проли,
 Ки пад спрепће и у карваву
 Блапу леже на шле доли.
120. Тер е виѣш як чесвина 1)
 Ка у дивіой никне гори,
 Силни вихар из корина
 Кад е подре и обори.
121. Туй из далеко Тераз пази.
 И из шупля гвоздія шиште,
 Зарно огнѣно да порази
 Славна Пашу тако иште
122. Юр гвоздена цѣве раздрѣсе
 Смартно олово чим испѣра
 Ал' јосуфу смарт донесе
 А незгоди Дилавера.
123. Роди се ови у полудну
 А с' ненадне хуре чеспи
 С' шуѣа удорца сад погину
 У шуѣему овди мѣспи.
124. Мреѣи обарну к' Небесиме
 Очи и руке да укаже
 Родна града слашко име
 Издишуѣи смартно исаже, 2)

1) расповина. 2) издане.

125. Видећ Дервиш расап многи
 Од својѣх од Бойника
 Сраман собом у налоги
 С' голом сабљом скаче и вика.
126. Дал е могућ; дал е врѣдан
 Сад од рука оволико
 Од арваш се човек едан
 Хараюћ нас люпо и прико.
127. Ах нашега руга и смеће
 Тко у вѣке да вѣруе,
 Злоченство ово памно од веће
 Приповѣдаш ако узживе.
128. На спрану се свак уклони
 Ј сам за свѣх указаћу
 Од нас двоице кое сміони
 И за убиш га начин наћу.
129. Вас шшап разбіѣн Везир пада
 Меће учиніо ш'њиме доспа
 А сабљу и шшиш с' пле попада
 Шшо од побѣних пушо оспа.
130. Лѣву ногу напрѣд спавля
 И њом мало поклекнива,
 Више парси шшиш управля
 Главу уз лакаш скучя и скрива,
131. Другом руком сабљу хваши
 Бочию у десно свое колѣно
 А бодезан 1) к' сарцу обраши
 Свом злошвору несмилѣно

1) вр, оштрлѣ.

132. Управ спои дервиш варли
И одкривено спегно 1) храни
Десну бедру чуваш харли
Справан скочип к' свакой спрани.
133. Варх лѣве се ноге ударжи,
Вас колицяк вешез бѣсни,
А уздигнуш лакаш даржи
Бришке саблѣ варх бодезни.
134. Тиска едан проѣ другому
Ошпра гвоздя без милоспи,
И смарш прѣши ови оному
Са свом моѣи и крѣпоспи.
135. Ну Дилавер веѣе у смеѣи
Хро 2) ва удриш прече и яче,
Вас на лѣвой се ударжеѣи
Десном ногом напрѣд скаче.
136. Али дервиш десну спрану
Хипро узмаче и хшеѣ згода
Бодѣи одзгар люшу рану
У спегну му шай час пода.
137. С' карви кою шад угледа
Серце узавре у Везира,
Тако да у гиѣву свога еда
Люша е змѣя без чемера.
138. Тихо е море кад прождира
Плав пошолну од валова
Мирно е Небо кад све опира,
Сред вихара и прѣскова.

1) голени, плеѣе. 2) ишар.

139. Главу, спегно, руке, парси,
 Пепрїяшелю свак час раня,
 При живоша свога сварси,
 Назад се они свеђ укланя.
140. Спишше га ови и удара
 И нань се ори як'но рѣка,
 Ка низ гору спармо од згара
 Карши плахоси бѣсна шѣка.
141. Али опаки зебар нѣки,
 Видећ што се дервиш нада,
 Дилаверу пода прѣки,
 Смертни удорац иза зада.
142. У зашѣлак сѣкирицом
 Он га удари с' яком силом
 Да карвавѣм он час лицом
 Паде смешен ница пилом.
143. Свак нань сарне одасвуди
 С' голом сабљом удесници,
 Варх нѣга е гора од люди
 Скачу по нѣм сви колици.
144. Вапѣ Дервиш плешући га
 Ти ки уз Цара би найвиши,
 Душу у карви блюй и рига
 Под ногами моим, здиши. 1)
145. Ну неможе већ овога
 Чуп Дилавер прихрабрени
 Бѣше издахо прѣ шога
 Испо якно мраз спудени.

1) уздиши.

146. Ко се узмножи Везир уби
 Часом разнѣ глас свуда се,
 И нѣгова лѣпа любви
 Чу га, и нага одрѣ свасе.
147. Ушѣчуѣи молодой с' лица
 Гдѣ перивой лювен бѣше
 Лѣр 1) прибѣли и ружица
 Румене успи побѣлѣше.
148. Попамнѣ юй свѣшлѣх очи
 Сунце благо и весело
 И ведрину од Испочи
 На облачи биспро чело.
149. Ну ако било суѣено е,
 Да се млада с' побом здружим,
 И да шебе све дни мое
 Господара мога служим.
150. Шно шве ове смаршне ране
 Неће мене сад запарши,
 Садружена нека оспане
 И смарш моя с' швоіом смарши.
151. Ти не само ма едина
 Слашка любов свеѣ си біо,
 Ну и драг Ђаћко Душа испина
 И од сардашца больи діо.
152. Без шебе сам без живоша,
 И без добар свіех оспала,
 Удовица и сироша
 Подушена 1) у дно пала.

1) крин. *zillie, giglio*. 2) удавлѣна.

153. Ну ти мому Господару,
Кои зада смаршну рану,
Зашпо он сам оспа Цару
Вѣран Вишез на обрану.
154. Ах гани се яох ако си
Човек од пуши а не спѣна,
Освешти се добѣо си
Непріятеля ти ево убѣна.
155. Да допусти од свѣх дара
Ови едан шужной мени,
Варх карвава шѣла од згара
Спавиш ками нань спудени.
156. То ли укопна има яма
Храниш мом се любовнику,
Уби мене, с' главом сама
Под шву саблю идем прику.
157. С' овѣх нога ке ти гарлим
Я се неѣу одкинуши,
Шпо моем ядим не умарлим
Не будеш се прѣ гануши.
158. Оружанѣм прошив силам
Право е да се ти опричеш,
И да с' копѣм, саблом, сприлам,
Непріятелѣ све посичеш.
159. Ну прошива едне жене
Пониженшву и невольи
Нѣе разлог нег смилѣне
Да укажеш желѣ у вольи.

160. Я не молим шву доброшу
 Да мом войну живош проспи,
 Нїе од веће у живошу
 Дѣлаю му се дух и кости.
161. Милосш само я едину
 Пишам ши ову да немилло,
 Не прождеру и раскину
 Пси иѣгово смаршно шило.
162. Преста, али вире 1) обилне
 Не успави се сузе ронити
 За швардоће худе и силне
 Већма омекшаш и приклонити.
163. Ну Везирска свѣшла жена
 Смирена се шим не пази,
 Узрок ѣуд е пошншнена
 Ка на молбам шварѣа излази.
64. Одговара Дервиш клеши,
 Од овога ки ми оспа
 Под ногами мой освешпи
 Карв не може биши доспа.
165. Найбарже ми бѣжи с' нога
 Люцке и женске главе нїе,
 Ни милосши ни разлога
 Да мое гане сарце од змїе.
166. Ово шѣло цѣћ смилѣня
 Ке бих имо я у себи,
 Ни шуганшва ни ушѣшеня
 Нїе вредио донѣш шеби.

1) шок, ливенѣ.

167. Ну варшено да се души
 Пасѣм нокши пшичѣм клюни
 Муке ни едне већ не даржи
 А желѣнѣ ме се пуни.
168. Не брѣни се войну пвому
 Кои Цар се други заши
 У живошу може свому
 Гроб доспоян яћу даши.
169. Скуплѣн облак злашиѣх прама
 Проли обилне дажде свое,
 И пошопи свѣшлосш срама
 Цвѣшнѣх парси перивое.
170. На сарце іой карв ушекла,
 Гди е тежки яд сашира,
 Ишпе жалосш да би изрекла.
 Глас іой бѣжи рѣч умира.
171. Найпослѣе жельна сила
 Спупай пупи а не снага,
 Ван града се упушила
 Господара видѣш драга.
172. Нїе озира 1) младосш своя,
 Нїе узпреше да не сарне,
 Гдѣ узрок свога непокоя
 Варх землѣ се просшарш царне.
173. Поспѣши се и пошежи
 И доходи к' мѣспу оному,
 Гдѣ у карви маршав лежи
 Тко би живош сарцу свому.

1) чест, почитанѣ.

174. Гледа и шим ю мука прика
 Жесшочія веле исходи
 Гдѣ под ногам од карвника
 Ко више нѣх свѣх господи.
175. Унь се крѣпко успалила,
 Свѣм е виѣш спанац ками 1)
 Болеспи іой многе сила
 Не да из сарца проѣ' сузами.
176. Тако плачуѣ чим неморе
 Изядаши све печали,
 Ћуши мукне хуѣ и горе,
 Ну е полико пежко жали.
177. Али нейма шей крѣпости,
 Уздаржаш се скуп не мили,
 Од жалоспи не од милоспи
 Да не плаче и нецвили.
178. Ах ке пригнуш неѣе желѣ,
 Една жена млада и лѣна,
 Раня она непріашелѣ
 И проѣ воля сарца цѣпа.
179. Она у дуго не замукну,
 Ну да смаршни яд свѣдочи,
 Од болеспи іой сарце пукну
 Пошоп суза проли из очи.
180. Тако гласом жалоспнине
 Ухиши се за прам злапи,
 Чеспо зовуѣ драго име
 Криче овако нарицаши.

1) живи камен.

134. Ово ли су слашки браче!
 Тве захвале мое славе,
 Ово ли су о Юначе!
 Тве Вишежке бойне справе.
182. Душе мое драг живошу
 Овако ли сад ме смеше,
 Какав пође, на злу слошу,
 Очи мое још виде ше!
183. Вай што гледам још не могу
 Вѣроваши сама себи,
 Споменујућ шву власи многу
 Добила од прѣ, ка вѣк не би.
194. Али што ме шужну вара,
 Познам люпо цѣћ чемера,
 Чеспипога славна Цара
 Намѣсника Дилавера.
185. Виђ онога ки најпарви
 Би господар ме младоспи,
 Огрезнуша свега у карви
 На пле лежац без милоспи.
186. Ах! да проклеп час е они
 У кои ни млада омилих
 Кад Кралѣвић оспа сміони
 А с' побом се я одилих.
187. Ти на саблю доби мене
 И живоша јох нешпеди
 Цѣћ лѣпоспи прославлѣне,
 Ку Вас исток нѣга слѣди.

188. Цѣћ лѣпости шужне сада
И жалосне яох савише,
Ку све шмине од запада
Вѣчном ноћи приклопише.
189. Али ко Цар зачу смеће,
Ке поспале бѣху околи,
И у побуни свак час веће
Да распяше скуп охоли.
190. Убоя се и увхая
И уклони с' мѣста очипа
Гдѣ призида край Серая
Таяше се свим скровипа.
191. Ну шу видѣш да не спаше
Прем слободно опеш пое,
На законе Синан Паше
И скровене Перивое.
192. К' Войсци опле пошла у яду
Великога шад Везира
И Хадума женском спаду
Ки му бѣше за паспира.
193. Мислећ за све войска прика
Да овѣх пиша, да овѣх прѣши,
На царскога Намѣспника
Спавиш руке не ће смѣши.
194. И размислиш још ће добро
Прѣ нег даду смаршну рану,
Чарницу кога Цар е обро
За чуваоца свому спану,

195. А он с' пога познаш да ће
 За све ер може спвар биш шпешна,
 Али се она покаяће
 Али оспаши сасма одмешна.
196. Тер с' догодна пака дила
 За се изабраш свѣш најбольи,
 И на шпо га спегне сила
 Валя хиниш при невольи.
197. Ну би инако нег се цѣни;
 Ер у бѣсу чим се сарде,
 Одмешници распушпени
 Неће разлог, разбор гарде.
198. Тим ко войска овѣх има,
 Важа саблѣ у деснице
 Погуби их прид врашима
 Од цареве конюшнице.
199. Мишляху оба да нередно
 Желя се од нѣх царска изрече,
 Ну обѣма нѣм уедно
 Прѣ се с' главом рѣч присѣче.
200. Не приспаюћ с' сваке спреде
 Још карвници зли вапиши,
 Чуй нас добро, чуй *Османи!*
 Цар нам од сад нећеш биши.
201. И од пога за знаменѣ
 Ход' да видиш од русага 1)
 Ко баш Везир швой примѣн е,
 И уздани Казлар Ага.

1) предѣла.

202. Нуш кад не ћеш к' нам сић згара
 Ми ћемо се припеш к' шеби,
 Ну е Мусшафу славна Цара
 Слободити нам од прѣ преби.
203. О Мусшафа наш избрани
 И велики Царе и Свече!
 У којой си објав' спрани
 На ноге ши войска пече.
204. Ово рекши симо шамо
 Свуд удрише по сараю
 Цар Мусшафа знаш имамо
 Гди е вапиш не приспаю.
205. Тер сликую коня бѣсна
 Ки од узде без послуха
 Нѣга носи власпне свѣсна
 Тарчећ, скачућ, аржи и пуха.
206. Свак се укланя самих иде
 Ичолянин шабан сресши.
 Од свѣх дворан ки се виде
 У сараю нй злочесши.
207. Ови у испом дѣлу спаше
 С' испом помњом у испо време
 Кад Мусшафа сноловаше
 Цѣћ шога се спозна ш' нѣме.
208. Тако му се шер завири
 Да сред сарца вѣк своѣга
 У желях се час несмири,
 Да опеш Царом види нѣга,

209. Тим пригору гдѣ му среѣа
 Сад доѣбла ку вѣк жели,
 Указаш га войсци обеѣа
 И ш' ньоме се обесели.
210. Пу спош една од царевѣх
 Перивоя есп на краю
 Гдѣ спое звѣри ке се од свиѣх
 Спрапа Царим дариваю.
211. Плахи Лѣлѣи варху главе
 Ту високе грапе спере
 Лисп на дубу, цвѣш варх шправе,
 Сва му е сѣна од пошѣре.
212. Кошуша га слѣдом слиди
 Любовница изчезнуша
 Гди кладенац биспри види
 Вреш зеленом Дублю из куша.
213. Нагла Сарна баржа од вишра
 Тече густо под гарменѣ,
 И скачуѣи лака и хишра
 На дублѣ се меѣе и пенѣ.
214. Хроче и пуха вепар диви,
 И у косѣру спрашна зуба,
 Карваво око огань живи
 Прѣши смаршна да е погуба.
215. Варли медвѣд харка и режи
 И од челюспи спилу опшера,
 Вас коспреши вас се ежи,
 Ошпреѣ чаплѣ на пань бора

216. Вук сардљиви чечећ завѣва
 Лупеж пипом, друг дивјачан,
 Обзиресе с' десна и с' лѣва
 Туђа иманя вазда лачян. 1)
217. Рис сардиши у слободи
 Тамо овамо са свѣх спрана
 Рек би леши а не ходи,
 Скачућ дублю по варх грана.
218. Слон велики спрашни и яки,
 Кому злобно нїе колѣно,
 Дугу шрублю на час сваки
 Спавно купи спере смѣно.
219. Харли каплан вас є удици
 Шаровишом под направом,
 С' снагом матери он лавици,
 А оцу є Рису сличан главом
221. Тигра гнѣвна прика и люша
 По гвозденой кайни удара,
 Главе обле, око жуша
 На разлике пѣге од згара.
221. Краль свѣх звѣри Лав охоли
 Свак час злашном гривом спреса,
 Величанство славно поли
 Крепећ силом варла бѣса.
222. И дивјачи многе ине
 Хица, 2) разлика и имена,
 Кѣх пустоши и планине
 Гое у ямах по сред спѣна.

1) гладан. 2) струке. лозе.

223. Туй сред дубя на широку
 Али обраслу од свуд мѣспу,
 Яму одкрише свим дубоку
 У сплешену гарму и чеспу.
224. На ку покли свѣх доведе
 Дворник Шабан поче од муке
 Сваршаш плачне к' њим погледе
 К' ями обраћаш каршећ руке.
225. Вапећ у овому гробу оди,
 Цар Мустафа добри и свепи
 Укопан се жив находи.
 Из нѣ имаше ви га узепи.
226. Окошена с' двор из гарма
 Яма опвори ясну пмину,
 Ну лишица од свуд спарма
 Сић' на да се у дубину.
227. Тим проспрѣше множ конопа
 По кѣх хпѣше по свой вољи
 Гдѣ Мустафа жив се укопа
 Сип' вишези сви најбольи.
228. Али Дауш свѣх уклони
 Тер с' два друга сам од згара
 Сиде у низки понор они
 И по конопу узе Цара.
229. Загуњаспїо и обраспо
 Мустафа се вас указа,
 Лице сухо блѣдо и пмаспо,
 Пун скончаня, пун пораза.

230. И без снаге и без рѣчи,
У паручію вѣриѣх пада
Од коѣх се крѣпи и лѣчи,
Трепше успи, глава пада.
231. Сред града се поред виде
На проспраной свим равници,
Три мечиша бѣле зиде
У охолой висип' дици.
232. Туй у средњи мечиш лако
Унѣшега цѣћ покоя
Гдѣ од све войске чуван шако
Сву ноћ одну цѣлу споя.
233. Али ишти вечер ови
Сулшан *Осман* ко се пишна
Царне поћи приполови
Дозва Пашу Хузаина.
234. Тер ш' њим у свѣш из *Серая*,
Ки к' Алисе Харло одправи
Пун печали, шуге и вая
Яничарске войске глави.
235. Ови укрошип немогући
Войске свое сад побуну,
Час замишлѣн спаше у кући
У живошу муке пуну.
236. Пазећ начин да изнађе
Цара и себе да освеши,
Туй Цар дође, шуй га нађе,
Туй му овако кличе рѣши.

237. Пођ' к' Вишезим шер их пиша,
 Ки закони хоће и просе,
 Гдѣ сам я жив Цар од свиша,
 Да другога они износе.
238. Пошяспѣши ово од главе
 Знам да прѣши сад погубе,
 Ну смарш гарде слуге праве
 С' чиспѣм сарцем кое любе.
239. А и кад за ку болю згону
 Ти швой живош мож сахраниш
 Негли Царску за слободу,
 Негли Цара за обраниш.
240. Кунем ши се поднїо бих
 Успармѣно ову смећу
 И Муспафи Дунду д'о бих
 Царспво и сваку часш найвећу.
241. И сам бих се с' пола мога
 Добровольно уклонїо,
 Али нїе он запога
 Ни сад ни прѣ нигда бїо.
242. Како хоћеш да пань едан
 Сух у гори свѣшом влада ?
 И да закон да наредан
 Од испока до запада.
243. Како хоћеш Царспво у дуго
 Да ушемельи едан вѣку
 Ки од човека нейма друго
 Негли само дворню слику.

244. Како хоћеш човѣк да е
 Тко е неприятель од порода,
 Нїе жене за ку хае:
 Ку нам желю нарав пода.
245. Али добар, врѣдан, свѣсан
 И од свакога свеш се зове,
 Цар мой опац мени уресан
 Оспавїо е спо свой ове.
246. Да е Мусшафа у живошу
 Оца мога, и шо дар е,
 Ах! и зашо на срамошу
 Доброчинства свога Цар е.
247. И зашо ми граби из рука
 Два краш Царшво оца мога,
 Ах! їох! еда мога Пука
 Еда правде, еда Бога?
248. Поспѣши се о мой вѣрни!
 Поѣме смири с' Войском веће,
 Свѣх грѣх просши неизмѣрни
 И побуну, и све смеће.
249. Ешо више плаше обѣне
 На главу од нїих їош свакому,
 По пеш дробнѣх яспри од мене
 С' песеш дукаш дара к' шому.
250. У бесѣдам Ага Крацих
 Одговори смѣрно шаде,
 Нейма нег спо глава овацих
 Нека на швой служби паде.

251. Ер ку Вишез спећ храбрени
Икад може већу славу
Нег кад главом свом замѣни
Господара свога главу.
252. И пође он час ну поруку
Царску Войсци непом рече
Подрѣ сабљом свак у руку
Осша исѣчен вас на пече.
253. Пак у скупу сви еднага
На кућу му на рипише
Тер сва злапа и сва блага
Разграбише и разнише.
254. Али са њим се исто згоди
И Хузайну Паши опеша,
Мириш Цара дочим ходи
Нађе у смећи смарш га клепа.
255. Ну зашѣм ико звѣр варла
Едиом у карв кад се омарси,
Да би искала све и спарла
Тече полѣм скаче варси.
256. Тако и войска несмилѣна
Опоена карвим сарѣе
И без реда узохолѣна
Рек би обалиш свѣш, и ссарѣе.
257. Царцу и Везир Дилаверу
И свѣм инѣм кѣх посѣче
На Апѣмейдан да их Пси деру
Меѣаш голе шрупе пече.

258. А на копя згар набили
 Будући им главе опеша
 Прид мечип их посшавили
 Сулшан Цара Баязеша.
259. Ну сред смеће шей горуће
 Варлѣх Вишез помня сва би,
 Да се одеру још им куће
 И све оплѣне и пограби.
260. Тим свак с' голом сабљом скаче
 Да му е прѣ све сашарши,
 Јуче се цичи и плаче
 Смарш е у плѣну, плѣн у смарши.
261. Жене, люди спари и млади,
 Час иманя и живоши
 Све се опимлѣ смуца и вади
 У сили, у смарши, у срамоши.
262. Без милоспи се и без реда
 Граби, дере, валя и жеже,
 До изповишка мала чеда
 Распаргнуши по пле леже.
263. Слободно од нѣх нишпа нѣе,
 Конѣи, момци, робѣ, Дѣца,
 Шпо не носи, шой се бѣе,
 И на пече све расѣца.
264. У овой бѣспи изван себе
 Ударајућ на све спране
 Неприспаше докле и шебе
 Не изнаѣоше славни *Османи*.

265. Бѣше млад Цар ѿош на дому ,
 Яничарске главе вѣрне ,
 У сардашцу носѣи свому
 Мисли тежке и чемерне.
266. Туй чекаше свак час гласе
 Добре зле ли својой круни ,
 Али войска смирила се
 Али расше у набуни.
267. Свеѣ му сумня шруд прилага ,
 Тим се очипо веѣе боли ,
 Да уздани Али Ага
 Враѣаму се касно поли.
268. Епо да свуд бука поста ,
 Епо е од свуд саблѣ свеше ,
 Све бойника пуно оспа ,
 Све се узбуни , све се смеше.
269. Войска у сарѣе Яничара ,
 Вапи сваки ходи амо
 С' нами на суд гдѣ прид Цара
 Муспафу ше позивамо.
270. Я сам Цар Ваш , приузима
 Осман опеш , кое шай сада ?
 Тко судиши мене има
 У сред мога Цариграда ?
- 271, Сад ѣеш виѣеш шко си шпо си ?
 Они му опеш одвѣш даю ,
 С' шѣм свак скаче да га носи ,
 Сви га силом попадаю.

272. Тко на Цара Цар завика,
Згар од Бога посвећена
Сшавля руке! кога слика
Од свѣта се кланя и сѣна.
273. Ти нас си ово научіо
Носѣћи га войска гласи,
Кад неправо зашворіо
Цара и свеца нашега си.
274. Овако се Осман млади
Цар од Цара свѣх найвећи,
На еднога коня усади
Ки се нађе шу по срећи.
275. Крашко рухе и припроспо
Само згара одѣвасе
Без хальина будућ ошто
С' кѣм варх сунца нѣгда с'яше.
276. Тим у средњи мечиш пада
Допраши се и доведе
Гдѣ уз Мустафу у сред града
Нове паше редом сѣде.

Сварха пѣваня девешнайспога.

Пѣванѣ Двадесето.

1. Цар Мусшафа на висини
Свѣшло уресен и богато,
Сіяше царской у хальини
Присполѣ му е сухо злато.
2. Дауш одмешник он найпрія
Но кон нѣга Хасан спаше,
Ахмеш Махмуш и Алія,
Сви Везири, и сви Паше.
3. Глава е Дауш скупа шога
И намѣспник Царски избрани,
За нѣх Хасан великога
Благайника мѣспо храни.
4. А шо ер ови надалеко
Да приправну смарш прискочи,
Прико Гарчкѣх края ушеко
Бѣше к' войсци од испочи.
5. Доѣ Ахмеша ред опепа,
Од Везира Хусаима,
А с' Аліом Мухамеша
Од побѣних мѣспо има.

6. А од Муџије великога
 На мѣсто се Јахія обра,
 Међу свѣѣм само овога
 Глас човѣка каже добра.
7. А од Јаичар поста обѣени
 Воевода још у слави
 Шабан Дворник попишени,
 Ки Муспафу войсци обяви.
8. А од Чарнца Казлар Аге
 Насѣдиште бѣше сіо,
 Млада лица, јаке снаге
 Шпо вѣк не би Хадум бјо.
9. Цар Муспафа како виђе
 Доведена Османа оди,
 Научен шако заповиђе
 Да се у еди кулу води.
10. Он вапјаше свеђ из гласа
 Еда люди! еда Бога!
 Ко му граби саблю с'паса?
 И ко опимлѣ Царсшва мога?
11. Я сам! я син Цару Ахмапу
 Парвородно Дѣше свое!
 Мени! мени! а не брапу
 Царсшво од оца оспало е.
12. Али се опеш у поспѣху
 У се ухвати и најбарже
 Од тѣх ки му сртажа бѣху
 На испога коня варже.

13. Конь бѣше ови, окош, мледан,
 Го, спар, задниш, шромѣх спапа,
 Мѣспо узде га бойник едан
 Смуца за оглав од конопа.
14. Тим гологлав Цар на нѣму
 Тад у крашкой шой хальни,
 По прилици и посвему
 Виѣаше се роб испини.
15. Ах! гдѣ ши су славни Османе,
 Бойни коньи с' кѣм у слави
 На Полячке равне спране
 Ланьско лѣпо ши се одправи.
16. Кад млаѣахан пуп Дуная
 Ездеѣ вѣшар пришѣцаше,
 Тер без броя и без края
 Силной войсци сунцем сѣаше.
17. Гдѣ су руха пѣва богаша
 С' раскошнѣм направами,
 Кѣх извезе варху злаша
 Бѣбли бисер, драги ками.
18. Гди е Царска сабля из рука
 Ведро уресен ком се гледа?
 Гди ли послух вѣрна пука
 Кому ши сам заповѣда?
19. Гдѣ су часши? гдѣ су хвале?
 С' кѣх си досад славан био,
 Све ли ши су часом пале?
 Свак ли ше е оставіо?

20. Ах! овако срећа варши
У около коло свое
Цар народи сви проспарши
Под ногами кому спое.
21. Цар рѣч кога една сама
За законѣ свему испоку
Сред раскошнѣх ведрѣх крама
Ки сполу е на високу.
22. Кога желѣи, кога мисли,
Свѣш вас колик бѣше шѣсан,
Слуге га су свое списли
Од роба е свога сплѣсан.
23. Паче очито у прикору
Да се у круг мао зашвори,
Вођен за сву муку гору
Прѣ нередно нег се умори.
24. Научише люди охоли
Ки живеше без припасши,
Да нѣ зграде крѣпке по ли
Ка неможе часом пасши.
25. И ако ово носи време
Царом кѣх свак кланя и шпуе,
Што чекаше Ви кѣх име
На свѣшпу се едва чуе?
26. Још двѣ главе, два Везира
Вишезови свим немилѣ,
Хузаина, Дилавера
На копя су ке набилѣ.

27. Прид Царом их сада носе
 За руг већи едан вика,
 Догодива овако се,
 Буди охолой свѣх силника.
28. Ш' нѣме вапиш свак навраћа,
 Да срамота расте диля,
 Карв се овако наша плаћа
 И педепше самосиля.
29. Свак шко влада сад се изгледа,
 У овега ки живоше
 Свачѣ губи и без реда
 Неправедно Царство оше.
30. Али чувши говор ови
 Млад Цар кличе смућен тада,
 Кому мои Вишезови
 Я сам ошео Царство икада.
31. Ах мой Баћко Амеш нѣели
 Парви испини вам Цар бїо?
 А када се с' свѣша одѣли
 Мени е Царство оставїо.
32. Свое власпино Царство оно,
 Ке од Дѣда и прадѣда
 Спече и прими он законо
 Да нѣих владам я напрѣда.
33. Іаох! ал се ма Дѣдина
 Мени опимлѣ сад под силу,
 И слобода ш' нѣим едина
 За ком чекам смарш немилу.

34. Ах млађахан и кад кому
Сагрѣшио сам я шолико
Защо овако биш по мому
Граду вођен имам прико.
35. Не за мене нег да освешим
Од казачкѣх мой пук шпеша
Войску прошив Лехом клешим
Я пред нѣга дођох лѣша.
36. На ку упуших я се парви
Не шпешѣши Царске главе,
Свеђ у огню и у карви
Недобитан и пун славе.
37. И да е сваки руком својом
Ко и я мојом учинио,
Не би Турскѣм сад побојом
Краль Полячки дичан био.
38. И за любав кою указа
Царство мое пуку милом;
С' прешњом смаршна ѣаох пораза
Царство ми се граби силом.
39. Не, не од варлѣх пропивника
С' кѣм воююћ имах гору
Негли од испѣх моих бойника
Од ме спраже у мом двору.
40. Сред карвава да ли боя
Непріяшельскѣх испод сила
Сабля ваша сабля моя
Животи вам е обранила.

41. Да изгубим Царство пака,
 Да ми се опше сабля из рука,
 Од вас вѣриѣх моих юнака
 И од драгога мога пука.
42. Сабля она ку сред раши
 Лежка избих ми власт неможе
 Ткоме чува, шко ме праши
 Да ми е уграби! ах іаох Боже!
43. Свѣшлу саблю с' ком у руци
 Славни Осман круну спече,
 И од Унука свои Унуци
 Проспрѣше се надалече.
44. Он ш' ньом найпрѣ у испоку
 Славу и крѣпост свою узмножи,
 И да влада на широку
 Око себе све подложи.
45. Наполѣвско ѣздіо полѣ
 Силни е Орхан ш' ньим пак виѣ
 Ш' ньом у Бруси свое пресполѣ
 Сшави и синѣ море приѣ.
46. Кралѣвски опеш спо примие
 Собом Мураш прихрабрани,
 У Галиполѣ из Брусіе
 И сву Сарбску землю оплѣни.
47. Една и друга виѣ спрана
 С' овом силна Баязеша
 Тим опрѣчи Тамберлана
 Завидеѣ му Царство од свеша.

48. С' овом Мушкан сарца змина ,
 ДренополѢ прими у сили ,
 И Деспота Вукашина
 Разби и с' главом још раздили.
49. Ш' њоме Мураш други спупи
 НапрѢд јакно спрѢла плаха ,
 Да под сву власп све покупи
 И у Косово полѢ у јаха.
50. И Деспота шуй Лазара
 Ш' њом би јошше погубіо ,
 Нагли Милош да с' привара
 НевѢром га нје убіо.
51. С' овом Ћомш Челебія
 НикопольскѢх изпод мира ,
 Краля Шизмана изнађ прія
 С'войском разби пак запира.
52. Угровлахе у варлини
 Ухарачи Мехмет с' овом ,
 И указа Змай на Дрини
 СловинскѢм се Вишезовом.
53. С' овом Мураш шрећи усарну
 У ЋурѢеву Деспотину
 И посѢче још на Варну
 Краля и Угарску Войску смину.
54. С' овом Мехмет славни узиде
 Парви на спо Царспва овега ,
 Гарке расу , смакну и скиде
 Краля од Босне и Херцега.

55. Скендерію с' овом пака
Цар Баязеш под власн спаши,
И ко и я на Поляка
Неизмѣрну войску одправи.
56. С' овом Селим пође ячи
И полудне доби пуке,
Каир прими и пошлаци
При охоло Мамалукѣ.
57. Млад ко и я спече с' ове
Цар Сулиман часн подпуну,
Прогна од Роде Вишезове
И угарску оше круну.
58. Селим син му с' ове саблѣ
Лѣпи Ципар оше силно,
Замѣиувши све кораблѣ
За Кралѣвство поли обилно,
59. С' овом Мураш спаши и узе
Краичници Харвапскими,
Безел Паша арвап узе
И Кралѣвски Тавриш прими.
60. Дѣд мой Мехмеш с' овом диже
Угром ки свуд веле змїю
Град пришварди од канѣже
И Баварин и егрїю:
61. С' овом ошач мой обяви
Недобитну величину
Ову мени он оспаши
Парвородном своему сину,

62. С' овом поѳох на поляка
И мом руком мнозих побих,
И да послух од юнака
Слѳди мене добїо бих.
63. С' овом добив с' вами сада
Одлучїо бѳх їошшера
Од ишпока до запада
Од полудне до сѳвера.
64. С' овом иѳах од Бойника
Купеѳ самном войску многу,
Да Омирина одмешника
У ишпоку смакнуш могу.
65. Ну невѳру кажуѳ свою
Тко сад граби без разлога
Славу нашу славу мою
Славу царшва опманскога.
66. Тпо ми узима саблю ону
С' ком свѳш спари мой добише?
И ку мени позакону
Свом унуку оспавише.
67. Тко слободу у срамоши,
И живош ми овди плачи?
Гдѳ слобода и живоши
Подложни су мени свачи?
68. Тпо на Цара руке спере?
Тко ли Цара сужнѳм води
Вишезови од кѳх вѳре
Он обранѳн вазда ходи.

69. Ах вишези мои мили
 Пуче угодни драги пуче!
 Сви ли ме спе оспавили
 Сви ли Цару свому муче?
70. Ах! немойше давню славу
 Ком се вѣрности ваша дичи,
 У издайству свим неправу
 Нови прѣкор да обричи.
71. Одговори ши каменѣ!
 Глуши е одшебе пук мой сада,
 Тер их гани на смилѣнѣ,
 Варху *Османа* Цара млада.
72. У сред града кому свога
 Дѣдинасе сва опима
 И ни е юшше ѣаох никога
 Да му плачну милости има?
73. Вапеѣ шужне шей бесѣде
 Сулшан *Осман* е шежке смеѣе,
 На мѣсто се юрдоведе
 Гдѣ цѣняше оспаш' веѣе
74. И на шужби Цара млада
 Турци варли инемили,
 Ако нѣ су милости пада
 Да су милости оѣушили.
75. За све да охо сваки пече
 Камуѣ саржбу и немилости,
 Проз очиму суза ушѣче
 Гони му е скровна силости.

76. За све да се чине худи
Учиниш се заман хаю,
Да од пуши нѣ су люди
И да сарца не имаю.
77. Ови чим су скупно усшали
Да га у заклоп већ зашворе,
Епо як хрид 1) кад се обали
Низ висину спарме горе.
78. Епо клеши дауш наша
Тѣћом пече коня харла,
Што ће биши свак упраша
Свак гонеша дѣла варла.
79. Викну дошад сред юнака
Кѣх Османа прапиш спави,
Заповѣд е Царска шака
Да се ови пас задави.
80. Што карсмаше 1) без узрока?
Ку чекаше срећу прѣку?
Докли бойници од испока
Дођу и свѣх нас овди исѣку.
81. Што гледаше што чинише?
С' смарши овога распа од свѣта
Ваше живоше ушвардише
И Мусшафу Цара свеша.
82. Ганише се за обћено
Свачіе добро без припасши;
Ер инако раздѣлѣно
До барзо ће Царство пасши.

1) бусен. 2) оклеваше.

83. Ну Цар *Омаан* с' друге стране
 Вапїюћи неприспае,
 Еда како кога гане
 На сву помоћ овди дае.
84. Да ли Цар ће он говори
 Кому робе он на свиши?
 Како едан роб найгори
 Испод роба свога умриши?
85. Сада шебе Боже и Неби
 Власп деснице шве обяви!
 Те при плавной мой пошреби
 Млађахна ме не оспави!
86. Да да вишњи срећу болю
 Тко на мому споу сѣде
 Да до барзо му неволю
 Нови Цари не узсѣде.
87. Тер несрећа моя ова
 Не узрочи шей нескладе,
 Да сва кућа опманова
 И ш' ньом шурсво царшво паде.
88. Не дорече још овега
 А Дауш опеш викну из гласа
 Што чинише, давише га!
 И махраму смакну с' паса.
89. Едному е чарницу варже
 Сасма гарду спрашну одвеће,
 Без обзира ки е най барже
 Цару *Осману* на враш меће.

90. Обара га за шѣм харло
 Лѣвом ногом шер се опира,
 Чин му десном плеше гарло
 Да му силом душу испира.
91. Тако плешућ край махрами
 Зуби и ношки псшезаше,
 Докли Цар му под ногами
 С' парва спрешће пак издаше.
92. Под ногами роба свога
 Умрѣ овако Цар од свѣша,
 И под нога из под нога
 Укопаше пресно опеша.
93. Ер од испѣх с' кѣх погину
 Без царске се варже часпи,
 У очин мечиш под очину
 Леву ногу у гроб шмаспи.
94. Охоласп се людска многа
 У ови начин плеше и плачи,
 Ка човѣка умарлога
 С' Богом пенѣ и едначи.
95. Виђ' проклеши Махумеше
 Ти, ки у саблю закон сложи,
 Да надходе людске свѣше.
 Свемогући суди Божи.
96. И да умарла памеш мани
 Одлукам се своѣм крѣпи,
 Ер гдѣ не сїя зрак сунчани
 И с' очим су люди слѣпи.

97. Ти да Краль си и да од шога
 Дѣло пуѣом смарши слѣди,
 Запише очи, ко да Бога
 Нїе, ки све зна и види.
98. Ти под удес све посшави,
 И слободу вољи оше,
 Да народи сви с' любви
 Губе за те нѣх живоше.
99. Да илѣко му велеѣ свою
 Уредбу ушеѣ' моѣи нїе,
 Ил' на дому ил' на бою,
 Суѣено е умреши е.
100. И ти о опманско самосилѣ,
 Ко без правде и разлога,
 Да проспиреш саблю дилѣ
 Нейма вѣку спраха од Бога.
101. Ти! ти! Цара варх свѣх люди
 Досле учини узвишена,
 Да не слика него свуди
 Хшѣ да му се кланя сѣна.
102. Да швом сабљом он сам влада
 Душе и шѣла на сву волю
 Сред старога Цариграда
 На новому свом присполю.
103. Да га у образ погледаши
 Людски поглед недоспой,
 И да свуди кад се обраши
 С' недобишном силом спой.

104. Да му у руци чест е и срећа
 Да му е закон у бесѣди
 Господа му да найвећа
 Трепше од самс заповѣди.
105. Паче, да од њих сваки гарло
 Под шву саблю спавляш шече,
 Ако хоће да не умарло
 Добро у Раю вѣчном шече.
106. Да и шко живе на свем свѣпи
 Прид њим проспарш на шле паде,
 Да у живош му е име свеши,
 А по смарши Царкве граде.
107. Ту варх свега још овега
 Да му ушвардиш саблю у руци,
 Хшѣ да имаю спрах од нѣга
 Сви народи и сви пуци.
108. Али у барзо да ће пасши,
 Види клеши шви? закони,
 Ер е сила божіой власши
 Наук вражи да се уклони.
109. Ти нареди, по шом спупи,
 Цар од свѣша на присполѣ
 Да под саблю браћу скупи,
 И подави и поколѣ.
110. Ну власш Божя Цару Ахмашу
 Погубиши Браћу не да,
 Хшећ за убойспва спарѣх плашу
 Да браш не син заоведа.

111. Ти да само су узвишена
 Хоћ на сваку часп највећу,
 Дѣца она покулѣна
 Кѣх у Сарай дѣцом мећу.
112. А по да шко не има свога
 Родипеля ни рођака,
 Цара уздаржи како с' кога
 Себи позна добра свака.
113. Сад се згоди и учини.
 Смѣнспвом злога Дауш Паше,
 Да и ови како и ини
 Твој науци шапши оспаше.
114. Ти нареди да од Карспяна
 Синови се грабе млади,
 И Войница да су избрана
 Они ком се Цар обгради.
115. Али Божа власп велика
 Подигла се у час саде,
 Да шай грабша сва колика
 На испока Цара паде.
116. Тко мре у Бою с' добрѣм свацим,
 Ти му обећа Рай прилѣпи,
 Нека се послух у Юнацим
 И посарда смарши укрѣпи.
117. Али учини власп од Бога
 Од Карспяна на далече,
 С' непослуха Вишежкога
 Да Цар с' главом едва ушече.

118. Ти хпѣ вишко да ничеса
 Нейма свога особиша,
 Негли як Бог од небеса
 Тач да е едан Цар од свиша.
119. Ну власш Божа сама у себи
 Самосилю карши и слама,
 За указаш да на Неби
 И на земљи она е сама.
120. Ти у живош Цара свешш,
 И под ноге све му сплаци,
 Хоѣ да роб е свак на свѣши,
 А сам он Цар варх свѣх ячи.
121. Ну власш Божа кой имаю
 Покланяш се люди сами
 Хпѣ да пушти душу у ваю,
 Цар свом робу под ногами.
122. Хпѣде да све шѣра блуде
 Како хоѣ Турчин сваки,
 И да жена даржаш буде
 Колико их е храниш яки.
123. А шо нека швои народи
 Без броя се узмнажаю,
 Тере Цару, ких господи
 Множ Вишеза на бой даю.

124. Ну се скарши сва пва слава,
 Ер писућа од писућа
 Твоѣх из пред Владислава
 Видѣла се побѣгућа.

Сварха

Двадесетог и последнѣга пѣваня,

П О Г Р Ћ Ш К Е.

Пѣра.	Спра.	Свез.	Спѣх.	Напи.	Чишай
11	3	3	4	около	охоло.
—	6	20	1	билѣзи	билѣзи.
—	7	32	1	погледе	погледа
—	11	53	4	вар	варх
—	12	64	1	Самонци	Саможци
—	13	71	2	паш	пази.
—	16	88	2	примизѣм	гримизѣм
—	17	93	1	А!	Ах!
—	18	102	3	вар	варх.
—	22	129	2	наше	наша
12	29	17	2	Беѣур	Беѣир
—	39	29	3	свуѣора	свуѣера.

Пѣв.	Стр.	Свез.	Стіх.	Напи.	Чип.
—	40	40	1	у блага	и блага
—	42	50	2	шомаче	шолмаче
—	45	69	3	сѣвшли	сѣшли.
—	45	70	1	Пашали	Пожали
—	54	137	3	нервеме	невреме
13	57	1	1	вѣовиша	вѣковиша.
—	—	1	4	дубила	дубина.
—	64	41	2	няйвеѣем	найвеѣем
—	65	56	1	Мечипи	Мечиши.
—	68	70	1	Хуѣене	Хуѣесе
—	67	73	2	Лежка	Лежке.
14	77	52	2	Воевод	Воеводу.
15	80	6	2	сла ну	славну
—	83	27	1	Рилван	Ризван
16	91	5	4	поп	под
—	94	25	3	погнѣх	поднѣх
—	95	29	1	друга	други.
—	96	38	4	релиле	немиле
—	98	51	1	поднѣм	поднѣш
—	103	90	1	Великага	Великога.
17	109	23	4	швога	швога
—	117	80	2	юнаа	юнака.
—	130	168	3	смїона	смїоно.
18	137	21	2	Вѣлодано	Бѣлодано
—	147	93	4	боремяцим	бором яцим
10	183	187	2	Яох	Яох.
20	198	12	3	сршажа	спража.
—	202	35	2	Казачкѣх	Козачкѣх.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P 19 Срп II 825/2.1

О С М А И И Д А

И В А Н А Г У Н Д У Л И Ћ А

Д У Б Р О В Ч А Н И Ц А

српвана 1621 лѣта.